

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Myszków 2025

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Powiatu Myszkowskiego!**

Oddajemy w Państwa ręce **Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030**.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, demograficzne, ekonomiczne i prawne, spowodowały konieczność zdiagnozowania aktualnych problemów, potrzeb rozwojowych, sformułowania misji i wizji Powiatu, wyznaczenia celów oraz obszarów i kierunków działania. **Program** jest dokumentem określającym generalny kierunek, aspiracje i priorytety społeczno-gospodarczego rozwoju powiatu w zakresie terytorialnym, a jego zapisy stanowią podstawę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument ten jest zatem odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju, próbą aktualizacji, racjonalizacji i systematyzacji polityki rozwojowej oraz dostosowania się do standardów europejskich. Jego posiadanie jest pomocne przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych (krajowych, z Unii Europejskiej i innych).

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030 ma charakter ponadlokalny i obejmuje obszar Powiatu Myszkowskiego w jego administracyjnych granicach, stanowi kontynuację polityki rozwoju określonej we wcześniejszym opracowaniu **Strategii Rozwoju Powiatu Myszkowskiego i Strategii Rozwoju Gmin wchodzących w skład Powiatu**.

Program diagnozuje uwarunkowania, potrzeby rozwojowe oraz potencjał powiatu myszkowskiego oraz wszystkich gmin wchodzących w jego skład. W sposób zintegrowany określa obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju prowadzonej na terenie powiatu w perspektywie najbliższych lat, na zasadach współpracy i partnerstwa. Tym samym stanowi dokument strategiczny w myśl ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Piotr Kołodziejczyk
Starosta Myszkowski

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Opracowanie wykonano w Starostwie Powiatowym w Myszkowie w oparciu o diagnozę podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, materiałów Starostwa Powiatowego w Myszkowie, materiałów gmin powiatu myszkowskiego, danych Głównego Urzędu Statystycznego w Katowicach.

Autor opracowania:

dr Krystyna Jasińska – Sekretarz Powiatu Myszkowskiego

Starostwo Powiatowe w Myszkowie

ul. Pułaskiego 6

www.powiatmyszkowski.pl

starostwo@powiatmyszkowski.pl

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	6
Rozdział I. Diagnoza Powiatu Myszkowskiego.....	11
1.1. Informacje ogólne.....	11
1.2. Środowisko	12
1.3. Społeczeństwo	15
1.3.1. Struktura ludności	15
1.3.2. Rynek pracy.....	17
1.4. Uwarunkowania gospodarcze	18
1.5. Rolnictwo	24
1.6. Infrastruktura techniczna	27
1.6.1. Mieszkalnictwo.	27
1.6.2. Sieć komunikacyjna.....	28
1.6.3. Sieć wodno-kanalizacyjna	28
1.6.4. Gospodarka odpadami.....	31
1.6.5. Infrastruktura energetyczna	33
1.6.6 System ciepłowniczy i gazowniczy	34
1.7. Ochrona powietrza	36
1.8. Infrastruktura społeczna.....	38
1.8.1. Edukacja	38
1.8.2. Kultura.....	40
1.8.3. Sport i turystyka	41
1.8.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	44
1.8.5. Bezpieczeństwo.....	50
1.8.6. Badania ankietowe przeprowadzone w latach 2020-2023.	51
1.8.7. Wnioski.....	61
Rozdział II. Ocena możliwości rozwojowych Powiatu za pomocą analizy SWOT.....	62
Rozdział III. Plan operacyjny.....	69
3.1. Misja i wizja Powiatu Myszkowskiego	69
3.2. Obszary interwencji, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania	70
3.3. Potencjalne źródła finansowania realizacji Programu	93

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

3.4. System wdrażania, monitorowania , ewaluacji i aktualizacji Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego.....	94
Podsumowanie	101
Spis tabel	103
Spis rysunków.....	104

Wprowadzenie

W systemie zarządzania polityką rozwoju **Program Rozwoju** pełni kluczową rolę określając i wskazując kolejne działania składające się na realizację długofalowego planu postępowania władz samorządowych powiatu we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową, mieszkańcami, partnerami społecznymi i prywatnymi.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest dokumentem opracowanym w celu określenia kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz sprecyzowania najważniejszych celów oraz zamierzeń na lata 2025-2030, które skorelowane są z krajowymi oraz wojewódzkimi, regionalnymi dokumentami strategicznymi.

Podstawowym celem samorządu powiatu myszkowskiego jest osiągnięcie **zrównoważonego rozwoju obszaru, prowadzącego do poprawy jakości życia lokalnej społeczności**. Zadania samorządu terytorialnego w tym procesie zostały określone w ustawie o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

W procesie budowy Programu Rozwoju Powiatu wyróżnić można kilka etapów. W literaturze najczęściej przedstawianymi etapami są: diagnoza sytuacji społeczno-ekonomicznej danej jednostki, analiza strategiczna (SWOT), sformułowanie wizji i misji rozwoju, określenie celów strategicznych i operacyjnych oraz wdrażanie i monitoring realizacji strategii¹.

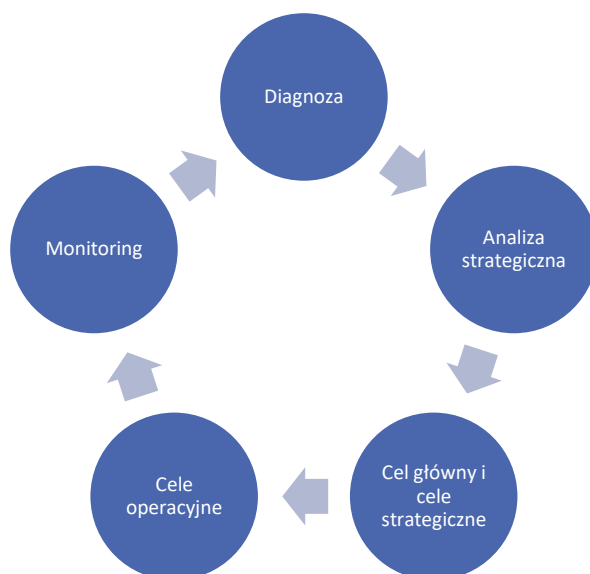
Metodologię opracowania Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego można przedstawić w pięciu fazach obejmujących: diagnozę, analizę strategiczną, określenie celów strategicznych i operacyjnych, wskazanie celów operacyjnych oraz monitoring z ewaluacją.

Na każdym etapie podejmowane były określone działania takie jak: analiza dokumentów Powiatu oraz gmin wchodzących w skład powiatu, opracowanie narzędzi do przeprowadzenia diagnozy, przeprowadzenie diagnozy strategicznej, warsztaty z zakresu analizy SWOT z udziałem przedstawicieli różnych środowisk.

Opracowany dokument jest zgodny z kierunkiem rozwoju wskazanym w Strategii Województwa Śląskiego oraz dokumentami wyższego rzędu.

¹ Binniecki, J., Szczupak, B. (2004). Strategiczne myślenie o przyszłości gminy. Akademia Ekonomiczna w Katowicach.

Rysunek 1. Etapy budowy Programu

Źródło: opracowanie własne na podstawie literatury przedmiotu

Zastosowana metodologia polegała na opracowaniu:

1. diagnozy stanu istniejącego; sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu w oparciu o dane statystyczne w układzie kilkuletnim i porównawczym. Analizą objęto dane Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędów Gmin Powiatu Myszkowskiego, jednostek organizacyjnych Powiatu Myszkowskiego oraz innych niezbędnych informacji potrzebnych do określenia stanu aktualnego i możliwości rozwoju.
2. Przygotowano i przeprowadzono sondaż społeczny wśród mieszkańców, radnych powiatowych oraz radnych miast i gmin powiatu myszkowskiego, przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie preferencji i potrzeb rozwojowych powiatu.
3. Przeprowadzono warsztaty strategiczne z udziałem przedstawicieli różnych środowisk: przedstawicielami administracji samorządowej, jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami, lokalnymi liderami i osobami reprezentującymi organizacje pozarządowe, środowiska oświatowe i inne.
4. Przedstawiono podstawowe wskaźniki oraz trendy opisujące rozwój społeczno-gospodarczy powiatu - wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej.
5. Dokonano prezentacji wniosków z przeprowadzonej diagnozy podstawowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych oraz potencjału powiatu myszkowskiego sondażu społecznego wśród mieszkańców z zakresu preferencji i potrzeb rozwojowych powiatu (posiedzenie Zarządu 15.04.2021 oraz Komisja Wspólna Rady Powiatu 27.04.2021).

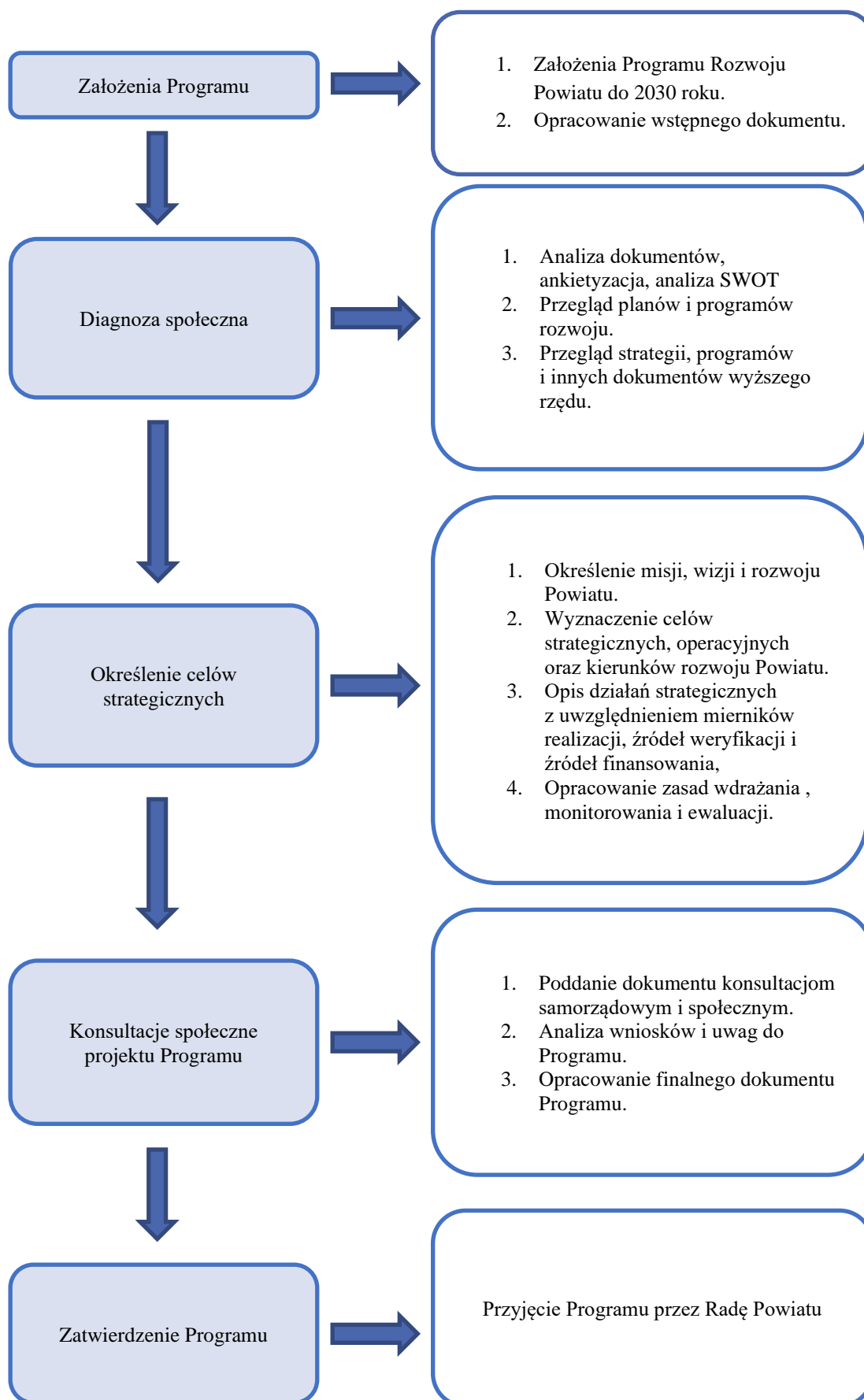
6. Przeprowadzono analizę zasobów własnych i otoczenia powiatu - analiza SWOT, analizę potrzeb rozwojowych i potencjału powiatu, formułowanie wizji rozwoju.
7. Określono główne wyzwania i kierunki rozwoju powiatu w oparciu o wyniki sondażu społecznego, wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej oraz dyskusję nad analizą SWOT.
8. Przedstawiono cele strategiczne (długofalowe) i cele operacyjne (średniookresowe),
9. Zidentyfikowano zadania w ramach poszczególnych celów.
10. Określono zgodność obszarów rozwoju oraz celów strategicznych z priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i wojewódzkim.
11. Określono system wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Programu w tym opracowanie mierników realizacji celów.
12. Przeprowadzono weryfikację projektu Programu ze środowiskami gospodarczymi, społecznymi i pozarządowymi na terenie powiatu – konsultacje społeczne.
13. Opracowano ostateczną wersję Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego.

. W trakcie badania wykorzystano różnorodne metody i techniki badawcze:

1. Analiza danych zastanych (tzw. desk research) – przeprowadzono analizę materiałów źródłowych dotyczących tematyki związanej z atrakcyjnością inwestycyjną powiatu myszkowskiego. Wykorzystano do tego celu m.in. bazy danych Starostwa Powiatowego w Myszkowie, a także dane GUS.
2. Analiza danych statystycznych – przeprowadzona przede wszystkim w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacji pozyskanych w ramach innych metod badawczych (m.in. badania ankietowego samorządów lokalnych).
3. Analiza stron internetowych – analizie poddano strony internetowe wszystkich 5 gmin powiatu myszkowskiego.
4. Wywiad kwestionariuszowy typu CAWI (Computer - Assisted Web Interview) – przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców powiatu myszkowskiego, radnych Rady Powiatu i gmin wchodzących w skład powiatu, lokalnych przedsiębiorców i lokalnych liderów.

Działania przy realizacji poszczególnych etapów budowy programu przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Działania przy realizacji poszczególnych etapów budowy Programu

Jednym z elementów Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030 jest diagnoza obecnej sytuacji Powiatu Myszkowskiego, która swym zakresem obejmuje:

- ❖ położenie powiatu,
- ❖ aktualny stan demograficzny,
- ❖ sytuację gospodarczą,
- ❖ rolnictwo,
- ❖ infrastrukturę techniczną, w tym zasoby mieszkaniowe, sieć komunikacyjną, sieć wodno-kanalizacyjną, gospodarkę odpadami, infrastrukturę energetyczną, system ciepłowniczy i gazowniczy,
- ❖ ocenę jakości powietrza,
- ❖ infrastrukturę społeczną, w tym edukację, kulturę, sport i turystykę, ochronę zdrowia i opiekę społeczną oraz bezpieczeństwo,
- ❖ badania ankietowe wśród mieszkańców.

Wyniki przeprowadzonej diagnozy były punktem wyjściowym do określenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań.

Przyjęto założenie, że do zidentyfikowanych celów strategicznych i celów operacyjnych nie stosuje się hierarchii, ponieważ każdy z nich wiąże się z innym bardzo ważnym aspektem funkcjonowania powiatu.

Cele strategiczne są realizowane za pomocą celów operacyjnych i zdefiniowanych kluczowych działań. Lista planowanych działań do realizacji nie jest zamknięta. Są to tylko te przedsięwzięcia, które zostały zdefiniowane na etapie prac planistycznych.

Osiąganie założonych celów podlegać będzie monitoringowi i ewaluacji. Oznacza to kontrolę oraz ocenę uzyskanych efektów. Stopień realizacji przedsięwzięć mierzony jest miernikami. Opracowany dokument wskazuje mechanizmy wdrażania oraz metody i narzędzia monitorowania postępów w realizacji celów.

Rozdział I. Diagnoza Powiatu Myszkowskiego

1.1. Informacje ogólne

Powiat Myszkowski zlokalizowany jest w północnej części województwa śląskiego, na skraju wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, częściowo na obszarze Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”. Od zachodu graniczy z powiatem lublinieckim oraz tarnogórskim, od północy z powiatem częstochowskim, tworząc najdłuższą granicę powiatu. Od wschodu graniczy z powiatem zawierciańskim, natomiast od południa z powiatem będzińskim. Dzięki swemu położeniu posiada wielorakie powiązania komunikacyjne. Dobrze rozwinięta sieć dróg, połączenia autobusowe i kolejowe umożliwiają swobodne przemieszczanie się po ziemiach Powiatu. Dogodne połączenia komunikacyjne ułatwiają kontakt praktycznie z całym światem. Przez Myszków i Poraj przebiega linia kolejowa łącząca Warszawę z Katowicami, przez Koziegłowy biegnie trasa szybkiego ruchu E-75 Cieszyn - Gdańsk, a od lotniska pasażerskiego w Pyrzowicach, Myszków oddalony jest o niespełna 30 km.

Rysunek 3. Granice administracyjne powiatu myszkowskiego

Źródło: Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Biuro Promocji, Kultury i Sportu

Powiat myszkowski zajmuje powierzchnię 479 km². Siedzibą powiatu jest miasto Myszków. W skład powiatu wchodzi 5 gmin o powierzchni i liczbie ludności jak przedstawiono w poniższej tabeli.

² GUS - https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski, dostęp 10.10.2023r.

Pod względem powierzchni największą gminą są Koziegłowy, natomiast najludniejszą jest gmina Myszków³.

Tabela 1. Gminy wchodzące w skład powiatu myszkowskiego

Lp.	Gmina	Rodzaj gminy	Powierzchnia [km ²]	Ludność
1.	Myszków	miejska	74	29 560
2.	Koziegłowy	miejsko-wiejska	160	14 108
3.	Niegowa	wiejska	87	5 365
4.	Poraj	wiejska	57	10 629
5.	Żarki	miejsko-wiejska	101	8 155
6.	Razem Powiat Myszkowski		479	67 817

Źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r.

1.2. Środowisko

Powiat myszkowski tak jak cała Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0°C. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień gdzie średnia temperatura wynosi 17,8°C, a najchłodniejszymi – styczeń z temperaturami w okolicach -3,5°C. W ciągu roku temperatura waha się w granicach 21,3°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 650 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec i wynosi średnio 92 mm. Niewiele mniej deszczowymi miesiącami są maj i czerwiec. Najsuchszym miesiącem jest luty z 31 mm opadów.

Budowa geologiczna powiatu jest zróżnicowana. Jego południowo wschodnia część zbudowana jest z piaskowców i ilów kajprowych oraz osadów dolnojurajskich i górnotriasowych. Część południowo - zachodnia pod względem geologicznym zbudowana jest z dolomitów marglistych ze środkowego triasu i ilowców, ilów i mułowców z wkładkami wapieni z górnego triasu. Podłoże Północnej części Powiatu zbudowane jest z łupków ilastych zwięzłych, warstwowanych mułowcem i piaskowcem, łupków ilasto - mułowanych, łupków piaszczysto ilastych, piaskowców szarogłazowych oraz wapieni krystalicznych⁴.

Na terenie powiatu myszkowskiego występują następujące formy ochrony przyrody:

³ GUS - https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski, dostęp 31.12.2023r.

⁴ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2028 -2031

1. Obszary Natura 2000
 - *Ostoja Złotopotocka,*
 - *Ostoja Kroczycka,*
2. Park krajobrazowy *Orlich Gniazd,*
3. Rezerwaty przyrody:
 - *Cisy w Hucie Starej,*
 - *Parkowe,*
 - *Cisy Przybynowskie,*
4. 22 pomniki przyrody,
5. 5 użytków ekologicznych,
6. Stanowisko dokumentacyjne *Jaskinia Wiercica.*

Tabela 2. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu myszkowskiego.

Lp.	Obszary chronione	Miara [ha]
1.	rezerwaty przyrody	9,70
2.	parki krajobrazowe razem	11 565,00
3.	obszary chronionego krajobrazu razem	5 490,00
4.	użytki ekologiczne	23,70
5.	stanowiska dokumentacyjne	0,02
	Ogółem	17 088,42

Zródło: GUS, <https://stat.gov.pl/>, stan na 31.12.2023 r., dostęp 12.11.2024r.

Powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu myszkowskiego wynosi 12 144,36 ha⁵, co daje lesistość na poziomie 25% (średnia krajowa wynosi 29,6%). Strukturę gruntów leśnych na terenie powiatu myszkowskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu myszkowskiego.

Lp.	Powierzchnia gruntów leśnych	Miara	
1.	Lesistość	%	25,2
2.	Grunty leśne publiczne ogółem	ha	6 549,21
3.	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	6 435,86
4.	Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5 785,00
5.	Grunty leśne prywatne ogółem	ha	5 661,90
6.	Powierzchnia lasów	ha	12 060,75

⁵ GUS, stan na 31.12.2023 r

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

7.	Lasy publiczne ogółem	ha	6 398,85
8.	Lasy prywatne ogółem	ha	5 661,90
9.	Lasy publiczne gminne	ha	113,35
10.	Powierzchnia lasów na jednego mieszkańca	ar	17,7
11.	Zieleńce	szt.	23
12.		ha	7,68
13.	Zieleń uliczna	ha	2,00
14.	Tereny zieleni osiedlowej	ha	25,63
15.	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	33,31
	Ogółem		12 211,11

Źródło: Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, stan na 31.12.2023r.

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu myszkowskiego są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu.

W Myszkowie występują gleby bielcowe, wytworzone ze skał macierzystych pochodzenia lodowcowego, jak piaski, pyły, żwiry i iły. Gleby bielcowe wytworzone z piasków należą do najsłabszych, są to gleby żytńio-ziemniaczane. Młodsze z nich w Gruchli wytworzone z leśnych piasków stanowią użytki leśne. Natomiast najlepsze, złożone z piasków gliniastych na podłożu z gliny, zaliczane są do gleb żytńio-buraczanych, a nawet pszenno-buraczanych. Znajdują się głównie w Będuszu. W Myszkowie gleby bielcowe i brunatne zajmują około 70% powierzchni. Na terenie Myszkowa oprócz gleb bielcowych występują również gleby brunatne, czarnoziemy, gleby bagienne, torfowe i rędziny. Gleby bagienne występują w dolinie Warty i jej dopływów w zastoiskach i licznych zagłębieniach bezodpływowych. Rędziny zajmują na terenie Myszkowa około 3% powierzchni, są to gleby płytkie powstałe ze zwietrzliny skał dolomitowych przy współudziale innego materiału. Stanowią słabe gleby uprawne i pastwiska.

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu myszkowskiego zostały zestawione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Rodzaje gleb występujących na terenie powiatu myszkowskiego.

Gleby pseudobielcowe	Gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
Gleby brunatne	Powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić: <ul style="list-style-type: none"> • Brunatno – kwaśne, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu,

	<ul style="list-style-type: none"> Brunatno – wylugowane, które cechuje wylugowanie górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węgla wapnia, co ogranicza ich żyzność,
Gleby, bagienne, mułowo - torfowe	Gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności.
Gleby rędziny	są zasobne w wapń, ale ich przydatność rolniczą ograniczać może płytkość profilu, szkieletowość oraz podatność na przesychanie.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2028 – 2031.

Przeważająca część powiatu położona jest w zlewni rzeki Odry, jedynie jego wschodnie oraz południowe krańce znajdują się w zlewni Wisły. Główną rzeką przepływającą przez powiat jest rzeka Warta. Ponadto przez teren powiatu płyną: Mała Panew, Brynica, Białka, Boży Stok, Ordonka.

Na Warcie zlokalizowany jest sztuczny zbiornik wodny „Poraj” o powierzchni ok. 5 km². Zbiornik ten pełni funkcję retencyjno – rekreacyjną. Oprócz „Poraja”, na terenie powiatu znajduje się szereg mniejszych powierzchniowych zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego tj. stawy hodowlane, zalane wyrobiska poźwirowe, zbiorniki sportowo rekreacyjne oraz lokalne, mniejsze zbiorniki retencyjne.

Na terenie powiatu myszkowskiego istnieją dogodne warunki do wakacyjno – urlopowego odpoczynku oraz uprawiania różnych form turystyki kwalifikowanej (pieszej, kolarskiej, motorowej, żeglarskiej, narciarskiej i konnej), doskonalenia umiejętności wspinaczkowych oraz speleologicznych.

1.3. Społeczeństwo

1.3.1. Struktura ludności

Na terenie Powiatu zamieszkuje 67 817 osób co przy powierzchni wynoszącej 479 km² daje gęstość zaludnienia na poziomie 142 osoby na km² (stan na 30.12.2023).

Tabela 5. Dane demograficzne powiatu myszkowskiego.

Ludność według miejsca zameldowania				Wskaźnik modułu gminnego			Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
Gmina	Liczba ludności (ogółem) os	Liczba mężczyzn os	Liczba kobiet os	Gęstość zaludnienia Ilość osób/ km ²	Ilość kobiet na 100 mężczyzn	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	W wieku przedprodukcyjnym %	W wieku produkcyjnym %	W wieku poprodukcyjnym %
Myszków	29 717	14 093	15 624	403,8	111	-6,99	16,6	57,8	25,6

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Koziegłowy	14 147	6 838	7 309	89	107	-6,21	17,5	58,2	24,3
Niegowa	5 375	2 694	2 681	61	100	-3,33	18,9	59,3	21,8
Poraj	10 646	5 089	5 557	187	109	-7,51	15,3	57,1	27,6
Żarki	8 169	3 989	4 180	81	105	-6,36	18,4	57,9	23,6
Powiat Myszkowski	67 817			142	108	-6,54	16,5	58,9	24,6

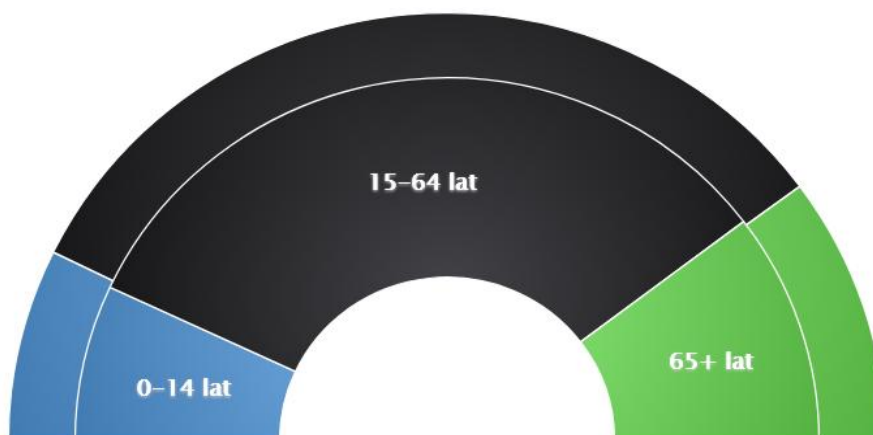
Źródło: opracowanie własne na podstawie: GUS, stan na 31.12.2023r.

Z powyższego zestawienia wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie spada. W latach 2003-2023 liczba mieszkańców zmalała o ok 6,3%. Powiat myszkowski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -447. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -6,54 na 1000 mieszkańców powiatu myszkowskiego. W 2022 roku urodziło się 454 dzieci, w tym 46,0% dziewczynek i 54,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,50 i jest mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Zaobserwować można również, podobnie jak w całym województwie, proces starzenia się społeczeństwa, przejawiający się w zmniejszającej się populacji osób w wieku produkcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji w dłuższym okresie czasu prowadzić będzie do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

W Powiecie myszkowskim 52% stanowią kobiety, a 48% mężczyźni. 58,9% mieszkańców powiatu myszkowskiego jest w wieku produkcyjnym, 16,5% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

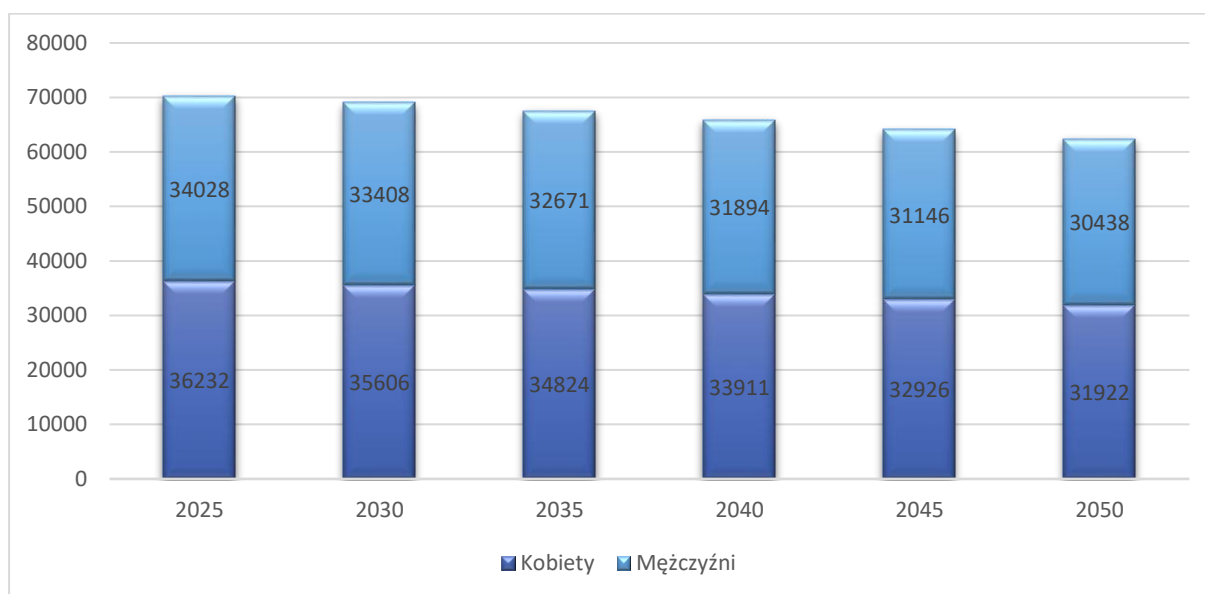
Rysunek 4. Biologiczne grupy wieku

Źródło: GUS, <https://stat.gov.pl/wyszukiwarka>, stan na 31.12.2023r.

Jeżeli przyrost naturalny utrzyma się na tym samym poziomie prognozowana liczba mieszkańców powiatu myszkowskiego w 2050 roku wyniesie 62 360, z czego 31 922 to kobiety, a 30 438 mężczyźni. Według prognozy demograficznej zmniejszy się o ponad 8 300 liczba mieszkańców. Prognozowany spadek ludności prezentuje poniższy wykres.

Rysunek 5. Prognozowana populacja – powiat myszkowski w latach 2025-2050

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski, dostęp 12.11.2024

W 2022 roku 39,4% zgonów w powiecie myszkowskim spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 21,9% zgonów były nowotwory, a 5,1% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 mieszkańców powiatu myszkowskiego przypada 13.9 zgonów. W 2022 roku zarejestrowano 589 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 700 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu myszkowskiego -111.

1.3.2. Rynek pracy

Na tle Polski i pozostałej części województwa śląskiego obszar powiatu myszkowskiego charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (stopa bezrobocia Polski – 5,1%, stopa bezrobocia województwa śląskiego – 3,6%).

- bezrobocie rejestrowane w powiecie myszkowskim: 5,8%;
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto: 6 303,39 zł;
- liczba podmiotów gospodarki narodowej: 8 240, w tym:
 - ❖ w tym: mikroprzedsiębiorstw (do 9 zatrudnionych): 7 940;
 - ❖ w tym: małych przedsiębiorstw (10-49 zatrudnionych): 252;

- ❖ w tym: średnich przedsiębiorstw (50-249 zatrudnionych): 42;
- ❖ w tym: dużych przedsiębiorstw (250-999 zatrudnionych): 6;
- ❖ w tym dużych przedsiębiorstw (1000 i więcej zatrudnionych): 0;

Pod względem poziomu bezrobocia powiat myszkowski zajmował w połowie ubiegłego roku 178 miejsce na 380 powiatów w całym kraju⁶.

W kontekście gospodarczym, podobnie jak reszta kraju, odczuwał negatywne skutki wysokiej inflacji, spadku realnej siły nabywczej mieszkańców, a także wysokich cen, w tym również nośników energii. Niekorzystna sytuacja gospodarcza była wynikiem przede wszystkim ogólnoswiatowych następstw wychodzenia z kryzysu wywołanego przez pandemię COVID-19 i agresję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Aktualnie na lokalnym rynku pracy poszukiwani są: lekarze, fizjoterapeuci i masażyści, kierowcy autobusów, kosmetyczki, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, mechanicy pojazdów samochodowych, monterzy instalacji budowlanych, monterzy konstrukcji metalowych, obuwnicy operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, piekarze, pielęgniarki i położne, pomoce kuchenne, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, przetwórcy mięsa i ryb, psychologowie i psychoterapeuci, spawacze, specjaliści ds. organizacji produkcji, ślusarze⁷.

1.4. Uwarunkowania gospodarcze

Gospodarka Powiatu Myszkowskiego nie ma jednolitego charakteru. Zarówno Myszków, jak i cały region związane są historycznie z różnorodnymi rodzajami przemysłu. Przed II wojną światową w Myszkowie rozwinął się przemysł maszyn dla kolejnictwa, górnictwa, branży papierniczej, włókienniczej oraz artykułów gospodarstwa domowego. Pod koniec XX wieku industrializacja regionu znacząco wyhamowała. W wyniku transformacji gospodarczej i prywatyzacji w ramach ogólnopolskich przemian po 1989 r. (powrót do tzw. gospodarki rynkowej) 4 duże zakłady przemysłowe zostały przeznaczone do restrukturyzacji lub likwidacji. Efektem tego było wysokie bezrobocie oraz pojawienie się licznych obiektów oraz terenów poprzemysłowych. Wyzwaniem jest ponowne przywrócenie niezagospodarowanych jeszcze terenów „do życia”, co często wiąże się z ogromnymi kosztami i trudnościami wynikającymi ze skomplikowanej struktury własności.

⁶ GUS, <https://300gospodarka.pl/dane/bezrobocie-w-powiecie-myszkowskim-stopa-bezrobocia-dane-gus-ile-wynosi>, dostęp: 31.08.2024 r.

⁷ Barometr zawodów, prognoza zapotrzebowania na pracowników na 2025 rok

Dzięki przedsiębiorczości mieszkańców powiatu w latach 90-tych wokół dużych firm rozwinęły się małe i średnie przedsiębiorstwa działające między innymi w branży spożywczej, obuwniczej, odzieżowej, galanteryjnej, instalacyjnej, recyklingu itp. Ważną gałęzią gospodarki stały się także usługi i handel. W chwili obecnej mikro, małe i średnie firmy stanowią dominującą większość podmiotów działających w gospodarce. Działają tutaj również duże i znane w całym kraju przedsiębiorstwa, m.in. "Sokpol", "Jurajska", "Serix-Bis", "Krisbut", Zakłady "Chemeks", "Złomrex", „Pureko”, „SoNa”.

Właśnie głównie dzięki małym i średnim firmom w latach 2015-2023 widoczny był spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Myszkowie. W rejestrze REGON w roku 2023 zarejestrowanych było 8240 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 6616 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 606 nowych podmiotów, a 368 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2023 najwięcej (742) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (498) w roku 2020. W tym samym okresie najwięcej (749) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (269) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w powiecie myszkowskim najwięcej (433) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (7 940) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 2,1% (172) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 28,2% (2 323) podmiotów, a 69,7% (5 745) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w powiecie myszkowskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (28.4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (14.9%). Prężnie rozwija się również działalność związana z zakwaterowaniem, usługami gastronomicznymi i szeroko rozumianą agroturystyką. W roku 2023 na terenie Myszkowa zarejestrowanych było 28 obiektów agroturystycznych.

Rozwój gospodarczy rozumiany jako długofalowy proces przemian dokonujących się w gospodarce obejmuje zarówno zmiany ilościowe, dotyczące wzrostu różnych wskaźników (np. zatrudnienia, inwestycji, kapitału, dochodów, konsumpcji), jak również zmiany o charakterze jakościowym np. zmiany organizacji społeczeństwa, budowa społeczeństwa obywatelskiego.

Niewątpliwą korzyścią z rozwoju gospodarczego jest zwiększenie standardu życia społeczeństwa. Analiza przeprowadzonych badań ankietowych wyraźnie wskazuje, że w przestrzeni publicznej przeważa wśród mieszkańców zorientowanie na wygodne życie, na innowacyjność stosowanych rozwiązań, estetykę otoczenia. Powszechnym jest również przekonanie respondentów, że skala podejmowanych przez samorzady działań odbudowy i rewitalizacji także tej społecznej powinna być coraz większa. Każdy samorząd lokalny włożył i nadal wkłada znaczący wkład w przebudowę i modernizację naszego kraju a współdziałanie różnych podmiotów samorządowych w ramach Powiatu to wartość sama w sobie przynosząca wymierne korzyści w życiu wspólnoty lokalnej. Mieszkańcy oczekują, że inwestycje samorządowe nie tylko poprawią jakość życia mieszkańców, ale dają też duży napęd dla całej gospodarki. Samorząd jest nie tylko wielkim inwestorem ale również daje impuls do znaczących działań proekologicznych, związanych z ochroną środowiska i klimatu.

Podstawowym źródłem finansowania wydatków niezbędnych do wykonywania zadań przez jednostkę samorządu terytorialnego są środki publiczne. Środki te pochodzą z dotacji, subwencji, środków otrzymanych z funduszy celowych i dochodów własnych Powiatu.

Podstawowe dane z zakresu gospodarki finansowej powiatu myszkowskiego przedstawione są w układzie porównawczym w latach 2021-2023⁸.

Tabela 6. Podstawowe dane finansowe w układzie porównawczym w latach 2021 -2023.

Dane finansowe		Lata		
		2021	2022	2023
	Dochody ogółem, w tym:	86 821 733,02	111 210 924,12	122.045.451,49
A	Dochody bieżące	75 440 381,86	86 713 192,87	93.895.756,52
1	Subwencja ogólna, w tym:	26 846 437,00	25 421 464,00	37.863.561,30
2	Subwencja oświatowa	19 729 297,00	21 309 109,00	27.356.704,00
3	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań rządowych i zleconych ustawami oraz zadań własnych powiatu, w tym:	12 885 871,78	13 242 765,77	19.920.288,63
4	dotacja dla oświaty Program „Za życiem”	35 694,51	98 971,69	50.889,34
5	Dotacja celowa otrzymana od samorządu województwa na realizację letniego i zimowego utrzymania dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie powiatu myszkowskiego	3 971 943, 38	4 222 324, 45	4.769.834,96

⁸ Na dzień sporządzania Programu brak danych finansowych za rok 2024.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

6	Dotacje celowe i środki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	3 126 529,22	2 778 255,29	1.492.736,11
7	Pozostałe dotacje i środki finansowe	1 841 296,36	3 387 063,59	4.058.495,59
8	Dochody własne, w tym:	26 768 304,12	37 211 319,77	25.790.839,93
9	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	20 551 702,00	23 878 979,20	17.480.455,00
10	Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych	767 518,49	520 485,00	793.716,00
B	Dochody majątkowe	11 381 351,16	24 497 731,25	28.149.694,97
1	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa	2 496 788,88	657 640,00	0
2	Dotacje celowe na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych	251 810,77	1 041 370,00	353.080,00
3	Dotacje celowe na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	942 676,17	694 568,84	147.690,06
4	Pozostałe dotacje, państwowe fundusze celowe	54 195,90	0,00	59.745,98
5	Fundusz Dróg Samorządowych	3 491 154,28	6 646 508,23	15.353.073,23
6	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	3 000 000,00	0,00	0,00
7	Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład		10 746 104,06	7.728.709,36
8	Niewykorzystane w terminie wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego	0,00	0,00	0,00
9	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	1 144 725,16	4 711 540,12	4.507.396,34
	Wydatki ogółem, w tym	83 387 192,85	116 168 179,18	102.960.739,66
C	Wydatki bieżące	67 771 769,82	84 723 218,33	89.787.991,11
1	Powiatowy Zarząd Dróg	6 466 032,41	7 440 256,73	7.933.753,99
2	Powiatowy Urząd Pracy, w tym	5 721 112,97	5 832 337,58	4.654.532,68
2a	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	351 242,33	261 064,54	0,00
3	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym:	8 154 606,60	8 143 377,76	9.365.733,52
4	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	0,00	79 808,02	493.533,82
5	Rodzinny Dom Dziecka	269 275,99	334 133,72	387.362,13
6	Oświata i wychowanie oraz edukacyjna opieka wychowawcza, w tym:	23 318 273,74	24 678 013,26	29.307.203,14
7	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	406 412,75	243 859,43	21.397,64

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

8	wydatki na dotacje dla szkół niepublicznych	1 254 759,47	1 955 406,16	782.889,41
9	Starostwo Powiatowe, w tym:	16 480 474,33	30 381 394,45	29.100.971,56
10	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE	2 682 295,16	2 475 764,13	851.591,14
11	Pokrycie straty netto za rok obrotowy - SPZOZ	0,00	2 000 000,00	2.536.103,00
12	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	6 959 220,95	7 465 831,03	8.446.004,87
13	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	402 772,83	447 873,80	608.424,18
D	Wydatki majątkowe	15 615 423,03	31 444 960,85	13.172.748,55
1.	Wydatki na drogi publiczne	7 885 118,95	25 938 941,43	5.255.219,79
2.	wydatki na realizację programów z udziałem środków z budżetu UE (w jednostkach oświatowych)	1 673 860,28	431 016,58	147.690,06
3.	Wydatki w jednostkach organizacyjnych powiatu myszkowskiego, w tym:	1 322 026,13	1 068 802,97	744.366,73
4.	w jednostkach oświatowych	212 885,85	2 000,00	0,00
5.	Komenda Powiatowa PSP	59 999,00	91 450,00	6.700,00
6.	Wydatki na SP ZOZ w Myszkowie	4 734 417,67	3 912 749,87	22.020,97
7.	Zakup zeroemisyjnych autobusów	0	0	6.966.351,00
8.	Konserwacja zabytków	0	0	30.400,00
E	Wynik budżetu⁹	3 434 540,17	-4 957 255,06	19.084.711,83
1	Zadłużenie Powiatu Myszkowskiego z tytułu zaciągniętych kredytów-splata rat	8 694 570,00	7 514 570,00	6.334.570,00
2	Wskaźnik zadłużenia Powiatu Myszkowskiego do wykonanych dochodów ogółem	10,01%	6,76%	5,19%

Źródło: opracowanie własne w oparciu o materiały z Wydziału Finansowego, Starostwo Powiatowe w Myszkowie

W ostatnich latach na terenie Powiatu realizowane były i są inwestycje (głównie drogowe), które w znacznym stopniu finansowane były ze środków zewnętrznych unijnych lub krajowych.

Dane te przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Zestawienie środków pozyskanych z różnych źródeł w latach 2018-2023¹⁰

Pozyskane środki finansowe	LATA					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
RAZEM	9 334 327,83	5 744 958,28	37 348 744,03	14 443 765,48	21 175 881,71	24.047.229,28

Źródło: Opracowanie własne, Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Wydział Finansowy

Rozwój gospodarczy determinowany jest przez kilka czynników, należą do nich: kapitał ludzki, ziemia i surowce – odnawialne i nieodnawialne, postęp techniczny, inwestycje – powiększanie kapitału rzeczowego, przedsiębiorczość. Możliwości inwestycyjne powiatu myszkowskiego w znacznym stopniu określają tereny, które mogą być przeznaczone pod realizację inwestycji o charakterze gospodarczym. Są one głównie usytuowane na tzw. „Polach Będuskich”, które Powiat Myszkowski nabył na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego Nr Ppm.III/7723/62/2000 z dnia 30.05.2000 r. jako mienie Zespołu Szkół Rolniczych w Myszkowie wraz z Gospodarstwem Pomocniczym (obecnie Zespół Szkół Nr 2 w Myszkowie).

W latach 2011 – 2014 zostało zrealizowane przez Powiat Myszkowski zadanie inwestycyjne pod nazwą „Rewitalizacja terenów popegeerowskich z przeznaczeniem na strefę aktywności gospodarczej na terenie Powiatu Myszkowskiego”, w ramach którego zostały wykonane asfaltowe drogi wewnątrz umożliwiające komunikację na terenie „strefy”, które zostały połączone z drogą wojewódzką Nr 791 – nowo wybudowana obwodnica miejscowości Myszków. Ponadto wykonana została instalacja wodociągowa oraz kanalizacji sanitarnej tłocznej wraz z przykanalikami umożliwiającymi podłączenie się do sieci nabywców nieruchomości inwestycyjnych.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego tereny położone na terenie strefy zrewitalizowanej oznaczone są symbolem planu U - tereny zabudowy usługowej oraz 1PU i 2PU - tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów.

Część terenów tzw. „Pól Będuskich” została objęta statusem Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, na których obecnie działalność prowadzi firma PUREKO Sp. z o.o.

Na podstawie ww. decyzji Powiat Myszkowski nabył również tereny położone w Myszkowie przy ul. Myszkowskiej, tzw. „Łąki pod Żarkami”, zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego część terenów została przeznaczona pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Na dzień 31.12.2023 r. Powiat Myszkowski posiadał prawo:

¹⁰ Na dzień sporządzania Programu brak danych finansowych za rok 2024.

- a. własności o powierzchni **435,4301 ha**,
- b. użytkowania wieczystego o pow. 0,0280 ha,
- c. własności udziału w wysokości $\frac{1}{5}$ cz. w dz. 7090/2, 7090/4 o pow. 0,0511 ha (obręb Koziągłowy),
- d. własności udziału w wysokości $\frac{1}{2}$ cz. w dz. 2809/5 o pow. 0,0164 ha (obręb Myszków),
- e. własności udziału w wysokości $\frac{1}{3}$ cz. w dz. 2062/125, 2062/127 o pow. 0,1927 ha (obręb Myszków)
- f. przejazdu po całej długości i szerokości działek położonych w Myszkowie ozn. nr 368/35, 368/88, 368/89,
- g. prawo prowadzenia kabli energetycznych niskiego napięcia przez działkę położoną w Myszkowie ozn. nr 368/91.

Istotnymi zdarzeniami mającymi wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego jest aktualna sytuacja na rynku nieruchomości, a także prowadzone postępowania dot. spraw własnościowych w tym sprzedaż nieruchomości zlokalizowanych na tzw. Polach Będuskich. W roku 2021 Zarząd Powiatu w Myszkowie przeznaczył do sprzedaży nieruchomości ozn. nr **2062/70, 2062/73** wraz z udziałem w $\frac{1}{3}$ cz. w działkach ozn. nr **2062/125, 2062/127; 2062/104, 2062/108; 2062/98; 2062/83, 2060/96, 2064/33**.

W celu regulacji stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi powiatowe w latach ubiegłych zostały wykonane pomiary geodezyjne nieruchomości, w wyniku których wykonano ponad **400** projektów podziału dla około **500** działek.

W sposób systematyczny prowadzone są prace związane z regulacją stanu prawnego nieruchomości.

1.5. Rolnictwo

Na terenie powiatu myszkowskiego dominują gleby III, IV, V oraz VI klasy bonitacyjnej. Rzadziej występują gleby klasy II.

Tabela 8. Klasy bonitacyjne gleb występujące na terenie powiatu myszkowskiego.

klasa II	Gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.
klasa III	Gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Oznaczają się dużym wahaniami poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

klasa IV	Gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).
klasa V	Gleby orne słabe. Są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne. Do tej klasy zaliczmy również gleby położone na terenach nie zmeliorowanych albo takich, które do melioracji się nie nadają.
klasa VI	Gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Zródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2028 – 2031

Gleby na terenie powiatu myszkowskiego mają charakter kwaśny. W wyniku zakwaszenia gleb, proces pobierania przez rośliny składników pokarmowych, w istotny sposób jest utrudniony. Ponadto, dochodzi wówczas do aktywacji związków toksycznych, czego efektem jest wzrost pobierania metali ciężkich przez rośliny. W efekcie, zjawiska te prowadzą do zmniejszenia ilości plonów i pogorszenia jakości uzyskanych produktów.

Użytki rolne na terenie powiatu myszkowskiego stanowią około 65,76% całego obszaru. Dane na temat struktury użytkowania powierzchni ziemi na terenie powiatu zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu myszkowskiego.

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1.	użytki rolne - razem	ha	31432
2.	użytki rolne - grunty orne	ha	21513
3.	użytki rolne - sady	ha	384
4.	użytki rolne - łąki trwałe	ha	5576
5.	użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	2558
6.	użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	1213
7.	użytki rolne - grunty pod stawami	ha	76
8.	użytki rolne - grunty pod rowami	ha	112
Pozostałe grunty			
9.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	11865
10.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	11685
11.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	180
12.	grunty pod wodami razem	ha	602
13.	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	543
14.	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	ha	59
15.	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	3255

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
16.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	1148
17.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	247
18.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	297
19.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	9
20.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	56
21.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne – drogi	ha	1355
22.	grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – kolejowe	ha	136
23.	grunty zabudowane i zurbanizowane – tereny komunikacyjne – użytki kopalne	ha	7
24.	użytki ekologiczne	ha	24
25.	nieużytki	ha	744
26.	tereny różne	ha	19
27.	Inne tereny komunikacyjne	ha	30
Powierzchnia ogółem		ha	47971

Źródło: Starostwo Powiatowe w Myszkowie, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, stan na 31.12.2022r.

Powiat Myszkowski jest zaangażowany w działalność na rzecz rolników i aktywnie współpracuje z gminami i instytucjami wspierającymi rolnictwo. Warto przy tym podkreślić, że każda z gmin wchodzących w skład powiatu myszkowskiego posiada własną specyfikę, pewną wyraźną odrębność, natomiast w dziedzinie rolnictwa są one – pomijając Myszków jako miasto o najmniej rolniczym charakterze – wszystkie do siebie podobne. Rolnictwo, a wraz z nim tradycja ludowa, są jednymi z elementów scalających Powiat Myszkowski i kształtujących jego charakterystykę, która wpływa na postrzeganie go jako ściślej całości.

Gminy, powiat myszkowski i ośrodki doradztwa rolniczego podejmują wspólne działania w zakresie promocji rolnictwa. Na samorządowych stronach internetowych można często odnaleźć informacje na temat organizowanych przedsięwzięć wraz z szeroko opisaną problematyką. Wiadomości te docierają do mieszkańców powiatu myszkowskiego i skutecznie przekazują wiedzę o możliwościach np. w zakresie dopłat bezpośrednich, modernizacji i restrukturyzacji gospodarstw, rolnictwa ekologicznego czy produkcji roślinnej.

Powiat Myszkowski jako instytucja uczestniczy również w organizacji konkursów przeznaczonych dla rolników. Są to m.in. „Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne”,

„Konkurs na najlepszy zakład przetwórstwa rolno-spożywczego”, które są organizowane przez ŚODR w porozumieniu z ODR w Myszkowie.

Każdego roku powiat myszkowski organizuje dożynki powiatowe we współpracy z myszkowskim oddziałem ODR i gminami. Organizacja tego wydarzenia jest również dowodem wsparcia samorządów dla rozwoju rolnictwa. Jednym z punktów dożynek jest uhonorowanie wyróżniających się rolników w każdej gmin.

1.6. Infrastruktura techniczna

1.6.1. Mieszkalnictwo.

W 2022 roku w powiecie myszkowskim oddano do użytku 202 mieszkania. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 2,97 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w powiecie myszkowskim to 26 508 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 390 mieszkań. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz nieznacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. 82,2% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, 17,8% na sprzedaż lub wynajem. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w powiecie myszkowskim to 4,50 i jest większa od przeciętnej liczby izb dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2022 roku w powiecie myszkowskim to 140,00 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 97,77% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 95,79% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 93,76% mieszkań posiada łazienkę, 79,30% korzysta z centralnego ogrzewania, a 53,70% z gazu sieciowego. W 2022 zarejestrowano w powiecie myszkowskim 63 transakcje rynkowe lokali mieszkalnych w Rejestrze Cen i Wartości Nieruchomości (RCiWN). Mediana cen transakcyjnych wynosiła 4 023 zł/m², natomiast średnia cena transakcyjna lokali mieszkalnych to 4 042 zł/m². Na rynku pierwotnym odnotowano 5 transakcji (mediana cen - 4 023 zł/m², średnia - 3 776 zł/m²), a na rynku wtórnym 58 transakcji rynkowych (mediana cen - 4 092 zł/m², średnia - 4 064 zł/m²)¹¹.

¹¹ https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski, dostęp 10.12. 2023r.

1.6.2. Sieć komunikacyjna

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona z:

- ❖ dróg krajowych o łącznej długości 13,666 km:
 - DK 1 o długość 13,666 km,
- ❖ dróg wojewódzkich o łącznej długości 117,7 km:
 - DW 789 o długości ok. 38,8 km;
 - DW 791 o długości ok 29,9 km;
 - DW 792 o długości ok 16,4 km;
 - DW 793 o długości ok 32,6 km;
- ❖ 30 dróg powiatowych o łącznej długości 178,204 km;
- ❖ dróg gminnych.

Sieć kolejowa na terenie powiatu myszkowskiego jest współtworzona przez:

- ❖ linię kolejową nr 1 Warszawa Centralna – Katowice – jest to linia dwutorowa o długości 319,031 km, łącząca Warszawę z Katowicami. Przebiega przez województwo śląskie, mazowieckie i łódzkie. Po linii kursują pociągi następujących przewoźników: PKP Intercity, PKP Cargo, Przewozy Regionalne, Koleje Mazowieckie, Koleje Śląskie, Orlen KolTrans, Łódzka Kolej Aglomeracyjna.
- ❖ linię kolejową nr 155 Kucelinka-Poraj – jest to linia jednotorowa o długości 11,063 km, posterunek odgałęźny Kucelinka w Częstochowie ze stacją Poraj. Linia jest częścią częstochowskiego węzła kolejowego. Przebiega przez województwo śląskie.

W 2022 roku w powiecie myszkowskim znajdowało się 50 km ścieżek rowerowych, 0,0 km bus-pasów i 0 parkingów w systemie Parkuj i Jedź (Park & Ride)¹².

1.6.3. Sieć wodno-kanalizacyjna

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu myszkowskiego zajmują się przedsiębiorstwa, świadczące usługi z zakresu produkcji i sprzedaży wody, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, eksploatacji sieci wodociągowej, urządzeń poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody oraz sieci kanalizacyjnej, a także inne w zakresie prowadzonej działalności (tj. technologii wody i ścieków, instalacji wodnokanalizacyjnych, analiz wody i ścieków, projektowania urządzeń i instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych).

¹² GUS, polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski

Zdecydowana większość mieszkańców zaopatrywanych było w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągów publicznych. Ujęcia wody, służące zaopatrzeniu ludności w wodę oparte są na wodach podziemnych, niezanieczyszczonych bakteriologicznie. Na większości ujęć wody prowadzona jest dezynfekcja wody wyłącznie w przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia mikrobiologicznego.

Teren powiatu myszkowskiego zaopatrują 24 wodociągi publiczne dostarczające 3 497 868 m³ rocznie wody do spożycia oraz 6 wodociągów zakładowych produkujących soki, napoje gazowane, produkty mleczne, prowadzących obróbkę ryb oraz 1 wodociąg zaopatrujący w wodę przeznaczoną do spożycia pacjentów ZOL-u.

1. **Miasto Myszków** – producentem wody dla miasta Myszkowa jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Myszkowie ul. Okrzei 140 42-300 Myszków. Zaopatrzenie w wodę – woda dystrybuowana przez 5 wodociągów publicznych: Wodociąg Publiczny Myszków WYSZYŃSKIEGO, Wodociąg Publiczny Myszków PIŁSUDSKIEGO, Wodociąg Publiczny Myszków OSIŃSKA GÓRA, Wodociąg Publiczny Myszków KOŚCIUSZKI, Wodociąg Publiczny Myszków PALMOWA. Roczna produkcja wody wynosi 1 226 692 m³.
2. **Gmina Kozięglowy** – producentem wody dla gminy i miasta Kozięglowy jest Zespół Usług Komunalnych w Kozięglowach ul. Zamkowa 3 42-350 Kozięglowy. Zaopatrzenie w wodę – woda dystrybuowana przez 3 wodociągi publiczne : Wodociąg Publiczny PIŃCZYCE, Wodociąg Publiczny RZENISZÓW, Wodociąg Publiczny KOZIEGŁOWY, dostarczające – ok. 820 885 m³/rok wody przeznaczonej do spożycia.
3. **Gmina Poraj** – producentem wody dla Gminy Poraj jest PORECO Sp. z o.o. w Poraju Zaopatrzenie w wodę – woda dystrybuowana jest przez 1 wodociąg publiczny Wodociąg Publiczny MASŁOŃSKIE. Roczna produkcja wody wynosi 799 350 m³/rok.
4. **Gmina Żarki** – producentem wody dla Miasta i Gminy Żarki jest Zakład Usług Komunalnych w Żarkach. Zaopatrzenie w wodę – woda dystrybuowana przez 4 wodociągi: Wodociąg Publiczny KOTOWICE, Wodociąg Publiczny CZATACHOWA, Wodociąg Publiczny ZABORZE, Wodociąg Publiczny ZAWADA. Roczna produkcja wody wynosi – ok. 455 191,5 m³.
5. **Gmina Niegowa** – gmina Niegowa pełni obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowego. Zaopatrzenie w wodę – woda dystrybuowana przez 11 wodociągów: Wodociąg Publiczny OGORZELNIK, Wodociąg Publiczny SOKOLNIKI, Wodociąg Publiczny GORZKÓW, Wodociąg Publiczny ŁUTOWIEC, Wodociąg Publiczny MZURÓW, Wodociąg Publiczny TOMISZOWICE, Wodociąg Publiczny TRZEBNIÓW, Wodociąg Publiczny BLIŻYCE,

Wodociąg Publiczny DĄBROWNO, Wodociąg Publiczny ANTOLKA, Wodociąg Publiczny BRZEZINY. Rocznie dostarczają mieszkańcom 195 749,5 m³ wody.

W 2023 roku całkowita długość sieci wodociągowej na terenie powiatu myszkowskiego wynosiła 670,6 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 19 650 sztuk. Z sieci wodociągowej w 2022 roku korzystało 62 014 osób tj. około 90 %. Sieć wodociągowa na terenie powiatu kształtuje się na bardzo dobrym poziomie.

Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu myszkowskiego.

Gmina	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]
Myszków	136,1	6 058	824,9	27 012
Koziegłowy	217,0	4 965	394,5	12 536
Niegowa	68,1	1 971	157,00	5 370
Poraj	117,5	4 072	349,2	9 810
Żarki	131,9	2 584	229,7	7 286
Powiat Myszkowski	670,6	19 650	1955,3	62 014

Źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Na infrastrukturę kanalizacyjną powiatu myszkowskiego składa się rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. W 2022 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 196,8 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 5 571 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Z kanalizacji sanitarnej w 2022 roku korzystało 27 021 osób tj. około 40 %.

Tabela 11. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu myszkowskiego.

Gmina	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]
Myszków	64,5	2 035	512,8	17 465
Koziegłowy	16,7	247	25,5	822
Niegowa	11,5	312	28,0	1 087
Poraj	52,0	1 673	201,7	4 346

Gmina	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	Przylącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]
Żarki	52,1	1 304	138,2	3 301
Powiat Myszkowski	196,8	5 571	906,2	27 021

Źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

Na terenie miejscowości niewłączonych do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków, nieczystości gromadzone są w podziemnych zbiornikach asenizacyjnych i za pomocą taboru asenizacyjnego wywożone do oczyszczalni ścieków. Na terenie powiatu istnieją również przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2022 roku na terenie powiatu myszkowskiego istniało 12 171 zbiorników bezodpływowych oraz 545 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 12. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu myszkowskiego.

Gmina	Zbiorniki bezodpływowe [szt.]	Przydomowe oczyszczalnie ścieków [szt.]
Myszków	3 219	252
Koziegłowy	4 472	58
Niegowa	1 106	48
Poraj	2 683	137
Żarki	691	50
Powiat Myszkowski	12 171	545

Źródło: GUS, stan na 31.12.2022 r.

1.6.4. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne na terenie powiatu myszkowskiego powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu powiatu odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej. Na terenie powiatu funkcjonują punkty selektywnej zbiórki odpadów. Punkty są przeznaczone do obsługi mieszkańców gmin powiatu myszkowskiego.

W powiecie myszkowskim odpady zbierane są selektywnie „u źródła”, czyli gromadzone w zabudowie jednorodzinnej w specjalnych workach, a w zabudowie wielorodzinnej

w pojemnikach z podziałem na następujące frakcje: papier i tektura, tworzywa sztuczne wraz z metalami i opakowaniami wielomateriałowymi, szkło i odpady opakowaniowe ze szkła, odpady ulegające biodegradacji, popiół z palenisk domowych oraz odpady budowlane i rozbiórkowe.

Ponadto mieszkańcy oddzielnie przekazują przeterminowane leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady niebezpieczne, tekstylia i odzież, zużyte baterie i akumulatory, świetlówki oraz odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych.

Właściciel nieruchomości zamieszkałej może przekazać wszystkie ww. odpady komunalne zbierane w sposób selektywny w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych tzw. PSZOK-u przez cały rok bez limitów ilościowych.

Zgodnie z informację udostępnioną przez Starostwo Powiatowe w Myszkowie na terenie powiatu myszkowskiego 57 przedsiębiorców posiada pozwolenie na wytwarzanie i gospodarowanie odpadami.

Program usuwania odpadów zawierających azbest z terenu powiatu myszkowskiego został opracowany i wdrożony w każdej gminie ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programu otwiera drogę do starania się o dofinansowania działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 12.11.2023r.), na terenie powiatu myszkowskiego :

- ❖ zinwentaryzowanych zostało 13 655 000 kg wyrobów zawierających azbest, w tym, 13 295 806 kg osoby fizyczne, 359 584kg osoby prawne,
- ❖ dotychczas unieszkodliwiono 2 471 055 kg wyrobów zawierających azbest, w tym 2 453 544 osoby fizyczne, 17 512 osoby prawne,
- ❖ pozostało do unieszkodliwienia 11 184 335 kg wyrobów zawierających azbest, w tym 10 842 262 osoby fizyczne, 342 072 osoby prawne¹³.

Realizowana na terenie gmin powiatu myszkowskiego gospodarka odpadami komunalnymi nakierunkowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób

¹³ bazaazbestowa.gov.pl/usuwanie-azbestu/zestawienie-statystyczne, dostęp 12.11.2023

selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

1.6.5. Infrastruktura energetyczna

Jedną z istotniejszych dziedzin funkcjonowania powiatu myszkowskiego jest gospodarka energetyczna, czyli zagadnienia związane z zaopatrzeniem w energię, jej użytkowaniem i gospodarowaniem zapewniając bezpieczeństwo i równość dostępu zasobów. Zaopatrzenie terenu powiatu myszkowskiego w energię elektryczną odbywa się z krajowego systemu elektroenergetycznego. Operatorem systemu dystrybucyjnego działającym w zasięgu terytorialnym powiatu myszkowskiego jest TAURON Dystrybucja S.A. Zgodnie z wymogami koncesji na działalność dystrybucyjną, TAURON Dystrybucja S.A. odpowiada za rozwój, eksploatację i modernizację infrastruktury przesyłowej na terenie funkcjonowania, by przyłączonym do sieci odbiorcom dostarczać energię o prawidłowych parametrach jakościowych. Obiekty elektroenergetyczne zlokalizowane na terenie powiatu myszkowskiego będące własnością PSE S.A. zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Obiekty elektroenergetyczne zlokalizowane na terenie powiatu myszkowskiego.

Przebieg linii	Długość linii	Napięcie
Joachimów - Łośnice	12,7 km	220kV
Łagisza - Wrzosowa - Joachimów	19,5 km	220 kV
Tuczna - Rogowiec; Joachimów - Wielopole	22,1 km	400 kV

Źródło: <https://www.pse.pl/inwestycje>, dostęp 21.11.2023.

W przygotowaniu Polskich Sieci Energetycznych jest modernizacja istniejących linii elektroenergetycznych 220 kV relacji Joachimów - Łośnice oraz 220 kV relacji Łagisza - Wrzosowa - Joachimów. Celem realizacji projektu jest zwiększenie zdolności przesyłowych w kierunku północ-południe, poprawa bezpieczeństwa pracy sieci poprzez podniesienie poziomu stanu technicznego.

Zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki na terenie powiatu myszkowskiego pracują 2 instalacje wykorzystujące energię promieniowania słonecznego (PVA) o łącznej mocy 1,518 MW [stan na 30.06.2023r.]

Ponadto, w granicach powiatu myszkowskiego występują źródła energii odnawialnej w postaci mikroinstalacji OZE, wykorzystujących energię słoneczną (kolektory słoneczne oraz panele

fotowoltaiczne). Instalacje te montowane są na budynkach użyteczności publicznej (szkoły, urzędy gmin, gminne ośrodki kultury, oczyszczalnie ścieków) oraz domach jednorodzinnych. Od 2021 roku Powiat Myszkowski jest członkiem Klastra Energii Powiatu Myszkowskiego. W jego skład oprócz Powiatu Myszkowskiego wchodzi: Miasto Myszków, Gmina i Miasto Koziegłowy, Gmina Niegowa, Gmina Poraj, Miasto i Gmina Żarki. Misją Klastra jest współpraca inwestycyjna, naukowa i badawcza prowadząca do rozwoju nowoczesnej, efektywnej, zdywersyfikowanej lokalnej gospodarki energetycznej, poprawa bezpieczeństwa energetycznego oraz wzmocnienie lokalnej gospodarki dzięki optymalizacji wykorzystywania lokalnie dostępnych zasobów energetycznych, w tym pochodzących z odnawialnych źródeł energii.

Członkowie klastra podejmują wspólne działania mające na celu między innymi:

- ❖ przeciwstawianie się powstającym zagrożeniom dla bezpieczeństwa energetycznego oraz opracowywanie i wdrażanie skutecznych metod zapobiegania negatywnym skutkom tych zjawisk,
- ❖ inicjowanie i podejmowanie działań, w tym procesów inwestycyjnych, prowadzących do wdrażania innowacyjnych rozwiązań technologicznych, na poziomie regionalnym

i lokalnym, w szczególności innowacyjnych modeli wytwarzania, magazynowania i dystrybucji energii z wykorzystywaniem dostępnych lokalnie zasobów, z którego będą mogli korzystać Członkowie Klastra, mieszkańcy oraz inne podmioty z regionu.

Klaster jest platformą współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, środowiskiem naukowym reprezentowanym przez instytucje badawczo-wdrożeniowe, przedsiębiorcami i ich organizacjami oraz wszelkimi instytucjami i podmiotami deklarującymi włączenie się w realizację zakładanych przez Klaster celów.

Koordynatorem klastra jest Doeko Group Sp.z.o.o. z siedzibą w Węgrzicach. W radzie założycielskiej oprócz gmin powiatu myszkowskiego, powiatu myszkowskiego, koordynatora jest również Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.

Klaster jest otwarty i przyjazny dla wszystkich zainteresowanych, a uczestnictwo w nim jest oparte na zasadach dobrowolności i woli współpracy. Oprócz tych działań podejmowane są działania, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości powietrza.

1.6.6 System ciepłowniczy i gazowniczy

Wydobycie paliw i produkcja energii stanowi jeden z najbardziej niekorzystnych dla środowiska rodzajów działalności człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców.

1) System ciepłowniczy

Powiat myszkowski nie posiada jednolitego systemu źródła i dystrybucji energii cieplnej. Dostawcą energii cieplnej na terenie miasta Myszków jest EC U&R CALOR Sp. z o.o. System ten dostarcza ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej do podłączonych budynków mieszkaniowych wielorodzinnych, wspólnot mieszkaniowych oraz do części obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie powiatu. Długość sieci cieplnej przesyłowej i rozdzielczej na terenie powiatu wynosi 11,6 km¹⁴. W powiecie myszkowskim działają również kotłownie instytucji użyteczności publicznej, podmiotów handlowych i usługowych oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych, wytwarzających ciepło na potrzeby własne. Na terenie powiatu istnieje dużo obiektów opalanych węglem kamiennym, ekogroszkiem, chociaż procesem ciągłym w gminach powiatu myszkowskiego jest modernizacja lokalnych kotłowni węglowych związanych z przejściem na paliwo ekologiczne np.: gaz ziemny sieciowy, olej opałowy, gaz płynny lub ekologiczne spalanie węgla i drewna w nowoczesnych wysokosprawnych kotłach.

Tabela 14. Charakterystyka sieci ciepłowniczej na terenie powiatu myszkowskiego.

Parametr	Jednostka	2022
Kotłownie i sieć ciepła		
kotłownie ogółem		66
w miastach	ob.	59
na wsi		7
długość sieci cieplnej przesyłowej i rozdzielczej		11,6
w miastach	km	11,6
na wsi		0,0
długość przyłączy do budynków		9,2
w miastach	km	9,2
na wsi		0,0
Spółdzielnie mieszkaniowe; kotłownie ogółem	szt.	1,0

Źródło: GUS, stan na 31.12.2022r.

Tabela 15. Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku wg lokalizacji

Lokalizacja	Jednostki	Wielkość
Budynki mieszkalne	GJ	116 319
Urzędy i instytucje	GJ	31 817
Ogółem	GJ	148 136

Źródło: GUS, stan na 31.12.2022r.

¹⁴ GUS, stan na 31.12.2022 r.

2) System gazowniczy

Na obszarze powiatu myszkowskiego przebiegają sieci wysokoprężne gazu ziemnego, których operatorem jest GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach. Zaopatrzenie w gaz na poziomie średniego i niskiego ciśnienia jest obsługiwane przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział w Zabrze.

Tabela 16. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu myszkowskiego.

Parametr	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci	m	432 158	441 029	487 131	504 954	514 308
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	29 416	29 416	29 416	29 416	29 416
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej	m	-	411 613	457 715	475 538	484 892
Długość czynnej sieci ogółem w km na 100 km ²	km	8 699	92,0	101,6	105,4	107,3
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	Szt.	8 699	9 554	10 178	10 449	10 815
Odbiorcy gazu	gosp.	11 721	12 065	12 906	13 337	13 834
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	5 123	5 540	5 820	5 856	6 677
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	30 918	31 494	33 250	33 729	b.d.
Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w ciągu roku	MWh	74 365,8	77 326,2	87 977,1	110 951,7	121 101,9

Źródło: GUS, <https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/>, stan na 31.12.2022r.

1.7. Ochrona powietrza

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Myszkowie na terenie powiatu istnieją 34 podmioty, które posiadają pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Badania stężeń pyłu zawieszonego PM10 i od 2019 r. benzo(a)pirenu na terenie Myszkowa były prowadzone na stanowisku stacjonarnym zlokalizowanym przy ul. Miedzianej 3.

Tabela 17. Wyniki pomiarów stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu oznaczonego w pyłe PM10 w latach 2015-2023.

Rok	pył zawieszony PM10*		benzo(a)piren **
	średnia w roku kalendarzowym [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Liczba dni ze stężeniami dobowymi powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	średnia w roku kalendarzowym [ng/m^3]
2015	48	93	-
2016	48	108	-
2017	46	91	-
2018	49	105	-
2019	40	62	8
2020	37	42	-
2021	58,3	48	-
2022	b.d.	b.d.	-

* poziomy dopuszczalne dla roku - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dopuszczalna częstość przekraczania wartości dopuszczalnej – 35 razy w roku

** poziom docelowy: dla roku – $1 \text{ ng}/\text{m}^3$

Źródło: Regionalny wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, <https://wyrv.pl/aktualnosci/roczna-ocena-jakosci-powietrza-w-województwie-slaskim-raport-wojewódzki-za-rok-2020/2021>, dostęp 27.11.2023r.

Tabela 18. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza w powiecie myszkowskim w roku 2022.

Nazwa miejscowości	NO ₂ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO ₂ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	PM10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	PM2,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Benze n $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Pb $\mu\text{g}/\text{m}^3$	As ng/m^3	Cd ng/m^3	Ni ng/m^3	BaP ng/m^3	CO mg/m^3
Myszków	12	6	23	16	1,0	0,02	1,0	0,5	4	2,0	0,4
Koziegłowy	13	6	22	15		0,02			3		0,3
Niegowa	8	5	20	14		0,01			2		0,2
Poraj	10	5	21	14		0,01			3		0,3
Żarki	9	5	21	14		0,02			3		0,3
Poziom dopuszczalny/docelowy ¹⁵⁾	40	20	40	20	5	0,5	6	5	20	1	10

W roku 2022 pracownicy Biura ds. Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Myszkowie otrzymali 21 komunikatów z powiadomieniami o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu. Pozostałe wiadomości to informacje o jakości powietrza na poziomie bardzo dobrym, dobrym, umiarkowanym.

¹⁵⁾ dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)

Monitorowanie Jakości Powietrza

Monitorowanie stanu jakości powietrza na terenie gmin powiatu myszkowskiego prowadzone jest również w celu weryfikacji efektów poczynionych wcześniej działań z zakresu ograniczenia niskiej emisji. Wyłonione w przetargu firmy wykonały na terenie gmin Myszków, oraz Żarki System Monitorowania Jakości Powietrza (Airly). Na terenie gmin na obiektach użyteczności publicznej są wykonywane stałe pomiary jakości powietrza w zakresie stężeń pyłów PM10 i PM2,5 oraz temperatury powietrza, wilgotności powietrza, ciśnienia atmosferycznego, kierunku i prędkości wiatru.

Urządzenia pracują w zintegrowanej sieci pomiarowej z możliwością interpolacji wyników dla obszaru całego powiatu. Dane pozyskiwane z urządzeń zamontowanych na terenie gmin powiatu myszkowskiego są publikowane na stronie internetowej. W skład całego systemu wchodzi sieć czujników jakości powietrza, platforma, aplikacje na system Android i iOS, dane oraz prognoza zanieczyszczeń powietrza. Platforma jakości powietrza jest miejscem, gdzie każdy mieszkaniec może sprawdzić aktualną jakość powietrza w konkretnej lokalizacji. Dzięki zaawansowanym algorytmom można sprawdzić na platformie szczegółową prognozę jakości powietrza na najbliższe 24 godziny.

Lokalizacja czujników na terenie powiatu (stan na 17.10.2023r.):

- ❖ Gmina Koziegłowy – 4 czujniki
- ❖ Gmina Poraj – 7 czujników
- ❖ Gmina Żarki – 2 czujniki
- ❖ Gmina Myszków 8 czujników

1.8. Infrastruktura społeczna

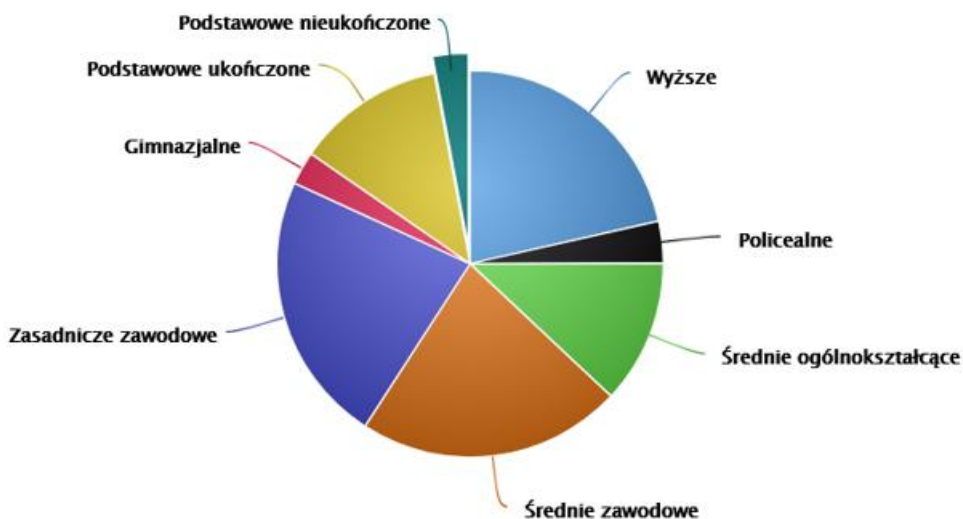
1.8.1. Edukacja

W powiecie myszkowskim 14 665 mieszkańców powiatu myszkowskiego jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 7 217 kobiet oraz 7 448 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 21,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 3,5% wykształcenie policealne, 12,0% średnie ogólnokształcące, a 22,2% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 22,7% mieszkańców powiatu myszkowskiego, gimnazjalnym 2,8%, natomiast 12,4% podstawowym ukończonym. 3,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do średniej krajowej mieszkańcy powiatu myszkowskiego mają analogiczny poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w powiecie myszkowskim największy odsetek ma

wykształcenie wyższe (25,3%) oraz średnie zawodowe (19,7%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (29,0%) oraz średnie zawodowe (25,0%). W roku 2022 w powiecie myszkowskim mieściło się 15 przedszkoli, w których do 78 oddziałów uczęszczało 1 732 dzieci (896 dziewczynek oraz 836 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim mieściło się 12 przedszkoli, w których do 53 oddziałów uczęszczało 1 318 dzieci (646 dziewczynek oraz 672 chłopców). Dostępnych było 1 119 miejsc. 17,8% mieszkańców powiatu myszkowskiego w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (18,4% wśród dziewczynek i 17,3% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 898 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku przypadało 1,11 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówkę mają 32 szkoły podstawowe, w których w 324 oddziałach uczyło się 5 341 uczniów (2 603 kobiety oraz 2 738 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim placówkę miało 38 szkół podstawowych, w których w 259 oddziałach uczyło się 4 029 uczniów (1 917 kobiet oraz 2 112 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 28,3% ludności (28,3% wśród dziewczynek i 28,3% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 16,5 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 96,44. W powiecie myszkowskim znajdują się 3 licea ogólnokształcące, w których w 35 oddziałach uczyło się 985 uczniów (600 kobiet oraz 385 mężczyzn). W 2022 zarejestrowano 259 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w powiecie myszkowskim w 3 liceach ogólnokształcących, w których w 33 oddziałach uczyło się 992 uczniów (603 kobiety oraz 389 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 332 absolwentów. W powiecie myszkowskim znajdują się 3 Technika, w których w 37 oddziałach uczyło się 985 uczniów (365 kobiet oraz 620 mężczyzn). W 2022 zarejestrowano 192 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w 39 oddziałach uczyło się 1 021 uczniów (431 kobiet oraz 590 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 227 absolwentów. W powiecie myszkowskim znajdują się 2 Branżowe szkoły I stopnia, w których w 11 oddziałach uczyło się 193 uczniów (66 kobiet oraz 127 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 12,6% mieszkańców (13,0% wśród dziewczyn i 12,3% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 28,1 uczniów. 17,5 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 26,6 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży. W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje

się 27,6% mieszkańców powiatu myszkowskiego w wieku potencjalnej nauki (27,1% kobiet i 28,0% mężczyzn).

Rysunek 6. Poziom wykształcenia – powiat myszkowski¹⁶

1.8.2. Kultura

W powiecie myszkowskim działa 5 Domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic, Wszystkie są placówkami publicznymi. 4 instytucje posiadają sale widowiskowe, w których znajduje się 910 standardowych miejsc dla widzów.¹⁷

Jak wynika z analizy danych statystycznych corocznie organizowanych jest ponad 200 imprez i wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczy średnio około 28 000 mieszkańców¹⁸. Największym zainteresowaniem cieszą się seanse filmowe, wystawy, festiwale i przeglądy artystyczne, koncerty, prelekcje, spotkania, wykłady, imprezy turystyczne i sportowo – rekreacyjne, konkursy, pokazy teatralne: konferencje, różnego rodzaju warsztaty, w tym ceramiczne.

Mieszkańcy powiatu mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje w kołach zainteresowań, klubach, sekcjach. Oferta kierowana jest do osób w różnym wieku, od przedszkolaka do seniora. Na terenie powiatu są koła: plastyczne, taneczne, muzyczne, języków obcych, fotograficzne i filmowe, turystyczne i sportowo rekreacyjne, Kluby Seniora i 3 Uniwersytety Trzeciego Wieku.

¹⁶ Narodowy spis powszechny 2021r.

¹⁷ GUS, https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski_stan_na_31.12.2023

¹⁸ Tamże

W powiecie myszkowskim działa 15 bibliotek i filii publicznych posiadających księgozbiór liczący 188 626 wolumenów oraz 1 biblioteka pedagogiczna posiadająca księgozbiór liczący 19 861 wolumenów¹⁹.

1.8.3. Sport i turystyka

Szansą rozwojową dla Powiatu Myszkowskiego w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego jest turystyka, której jednym z filarów mogą być liczne obiekty zabytkowe i przyrodnicze, mające olbrzymią wartość kulturową.

Powiat Myszkowski jest atrakcyjnym miejscem zarówno dla miłośników militariów, architektury świeckiej, sakralnej, jak i tradycji. Sporo obiektów z terenu Powiatu wpisanych jest do rejestru zabytków nieruchomych oraz rejestru zabytków archeologicznych.

W Powiecie Myszkowskim występuje znaczna liczba cennych obiektów dziedzictwa kulturowego – zabytków wpisanych do rejestru zabytków, jak również znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków.

Zachowało się tu do dzisiaj wiele materialnych śladów ludzkiej pracy. Znajdują się tu ruiny średniowiecznych zamków zwane Orlimi Gniazdami, Sanktuaria Maryjne, drewniane domy i stodoły (także zagrody złożone z drewnianych obiektów), kaplice, dwory, kościoły, cmentarze, kuźnie, czworaki, spichlerze, studnie – obiekty o historycznym znaczeniu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Najważniejsze zabytki w Powiecie Myszkowskim

Gmina Kozięgłowy		
Miejscowość	Rodzaj zabytku	Krótki opis
Kozięgłowy	Stanowisko archeologiczne	Wały ziemne ze skromnymi pozostałościami fundamentów średniowiecznego zamku rycerskiego.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała i św. Marii Magdaleny, kryty gontem, z gotycką polichromią wewnątrz
	Plebania	Pochodzi z 1802 r.
	Przytułek	Pochodzi z XVII w.
	Kamienica	Kamienica murowana z I połowy XIX w. pl. Moniuszki (Rynek)
Kozięgłówki	Kościół	kościół parafialny pw. św. Antoniego
Pińczyce	Zespół pałacowy	Kościół - niegdyś kaplica pałacowa - wzniesiony w 1784 r. otoczony murem z 2 basztami, obok plebania (dawny pałac)

¹⁹ GUS, https://www.polskawliczbach.pl/powiat_myszkowski_stan_na_31.12.2023

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

		ogrodzenie z basztami
		pałac Bontaniów, ob. plebania, XVIII/XIX
Cynków	Kościół	Drewniany kościół p.w. Św. Wawrzyńca z 1631 r. zbudowany bez użycia metalowego gwoźdźca
		kaplica, 1 poł. XIX
Lgota Górna	Kapliczka	Pochodzi z I połowy XIX w.
Gmina Żarki		
Żarki	Układ urbanistyczny	Układ urbanistyczny, w tym zespół kilkudziesięciu stodół w wydzielonej części miasta.
	Zespół dworski	Pozostałości zespołu dworskiego Korycińskich z XVIII w. (budynek bramny, mur, baszta).
	Kirkut	Cmentarz żydowski z XVI w. z licznymi macewami.
	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Szymona i Judy Tadeusza wzniesiony w 1522 r. Część kościoła została wyremontowana.
	Kościół	Kościół filialny p.w. św. Barbary wzniesiony na przełomie XVII i XVIII w. Obecnie trwają prace renowacyjne.
	Kościół	Ruiny kościoła św. Stanisława XVIII w. na Górze Jaworznickiej, w roku 2006 i 2007 zagospodarowano teren wokół kościółka.
Żarki - Leśniów	Klasztor	Zespół klasztorny oo. Paulinów z XVI w., wystrój wnętrza gotycko - renesansowy, klasztor – barokowy.
Przewodziszowice	Ruiny strażnicy	Strażnica jurajska z XIV w. na wyniosłej wapiennej skale.
Przybynów	Kościół	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, wzniesiony w 1440 r. a przebudowany w XVIII w.; pierwszy istniejący w tym miejscu kościół p.w. Św. App. Piotra i Pawła został zbudowany z drewna, prawdopodobnie w XIV w.
Kotowice	Cmentarz	Cmentarz wojenny z 1914 r. (530 metalowych krzyży na mogiłach, 10 kamiennych pomników).
Gmina Niegowa		
Niegowa		Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja, 1440, XVI, 1 ćw. XVIII, 1777, XX
Bobolice	Ruiny zamku	Ruiny średniowiecznego zamku na szlaku "Orlich Gniazd" - obecnie własność prywatna. Po kapitalnym remoncie.
Mirów	Ruiny zamku	Malownicze ruiny średniowiecznego zamku na szlaku "Orlich Gniazd" - obecnie własność prywatna.
Łutowiec	Ruiny strażnicy	Została wybudowana w średniowieczu.
Gmina Myszków		
Mrzyglód	Kościół	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP został wzniesiony w latach 1653 -1662 z barokowym wystrojem wnętrza, otoczony obronnymi murami.
Mijaczów	Kaplica	Kaplica p.w. Narodzenia NMP zbudowana na przełomie XVII i XVIII wieku. Część budynku została zniszczona pozostała tylko kaplica i część podziemna.
Myszków	Pałac Fabrykanta	Pochodzi z 1895 r. Wyremontowany, własność prywatna.
	Zespół dworca kolejowego – budynek dworca oraz nastawnia.	Budynek dworca murowany, powstały na przełomie XIX i XX w. utrzymany w charakterze zabudowań powstałych przy trasie kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Po kapitalnym remoncie.

		Budynek nastawni murowany, powstały na przełomie XIX i XX w. nie użytkowany.
Gmina Poraj		
Choroń	kościół	Kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, 1657, 1912-1915
Choroń		Ogród dworski

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rejestru zabytków województwa śląskiego <http://old.wkz.katowice.pl/>

Dużą atrakcją tego terenu są zamki warowne zwane potocznie „Orlimi Gniazdami”, które swoją nazwę zawdzięczają usytuowaniu na niedostępnych skalnych wzniesieniach. Budowle obronne – królewskie warownie i strażnice na terenie powiatu myszkowskiego, powstały w drugiej połowie XIV wieku. Należy do nich zamek w Bobolicach oraz strażnice w Suliszowicach, Łutowcu, Przewodzisowicach i Ostrężniku.

Strażnica królewska w Przewodzisowicach, ruina strażnicy z XIV/XV w. Strażnica obronna wzniesiona na skale o wysokości 390 m. n.p.m.

Strażnica królewska w Suliszowicach, ruina strażnicy obronnej z końca XIV lub początku XV w.

Strażnica królewska w Łutowcu, ruina strażnicy z XIII lub XIV w.

Zamek rycerski w Mirowie, powstał w połowie XIV w. w miejscu gdzie wcześniej istniała osada plemion kultury łużyckiej.

Zamek królewski w Ostrężniku, ruina zamku królewskiego z 2 połowy XIV w.

Zamek królewski w Bobolicach, zbudowany w połowie XIV w., stanowi wspaniały przykład architektury obronnej okresu średniowiecza. Od 1999 r. stanowi własność rodziny Laseckich.

Ze względu na zróżnicowaną budowę geologiczną i oryginalną rzeźbę terenu naszego Powiatu licznie występują tu tzw. formy krasowe. Do najbardziej interesujących zaliczymy jaskinie, z których słyną wschodnie tereny naszego Powiatu.

Według danych GUS z 2022 roku w powiecie myszkowskim znajdowało się 6 hoteli (jeden 4-gwiazdkowy, trzy 3-gwiazdkowe, jeden 2-gwiazdkowy, jeden 1-gwiazdkowy), 0 moteli oraz 1 pensjonat (kategorii w trakcie kategoryzacji). W porównaniu z rokiem 2008 liczba obiektów noclegowych zwiększyła się o 6 obiektów. Pozostałe turystyczne obiekty noclegowe według rodzajów: inne obiekty hotelowe: 4 zespoły domków turystycznych: 1 (całoroczne: 0) pokoje gościnne: 2 kwatery agroturystyczne: 2 Turystyczne obiekty noclegowe wyposażone w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych ruchowo (dane na rok 2021): pochylnia wjazdowa: 1 parking z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych ruchowo:

3 obiekty z zapleczem konferencyjnym (dane na rok 2021): z salą konferencyjną: 5 (liczba sal: 5, liczba miejsc: 240) z nagłośnieniem: 3 z projektorem multimedialnym: 5 z zestawem do wideokonferencji: 2 z obsługą techniczną: 4 z ekranem: 3 z flipchartem (tablica suchościeralna): 3 z siecią WiFi na terenie obiektu.

Według danych z 2016 w powiecie myszkowskim działały 23 kluby sportowe (włącznie z klubami wyznaniowymi i UKS) zrzeszające 1030 członków. Zarejestrowano 1 140 ćwiczących (mężczyźni: 792, kobiety: 348, chłopcy do lat 18: 528, dziewczęta do lat 18: 316). Aktywne były 43 sekcje sportowe. Zajęcia sportowe prowadzone były przez trenera (26), instruktora sportowego (26) oraz inne osoby (11).

1.8.4. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Powiat myszkowski jest organem założycielskim dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej, który w swej strukturze posiada szpital. Na podstawie danych statystycznych na koniec 2023r. szpital powiatowy dysponował łącznie **178** łózkami, w tym 12 w Pododdziale Neonatologii oraz 5 łózkami w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Liczba pacjentów, którzy skorzystali z usług szpitala w 2023 roku wyniosła **7 780** osób, średni czas hospitalizacji wynosił 5 dni, a w Oddziale Neonatologicznym 3 dni.

Szpital powiatowy w Myszkowie zapewnia i zapewnia zabezpieczenie medyczne dla mieszkańców całego powiatu myszkowskiego. Część pacjentów stanowią również mieszkańcy powiatów ościennych oraz miast na prawach powiatu, głównie z subregionu północnego województwa śląskiego.

W ramach szpitala funkcjonuje 9 oddziałów, z liczbą łóżek **178**:

- ❖ Oddział Chorób Wewnętrznych z ilością łóżek 37
- ❖ Oddział Chirurgii Ogólnej z ilością łóżek 22
- ❖ Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej z ilością łóżek 19
- ❖ Oddział Ginekologiczno-Położniczy z ilością łóżek 33
- ❖ Oddział Pediatryczny z ilością łóżek 20
- ❖ Oddział Rehabilitacji z ilością łóżek 27
- ❖ Oddział Kardiologii – z ilością łóżek 10
- ❖ Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego z ilością łóżek 5
- ❖ Oddział Anestezjologii i Intensywnej Opieki Medycznej z ilością łóżek 5

Ponadto w strukturze SP ZOZ funkcjonują przychodnie:

- ❖ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 1 – 13 286 porad POZ²⁰ + 31 610 porad AOS²¹,
 - ❖ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 2 – 7 011 porad POZ + 30 206 porad AOS,
 - ❖ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 3 – 9 444 porad POZ + 6 858 porad AOS,
 - ❖ Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Koziegłowach – 20 979 porad POZ + 10 800 porad AOS (Cynków, Lgota Górna, Koziegłowy).
- oraz
- ❖ Poradnie Przychodni – 10 994 porad.

Liczba zatrudnionego w SP ZOZ personelu medycznego wskazuje na stabilny poziom zatrudnienia w ostatnich dziesięciu latach jednak z racji stale zwiększającej się średniej wieku personelu jasno określić można, iż braki w personelu medycznym są coraz bardziej widoczne. Istnieje realne zagrożenie, iż w ciągu najbliższej dekady ilość obsady medycznej znacząco się zmniejszy z racji przejścia personelu na emeryturę i braku młodej kadry zainteresowanej podjęciem pracy w sektorze publicznej ochrony zdrowia. Dane ilościowe przedstawiają się następująco:

Tabela 20. Ilość personelu medycznego na 1000 mieszkańców Powiatu

Wyszczególnienie	Ilość lekarzy na 1000 mieszkańców	Ilość pielęgniarek na 1000 mieszkańców	Ilość położnych na 1000 kobiet
powiat myszkowski *)	1,54	2,57	0,97
woj. śląskie	2,1	5,8	1,05
Polska	2,2	5,4	1,12
Europa	3,4	9,3	1,85

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Myszkowie funkcjonuje w głównej mierze na podstawie finansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia w ramach zawartego kontraktu w następujących zakresach: leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, rehabilitacji leczniczej, ratownictwa medycznego, podstawowej opieki zdrowotnej, nocnej i świątecznej ambulatoryjnej i wyjazdowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej, świadczenia psychiatryczne i terapii uzależnienia od alkoholu, świadczenia ogólnoustrojowe. Poniższa tabela przedstawia przychody uzyskiwane z NFZ na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat:

²⁰ Podstawowej Opieki Zdrowotnej

²¹ Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej

Tabela 21. Zestawienie przychodów z Narodowego Funduszu Zdrowia za okres 2019-2023

Rok	Przychody z NFZ
2019	48 771 382,56
2020	58 299 752,69
2021	76 984 466,95
2022	91 082 152,68
2023	110 886 971,07 ²²

źródło: SP ZOZ w Myszkowie

Pomimo znacznej średniorocznej dynamiki wzrostu przychodów z NFZ w zderzeniu z ciągle rosnącymi wydatkami SP ZOZ wzrost wysokości kontraktu jest wartością niewystarczającą do pokrycia wszystkich niezbędnych kosztów. Dlatego też w ciągu ostatnich kilku lat SP ZOZ generował ujemny wynik finansowy. W strukturze kosztów zdecydowaną przewagę stanowią koszty operacyjne (podstawowa działalność). Wśród kosztów rodzajowych największy udział stanowią koszty wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych oraz usługi obce.

Przychody SP ZOZ na jednego mieszkańca powiatu myszkowskiego wynoszą za 2019 rok 479zł²³.

W oddziałach szpitalnych liczba hospitalizowanych pacjentów od kilku lat systematycznie wzrasta osiągając każdego roku lepszy wynik niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W analizowanych okresach średni czas pobytu w tych oddziałach szpitalnych wynosił 5 a w Oddziale Neonatologicznym 3 dni.

W strukturach SP ZOZ posiada jednostkę **Państwowego Ratownictwa Medycznego**, która funkcjonuje pod nazwą **Dział Pomocy Doraźnej**. W ramach DPD funkcjonują 3 karetki systemowe (2 podstawowe i 1 specjalistyczna) oraz karetki transportowe.

W ramach diagnostyki obrazowej świadczonej na terenie szpitala działa **Pracownia Tomografii Komputerowej**, do której w roku 2021 zakupiono nowoczesny tomograf komputerowy. W roku 2023 wykonano 4596 badań.

Pracownia RTG funkcjonuje na podstawie umowy podwykonawstwa i świadczy usługi 24 godz. na dobę.

SP ZOZ posiada **Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej** z pracowniami: Laboratorium Analityki Medycznej, Pracownię Serologii z Bankiem Krwi oraz Pracownię Mikrobiologii, w których wykonywane są badania pacjentów na potrzeby szpitala, Przychodni Rejonowo-Specjalistycznych jak również osób fizycznych kierowanych z NZOZ-ów oraz komercyjnych pacjentów płacących za badania indywidualnie.

22

²³ Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd statystyczny w Katowicach, 2020

Tabela 22. Liczba pacjentów leczonych na oddziałach szpitalnych w latach 2019-2023

Lata	2019	2020	2021	2022	2023
Pacjenci z województwa śląskiego	6978	7144	7119	7618	8413
Pacjenci z poza województwa śląskiego	112	122	132	218	194
Razem	7090	7266	7251	7836	8607

Źródło: dane SP ZOZ w Myszkowie

Lecznictwo ambulatoryjne (poradnie specjalistyczne)

Miesięczna liczba porad specjalistycznych w latach 2019 r. - 2023 r. utrzymywana była na stałym poziomie.

Tabela 23. Udzielone porady w Poradniach Specjalistycznych w latach 2019-2023

Przychodnia	2019	2020	2021	2022	2023
PRS nr 1 Myszków ul. Strażacka 45	3649	3610	3503	3471	3423
PRS nr 2 Myszków ul. Partyzantów 21	1119	1083	1180	1133	1124
PRS nr 3 Myszków Al. Wolności 29	1526	1565	1657	1706	1631
PRS Koziegłowy ul 3 Maja 25	4583	4680	4933	4724	4621
Poradnia Ogólna Lgota Górna	1241	1234	1262	1251	1235
Poradnia Ogólna Cynków	3	3	3	-	-
Razem	12 121	12 175	12 538	12 285	12 034

Źródło: dane SP ZOZ w Myszkowie

Tabela 24. Liczba zabiegów wykonanych na Bloku Operacyjnym w latach 2019-2023

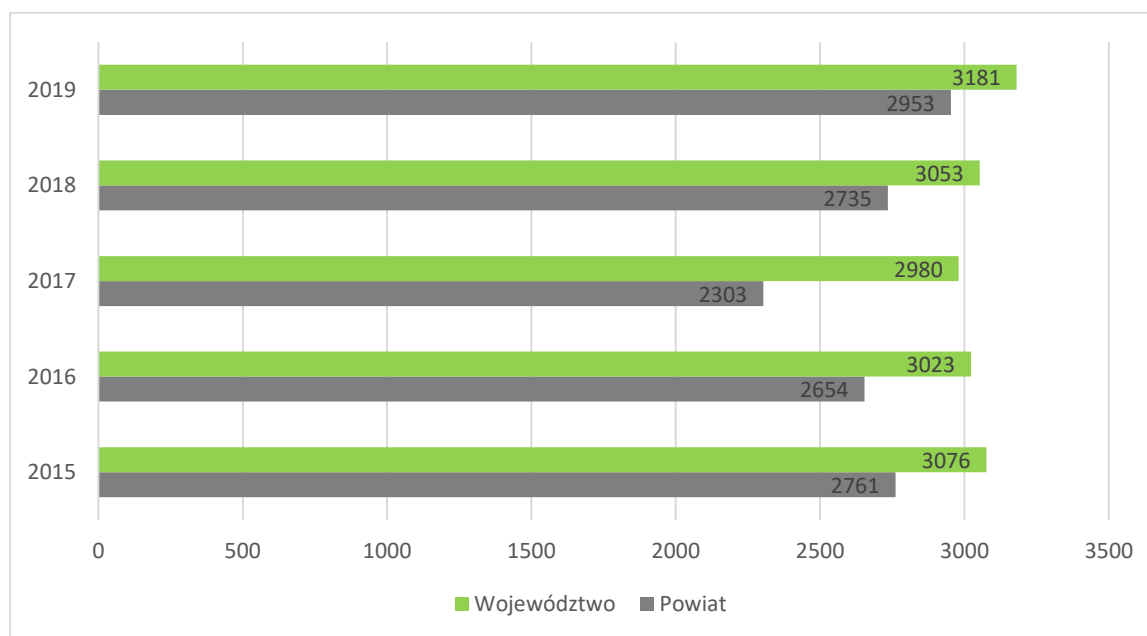
Lata	2019	2020	2021	2022	2023
Zabiegi operacyjne wykonane na Bloku Operacyjnym	1360	1114	13491	1883	2081
liczba pacjentów hospitalizowanych w Oddziale Intensywnej Terapii	-	-	44	109	112

Źródło: dane SP ZOZ w Myszkowie

W poprzedniej dekadzie zauważyć można było zwiększenie konkurencji w branży farmaceutycznej i ilość aptek na terenie Powiatu myszkowskiego z roku na rok rosła.

Zatrzymanie tego trendu nastąpiło w 2017 razem z wprowadzeniem nowego prawa farmaceutycznego. Zgodnie z nowym prawem farmaceutycznym wskaźnik ilości aptek powinien wynosić 1 apteka na 3000 mieszkańców.

Rysunek 7. Liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną

Źródło: opracowanie własne na podstawie Statystyczne vademecum samorządowca, Urząd Statystyczny w Katowicach, 2020

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej od kilku lat stale modernizuje swoją bazę lokalową korzystając z dofinansowania zewnętrznego głównie ze Starostwa Powiatowego w Myszkowie oraz ze środków Europejskich. W ostatnich latach w szpitalu został uruchomiony Oddział Intensywnej Opieki Medycznej (OIOM), zmodernizowano Oddział Kardiologii, przebudowano i zmodernizowano centralną sterylizatornię oraz laboratorium wraz z nowoczesnym sprzętem. W celu poprawy jakości powietrza, zwiększenia wykorzystania OZE oraz obniżenia kosztów za energię elektryczną zakupiono i zamontowano instalację fotowoltaiczną.

Wszystkie zrealizowane inwestycje poprawiają bezpieczeństwa pacjentów oraz zapewniają dostęp do nowoczesnych świadczeń medycznych. Dążeniem władz powiatu jest stworzenie warunków do kompleksowego leczenia pacjentów zapobiegającego powikłaniom i pozwalającego im powrócić do pracy zawodowej i życia osobistego.

Realizacją zadań z zakresu koordynacji pomocy społecznej na szczeblu powiatu zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie oraz działające przy nim: Punkt Interwencji Kryzysowej Poradnia Rodzinna oraz Dom Pomocy Społecznej w Poraju.

Od kilku lat Powiat Myszkowski uczestniczy w **Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych** oraz **Aktywny Samorząd** finansowany ze środków PFRON.

PCPR realizuje również wykonanie dofinansowania ze środków PFRON dla osób niepełnosprawnych:

- ❖ do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- ❖ promocji sportu, kultury,
- ❖ na likwidację barier architektonicznych i technicznych,
- ❖ do turnusów rehabilitacyjnych.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi rok do roku realizowane są zadania pn. „**Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych**”, na które powiat corocznie przeznaczają określone w Programie współpracy dofinansowanie.

PCPR realizuje również zadania z zakresu dofinansowania działalności **warsztatów terapii zajęciowej** na terenie Powiatu Myszkowskiego.

W powiecie myszkowskim aktualnie funkcjonują dwa WTZ, w których uczestniczy 69 osób:

- ❖ Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach
- ❖ Warsztat Terapii Zajęciowej w Ogorzelniku.

Na terenie powiatu funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim z siedzibą w Krakowie. W placówce przebywają kobiety niepełnosprawne intelektualnie. Dom dysponuje 100 miejscami.

Punkt Interwencji Kryzysowej wspiera głównie ofiary przemocy domowej. Realizowany program korekcyjno – edukacyjny przeznaczony jest dla osób stosujących przemoc domową. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest również organizatorem pieczy zastępczej, która jest formą tymczasowej opieki nad dzieckiem sprawowanej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Opieka nad dzieckiem może być zapewniona poprzez umieszczenie dziecka w:

- ❖ rodzinie zastępczej
- ❖ rodzinnym domu dziecka
- ❖ pieczy zastępczej o charakterze instytucjonalnym.

W realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej PCPR współpracuje z 2 placówkami:

- ❖ Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą typu socjalizacyjnego w Żarkach Letnisku prowadzoną przez Fundację **Mój Dom**,
- ❖ Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą typu rodzinnego – Rodzinny Dom Dziecka w Myszkowie (8 dzieci).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Myszkowie działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Myszkowie. Jako I instancja jest organem właściwym do:

- wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób po 16 roku życia (lekkim, umiarkowanym, znacznym),
- wydawania orzeczeń o niepełnosprawności (dla osób przed 16 rokiem życia),
- wydawania orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień
- wydawania legitymacji osobom niepełnosprawnym
- wydawania kart parkingowych

W ostatnich latach liczba wniosków o ustalenie niepełnosprawności dla osób dorosłych i dzieci systematycznie rośnie.

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród orzekanych osób po 16 roku życia są schorzenia spowodowane uszkodzeniem narządu ruchu. Następną grupę stanowią choroby psychiczne, choroby neurologiczne oraz choroby układu oddechowego i krążenia.

Najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności wśród dzieci do 16 roku w latach 2018-2023 r. były choroby oznaczone symbolem 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe (w tym min. autyzm, zespół Aspergera, zaburzenia hiperkinetyczne). Najliczniejszą grupę stanowią dzieci i młodzież w przedziale 8-16 lat.

1.8.5. Bezpieczeństwo

W 2022 roku w powiecie myszkowskim stwierdzono 1 908 przestępstw. Oznacza to, że na każdym 1000 mieszkańców odnotowano 27,94 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w powiecie myszkowskim wynosi 85,80% i jest większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa śląskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu myszkowskiego najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze gospodarczym - 14,86 (wykrywalność 90%) oraz o charakterze kryminalnym -

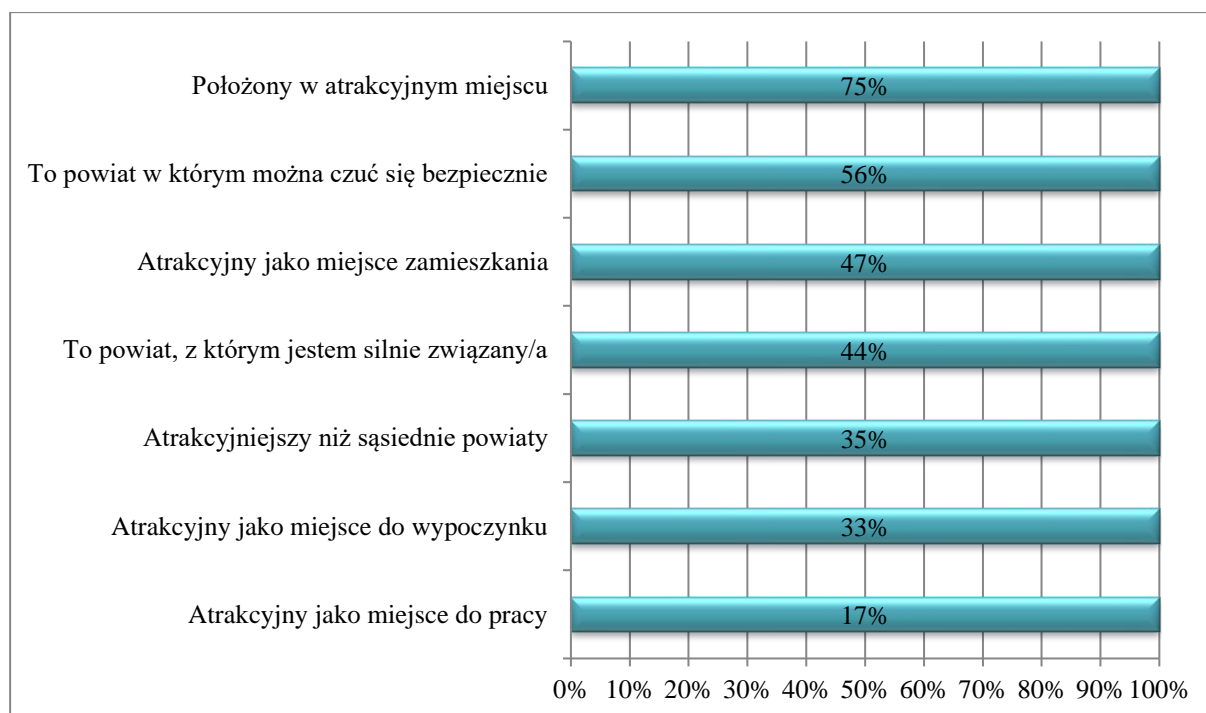
10,16 (wykrywalność 75%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa przeciwko mieniu - 7,60 (60%), drogowe - 2,36 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,41 (89%).

1.8.6. Badania ankietowe przeprowadzone w latach 2020-2023.

Oprócz analizy dokumentów informacje zbierano poprzez ankietyzację mieszkańców. Głównym celem przeprowadzonego badania było określenie problemów i oczekiwań mieszkańców Powiatu Myszkowskiego, zebranie informacji na temat jakości życia, oczekiwań poszczególnych grup zawodowych, demograficznych, wskazanie kierunków oraz uwarunkowań rozwoju. Badanie ankietowe ukierunkowane było na zgromadzenie danych o subiektywnych odczuciach mieszkańców, nie w znaczeniu indywidualnych potrzeb, a w formie opinii społeczeństwa. Respondenci odpowiadali na pytania dotyczące m.in. oceny realizacji zadań i inwestycji na terenie powiatu w podziale na kategorie: edukacja, bezpieczeństwo, rekreacja, kultura, rynek pracy, ochrona zdrowia, infrastruktura. Odpowiadający mogli również wskazać, który obszar rozwoju powinien stanowić ich zdaniem priorytet działań i na jakich zadaniach powinni skoncentrować się samorządowcy w latach 2025-2030.

W wyniku przeprowadzonej ankiety skierowanej do mieszkańców uzyskano łącznie 288 ankiet (w wersji internetowej i papierowej).

Rysunek 8. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dotyczące atrakcyjności Powiatu

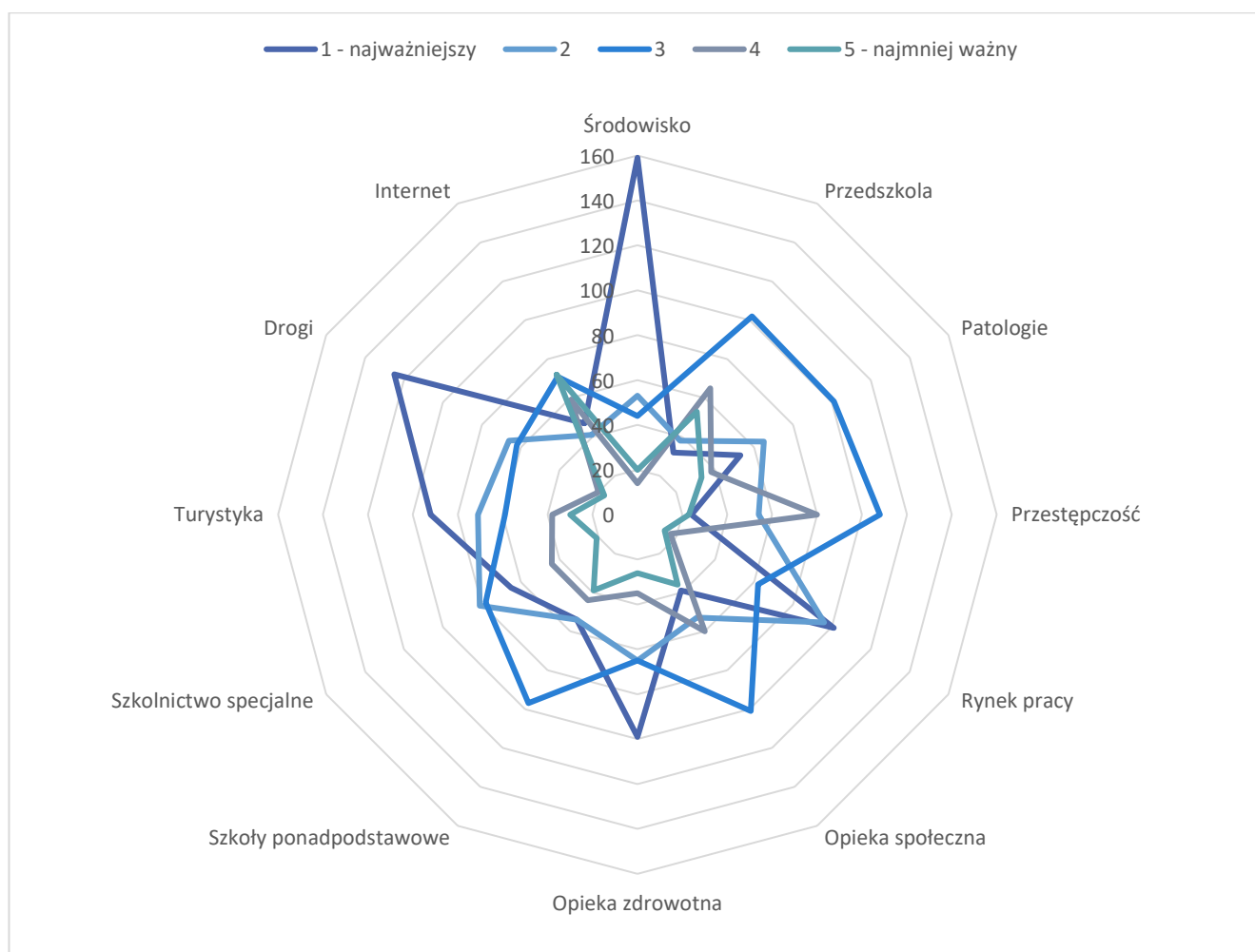

Źródło: Wydział Inwestycji, Starostwo Powiatowe w Myszkowie

Zdaniem respondentów największym problemem w powiecie myszkowskim jest zanieczyszczone środowisko. Mieszkańcy skarżą się na „smog”, brak kontroli spalania różnych odpadów w gospodarstwach domowych, zanieczyszczenie rzek i lasów. Na drugim miejscu wskazywano zły stan dróg, który przekłada się na postrzeganie szans rozwojowych powiatu (DW 793-wąskie gardło). Dostęp do rynku pracy w ocenie badanych jest istotnym problemem dla młodych mieszkańców, którzy oczekują, że praca będzie satysfakcjonująca zarówno pod względem realizacji swoich zawodowych ambicji, jak i pod względem płacowym.

W pytaniach otwartych respondenci wskazywali na turystykę jako szansę rozwojową poszczególnych gmin i całego Powiatu Myszkowskiego. Słabo rozwiniętą bazę turystyczną postrzegają jako problem ważny i bardzo ważny. Poniższy rysunek przedstawia zbiorcze zestawienie odpowiedzi respondentów.

Rysunek 9. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi na temat obszarów będących największym problemem Powiatu Myszkowskiego

Na wykresie radarowym przedstawiono linie, które odzwierciedlają skalę oceny od 1 do 5 (1 -najważniejszy, 5 -najmniej ważny) poszczególnych kategorii. Liczby 0, 20, 40... aż do 159 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii. Spośród wymienionych kategorii największym problemem dla badanych okazało się zanieczyszczenie środowiska (159 osób uważa, że jest bardzo źle w tym zakresie). Wśród propozycji zgłaszanych w pytaniach otwartych respondenci wskazywali, że rozwiązaniem problemu mogą być kontrole, które powinny być przeprowadzane w okresie zimowym w zakresie paliwa spalanego w gospodarstwach indywidualnych, monitorowanie dzikich wysypisk śmieci w lasach oraz zanieczyszczanie rzek. Dużym problemem jest dla nas również zły stan dróg (125) oraz słaby dostęp do opieki zdrowotnej (za najważniejszy i ważny problem uznały to 164 osoby).

Ważnym obszarem będącym problemem dla Powiatu jest również rynek pracy (najważniejszy i ważny problem dla 197 osób), brak ofert pracy dla młodych osób z niepełnosprawnością, uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (szkolnictwo specjalne) – 146.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że wielu mieszkańców widzi szansę dla powiatu myszkowskiego w rozwoju turystyki. Przemawiają za tym liczne atuty, którymi dysponuje powiat: położenie na Jurze, liczne pomniki przyrody, cenne obiekty dziedzictwa kulturowego – zabytki wpisane do rejestru zabytków, interesujące trasy piesze i rowerowe. Jednak również ten obszar w ocenie badanych wymaga interwencji ze względu na słabo rozwiniętą bazę turystyczną i rekreacyjno-wypoczynkową. (163 osoby uznały, że jest to najważniejszy i ważny problem).

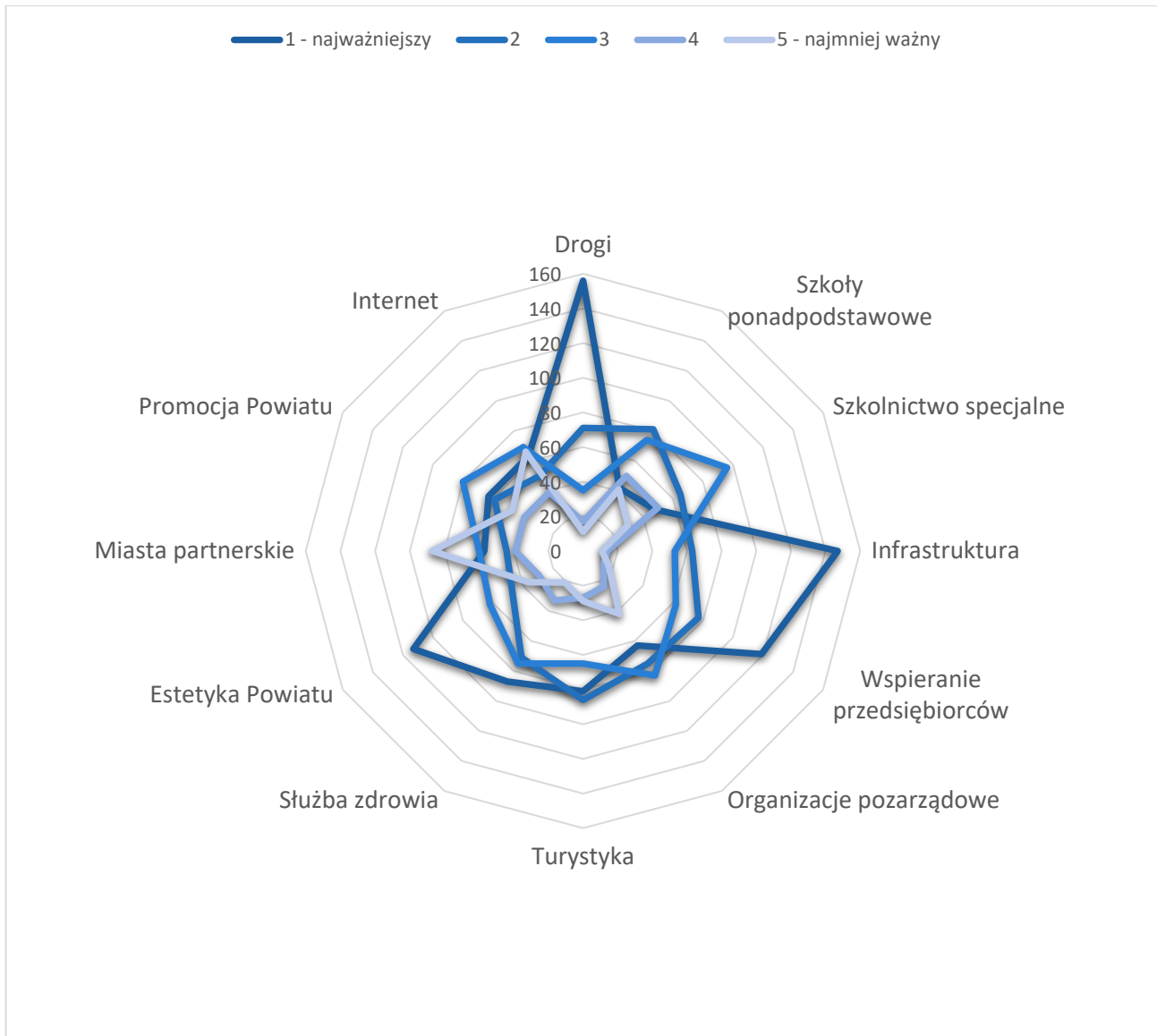
W dalszej części ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie kolejności działań, które ich zdaniem powinny być podjęte na etapie ustalania celów, działań i instrumentów realizacyjnych, ukierunkowanych na osiągnięcie oczekiwanych rezultatów.

Poniższy wykres radarowy przedstawia linie, która odzwierciedla skalę oceny od 1 do 5 (1 - najważniejszy, 5 - najmniej ważny) poszczególnych kategorii. Liczby 0, 20, 40... aż do 104 oznaczają liczbę ocen wyrażonych przez mieszkańców w danej kategorii. Spośród wszystkich przedstawionych kategorii zadania ankietowani uważają, że najważniejszym jest remont dróg (156 odpowiedzi), budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki) oraz poprawa estetyki powiatu (113 odpowiedzi).

Kolejnym zadaniem który wskazali ankietowani to budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie, zatoki itp. – 147 osób). Wspieranie lokalnych przedsiębiorców i pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (119), poprawa estetyki powiatu (113), to również stosunkowo wysoko ocenione zadania. Jak wynika z analizy przedstawionych

danych respondenci najbardziej zainteresowani są poprawą warunków bezpośrednio wpływających na jakość życia mieszkańców.

Rysunek 10. Zbiorcze zestawienie zadań, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o zaproponowanie zadania, które jego/jej zdaniem należy za priorytetowe do realizacji na obszarze objętym badaniem. Pytanie miało charakter pytania otwartego, w którym proszono respondenta o podanie proponowanego zadania wraz z krótkim jego opisem oraz wskazaniem miejsca jego realizacji. Celem tego pytania była możliwość szerszego zaangażowania mieszkańców Powiatu Myszkowskiego w proces uspołeczniania i wspólnego budowania Programu Rozwoju Powiatu Rozwoju. Pytanie to miało również na celu zweryfikowanie potrzeb oraz oczekiwań respondentów w zakresie przyszłości powiatu, a także nakreślenie ważnych kierunków rozwojowych z poziomu operacyjnego. Wszystkie odpowiedzi zostały poddane analizie oraz pogrupowane.

W odpowiedziach na to pytanie bardzo często powtarzały się odpowiedzi takie same jak w pytaniu poprzednim. Ankietowani, uważają że:

- remonty dróg, wiaduktu w Myszkowie to jedno z działań, które powinno być realizowane w pierwszej kolejności (92),
- drugim ważnym dla ankietowanych zadaniem jest zanieczyszczenie środowiska, jakość powietrza, zaniedbane tereny, śmieci w miejscach publicznych (101),
- infrastruktura przy drogach – chodniki, brak oświetlenia, budowa ścieżek pieszo – rowerowych (62),
- ważne jest również wspieranie lokalnych przedsiębiorców (44),
- poprawa estetyki miasta (98),
- więcej miejsc do spędzania czasu na świeżym powietrzu (82).

Spójność kierunków rozwoju powiatu z realiami zewnętrznymi i oczekiwaniami mieszkańców jest istotnym elementem każdego dokumentu o charakterze planistycznym. W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie najistotniejszych ich zdaniem kierunków rozwoju powiatu wpływających na jakość życia mieszkańców.

Rysunek 11. Zbiorcze zestawienie zbiorcze odpowiedzi na temat najważniejszych kierunków rozwoju *

Uwaga* Ze względu na rozbudowaną treść kierunki rozwoju zostały ponumerowane 1-14, (np. nr 6 to: Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii).

1. Wsparcie działalności związanej z samozatrudnieniem (zakładaniem firm, agroturystyka) – programy dotacji na otwarcie działalności gospodarczej, w tym wdrożenie innowacji (wsparcie informacyjno – doradcze).
2. Wsparcie firm działających lokalnie w celu organizowania nowych miejsc pracy.
3. Zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydzielania i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej.
4. Rewitalizacja terenów i obiektów przeznaczonych na cele gospodarcze i społeczne (np. przemysłowych i poprzemysłowych, zdegradowanej przestrzeni publicznej, zmiana funkcji budynków).

5. Poprawa zagospodarowania przestrzeni rolnej i leśnej poprzez scalanie gruntów i system zalesień.
6. Zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii.
7. Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych w powiecie.
8. Działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego.
9. Zwiększenie oferty usług społecznych dla osób starszych, niepełnosprawnych oraz z zaburzeniami psychicznymi jak również ich opiekunów.
10. Poprawa jakości bazy lokalowej, wyposażenia placówek ochrony zdrowia, jakości i dostępności usług medycznych.
11. Wspieranie procesu zrzeszania się drobnych przedsiębiorców oraz budowanie lokalnego kapitału społecznego w powiecie.
12. Wspieranie oferty turystycznej powiatu oraz opracowanie programu rozwoju turystyki.
13. Poprawa stanu infrastruktury drogowej: chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe – poprawa bezpieczeństwa.
14. Budowa urządzeń zapobiegających skutkom klęsk żywiołowych,

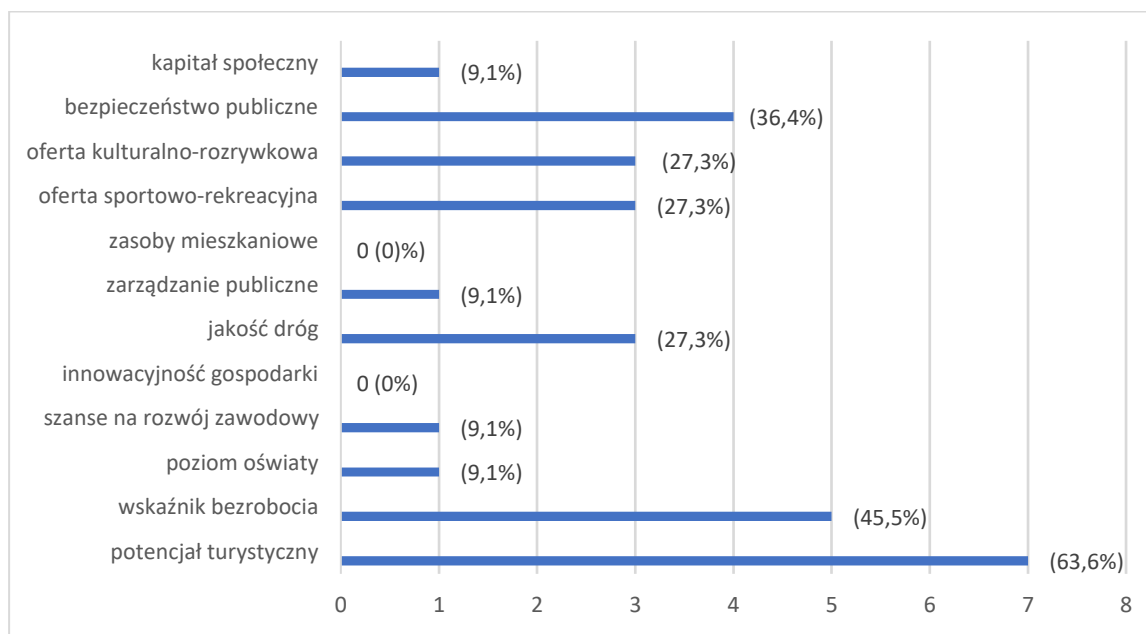
Jednym z **najważniejszych** kierunków rozwoju ankietowani wskazali: zwiększenie efektywności energetycznej, odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej w infrastrukturze publicznej np. poprzez termomodernizację, montaż odnawialnych źródeł energii – aż 111 osób uważa, że to podstawowy kierunek rozwoju. Również wysoko została oceniona: poprawa stanu infrastruktury drogowej – chodniki, pobocza, ścieżki rowerowe, poprawa bezpieczeństwa (104).

Jako **ważne** mieszkańcy uważają: działania wspierające jakość edukacji ponadpodstawowej, zwłaszcza szkolnictwa zawodowego (63), natomiast 59 osób uważa, że ważne jest zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wspieranie procesów wydzielania, uzbrojenia i zagospodarowania terenów inwestycyjnych na potrzeby rozwoju działalności produkcyjnej.

Celem ankiety dla radnych była chęć włączenia przedstawicieli lokalnej społeczności w budowę Programu Rozwoju Powiatu. Pytania były sformułowane w ten sposób aby analiza odpowiedzi i ocena możliwości rozwoju Powiatu Myszkowskiego umożliwiła zastosowanie

analizy SWOT²⁴. Metoda ta pozwala określić mocne i słabe strony powiatu wobec szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Przeprowadzając analizę SWOT porządkujemy czynniki mające wpływ na rozwój danej jednostki samorządu terytorialnego (JST).

Rysunek 12. Jakie są wg Pana/i silne strony Powiatu Myszkowskiego?

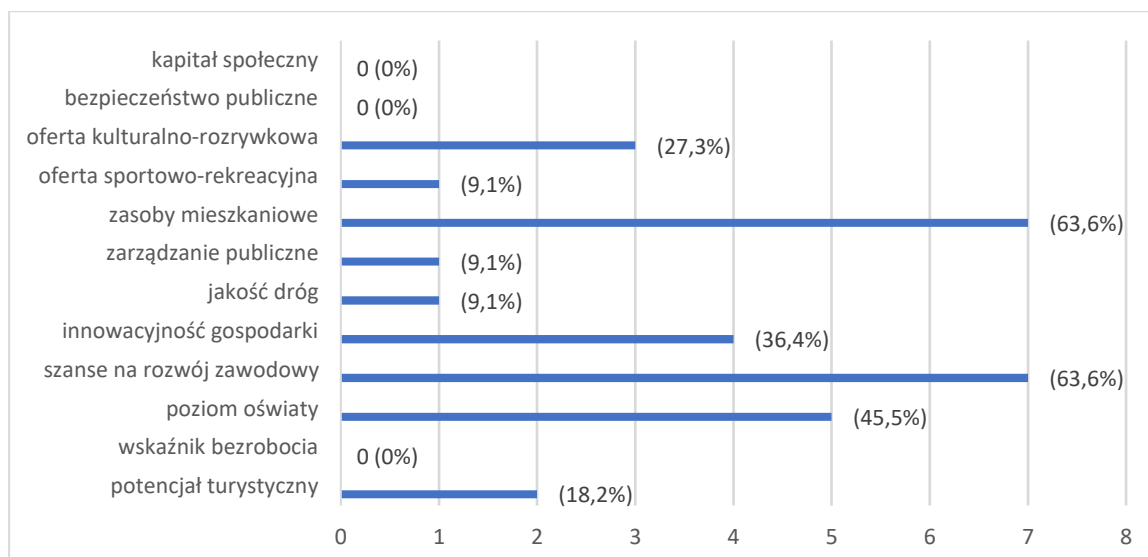

Największa grupa odpowiedzi dotyczyła potencjału turystycznego (63,6% badanych). Na drugim miejscu ankietowani uznali, że wskaźnik bezrobocia jest na dobrym poziomie (45,5%). Wysoko ocenione zostało również bezpieczeństwo publiczne (36,4%), a oferta kulturalno-rozrywkowa, sportowo-rekreacyjna i jakość dróg zostały pozytywnie ocenione na poziomie 27,3%.

Rysunek 13. Jakie są wg Pana/i słabe strony Powiatu Myszkowskiego?

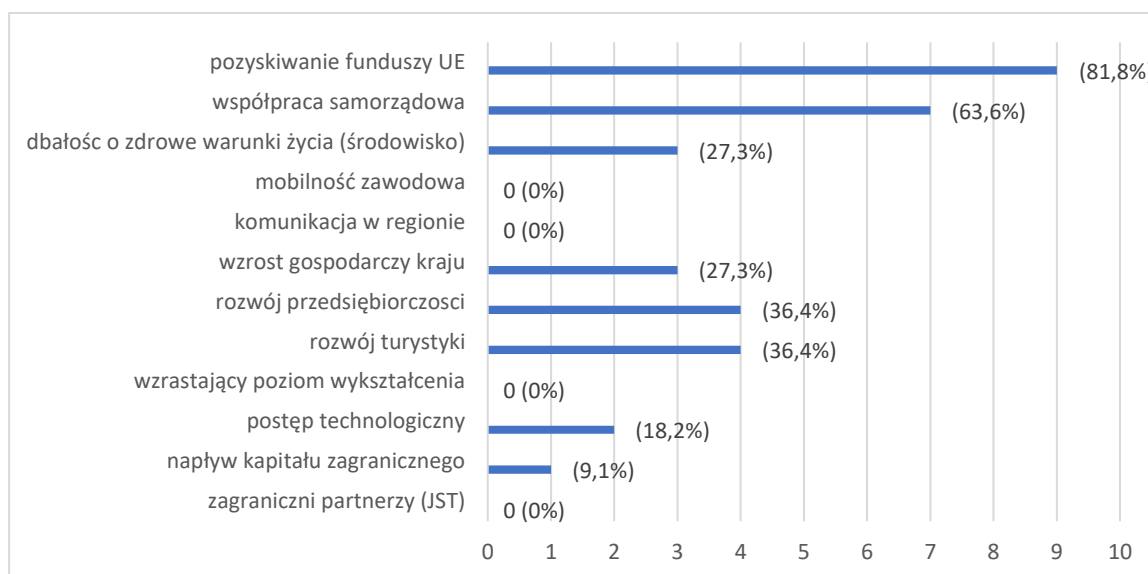
²⁴ A.Tylińska, Analiza SWOT instrumentem w badaniu rozwoju, WSiP, Warszawa 2005

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Według ankietowanych najslabszymi stronami Powiatu Myszkowskiego są: zasoby mieszkaniowe oraz szanse na rozwój zawodowy – po 63,6%. Poziom oświaty przedstawia się na poziomie 45,5%.

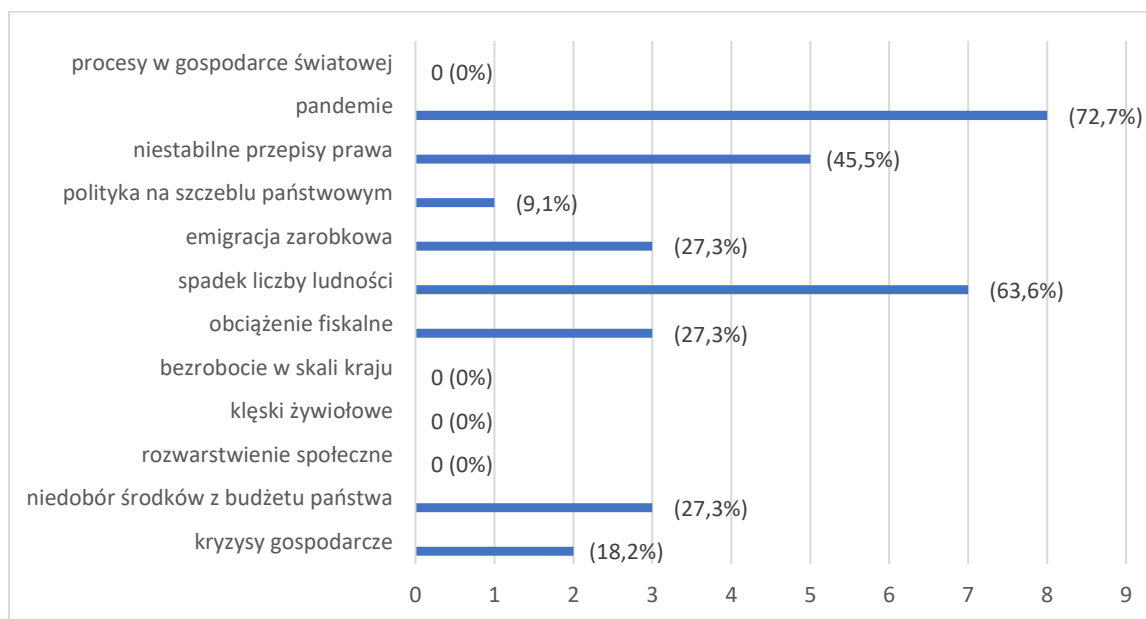
Rysunek 14. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne szanse rozwojowe dla Powiatu Myszkowskiego?

Największe szanse na rozwój Powiatu Myszkowskiego według ankietowanych to pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej, bo aż 81,8%, również wysokim wskaźnikiem przedstawia się współpraca samorządowa 63,6%.

Ankietowani nie widzą szans rozwojowych w mobilności zawodowej, komunikacji w regionie, wzrastającym poziomie wykształcenia czy współpracy z zagranicznymi partnerami. Wskaźniki te wynoszą 0%.

Rysunek 15. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne zagrożenia dla Powiatu Myszkowskiego?

W zawiązku z pandemią w naszym kraju to właśnie ten wskaźnik ankietowani podali jako największe zagrożenie dla powiatu Myszkowskiego – 72,7%, niewiele mniejszym zagrożeniem jest spadek liczby ludności – 63,6% .

Kolejną grupą, którą poproszono o udział w badaniu byli przedsiębiorcy. Jak wynika z analizy danych statystycznych²⁵ przedsiębiorstwa prywatne stanowią podstawowe miejsce pracy dla Polaków. z punktu widzenia Zarządu Powiatu opinie przedsiębiorców są niezwykle istotne w strategicznym planowaniu rozwoju Powiatu.

Celem przeprowadzenia ankiety wśród przedsiębiorców było poznanie opinii tej grupy respondentów na temat aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej, mocnych i słabych stron Powiatu, szans oraz zagrożeń związanych z jego rozwojem.

Mniejsze czy większe przedsiębiorstwa zawsze funkcjonują w określonym otoczeniu zewnętrznym. Działają w konkretnym regionie w powiązaniu z samorządem, państwem i innymi firmami. Otoczenie stwarza im pewne szanse i możliwości, ale jednocześnie stawia przed nimi wymogi i ograniczenia. Należy jednak pamiętać, że firmy pośrednio przez swoje funkcjonowanie wpływają na otoczenie zewnętrzne i w większym lub mniejszym stopniu określają jego charakter.

Pobudzanie przedsiębiorczości i inicjatyw w skali lokalnej ułatwia tworzenie systemu harmonijnego, w którym każdy członek społeczności ma możliwość odegrania swojej roli; wzrasta zatem poczucie uczestnictwa i współodpowiedzialności. Niezależnie od tego, jak

²⁵ <https://www.polskawliczbach.pl/slaskie>, dostęp 06.03.2021

naiwna wydaje się nam sama zasada coraz wyraźniej widać, że podejście takie daje ogromne szanse na rozwój ekonomiczny każdej JST. To właśnie małe przedsiębiorstwa generują nowe miejsca pracy i mają największy udział w tworzeniu PKB.

Analiza odpowiedzi radnych i przedsiębiorców w zakresie czterech pierwszych pytań nieznacznie się różni. Najważniejszymi **silnymi stronami** Powiatu w ocenie radnych jest **potencjał turystyczny i wskaźnik bezrobocia**, przedsiębiorcy również wskazują na **potencjał turystyczny**, ale na drugim miejscu stawiają na **kapitał społeczny**. **Słabymi stronami** według radnych przede wszystkim są **szanse na rozwój zawodowy** oraz **zasoby mieszkaniowe**, przedsiębiorcy również wskazują na szanse (a właściwie ich brak) na **rozwój zawodowy** ale na drugim miejscu wymieniają **jakość dróg**.

Nie ma pełnej zgody również w ocenie **zewnętrznych szans rozwoju powiatu**. Wprawdzie jedni i drudzy na pierwszym miejscu wskazują **pozyskiwanie funduszy** ale na drugim radni wymieniają **współpracę samorządową** a przedsiębiorcy **rozwój przedsiębiorczości**. Najważniejszym zagrożeniem rozwoju w ocenie obydwu grup są **pandemie** ale tuż za nimi radni wymieniają **spadek liczby ludności** a przedsiębiorcy **obciążenie fiskalne**.

1.8.7. Wnioski

Przedstawiona diagnoza strategiczna miała na celu zidentyfikowanie obrazu obecnej sytuacji powiatu w aspektach społeczno-gospodarczych, a także pozwala na ocenę jego potencjału rozwojowego. Przedstawiona diagnoza, opisujące podstawowe uwarunkowania rozwojowe obszaru w podziale na przestrzeń i środowisko, społeczeństwo, gospodarkę, infrastrukturę techniczną i społeczną. Dokument został opracowany w oparciu o dane zastane, pozyskane m.in. z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Starostwa Powiatowego w Myszkowie oraz jednostek organizacyjnych i innych jednostek samorządu terytorialnego Powiatu. Na podstawie tych danych można sformułować następujące wnioski:

1. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców powiatu myszkowskiego systematycznie spada. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o ok 6%. Zmniejsza się liczba osób w wieku produkcyjnym. W perspektywie kilku lat stanowić to będzie poważne obciążenie dla tej grupy.
2. Poziom bezrobocia rejestrowanego jest wyższy niż średnia w województwie i kraju. Rynek pracy jest otwarty dla osób z określonymi umiejętnościami manualnymi, brak jest ofert dla osób wykształconych, chcących realizować swoje ambicje zawodowe.

3. Problemem jest brak mieszkań dla młodych ludzi. Zasoby mieszkaniowe w powiecie to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.
4. W obszarze edukacji na poziomie ponadpodstawowym można zaobserwować coraz większe zainteresowanie kierunkami kształcenia oferowanymi przez szkoły ponadpodstawowe na terenie powiatu myszkowskiego. Rok do roku zwiększa się odsetek młodzieży kontynuującej naukę na terenie powiatu. Zainteresowaniem cieszy się również Szkoła Specjalna Przynosząca do Pracy oraz szkoły dla dorosłych oferujące uzupełnienie wykształcenia na poziomie szkoły średniej, policealnej i pomaturalnej oraz w ramach Kursów Kwalifikacyjnych.
5. Na terenie powiatu odbywa się szereg cyklicznych imprez sportowych. Sale gimnastyczne i hale sportowe są udostępniane pod działalność sportową i rekreacyjną. Należy jednak podjąć działania w celu lepszego wykorzystania walorów turystycznych powiatu.
6. W zakresie ochrony zdrowia w skali całego kraju pod znakiem zapytania stoi stabilność finansowania ochrony zdrowia, co przekłada się na sytuację finansową szpitali powiatowych. Należy zatem racjonalnie wykorzystać bazę SP ZOZ-u, zarówno materialną jak i zasoby kadrowe w celu poprawy w dostępie do leczenia i profilaktyki.

Rozdział II. Ocena możliwości rozwojowych Powiatu za pomocą analizy SWOT

Do analizy i oceny możliwości rozwoju Powiatu Myszkowskiego przyjęto metodę analizy SWOT²⁶. Metoda ta jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej i pozwala określić mocne i słabe strony powiatu wobec szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. Przeprowadzając analizę SWOT porządkujemy czynniki mające wpływ na rozwój danej jednostki samorządu terytorialnego (JST).

W pracy nad SWOT można wyróżnić dwa etapy:

1. Etap pierwszy to pogrupowanie wszystkich zdiagnozowanych czynników mających wpływ na rozwój na czynniki pozytywne i negatywne.
2. Etap drugi obejmuje podział czynników pozytywnych (plusów), oraz barier (negatywów) na wewnętrzne i zewnętrzne.

²⁶ A.Tylińska, Analiza SWOT instrumentem w badaniu rozwoju, WSiP, Warszawa 2005

Specyfika analizy dla JST wskazuje, że za czynniki wewnętrzne powinno się uznawać tylko te, na które dana jednostka ma wpływ, nie zaś wszystkie, które znajdują się na obszarze danej JST. Oba etapy prac prowadzą do analizy obejmującej następujące wymiary: pozytywny i negatywny, zewnętrzny i wewnętrzny (rysunek 81).

Rysunek 16. Analiza SWOT, ujęcie wielowymiarowe

Aspekty pozytywne	Wewnętrzne aspekty rozwoju		Aspekty negatywne
	S – strengths (silne strony)	W – weaknesses (słabe strony)	
	O – opportunities (szanse)	T – threats (zagrożenia)	
	Zewnętrzne aspekty rozwoju		

Źródło: https://samorząd.nid.pl/baza_wiedzy/analiza-swot-opis-metody/

Każda jednostka samorządu terytorialnego (JST) funkcjonuje w określonym makrootoczeniu, stworzonym przez zespół warunków funkcjonowania i rozwoju JST w określonym systemie ekonomicznym, społecznym, prawnym i politycznym (zróżnicowanym dla każdej JST zależnie od położenia geograficznego i własnej sytuacji przyrodniczej, społeczno-gospodarczej oraz pod względem zagospodarowania przestrzennego).

Uwarunkowania zewnętrzne obejmują czynniki sprzyjające rozwojowi powiatu oraz stanowiące dla jego rozwoju zagrożenia - o wymiarze regionalnym, krajowym, europejskim (przede wszystkim unijnym), a także globalnym.

W ocenie mocnych i słabych stron powiatu myszkowskiego uwzględniono cechy, uwarunkowane posiadanymi zasobami, działaniami samorządu powiatowego, a także aktywnością podmiotów gospodarczych i mieszkańców. W wyniku kategoryzacji wyodrębniono następujące obszary:

1. rozwój powiatu,
2. kapitał ludzki,
3. turystyka i środowisko,
4. sprawne zarządzanie.

Źródłem informacji o zasobach powiatu i działaniach samorządu jest diagnoza stanu na podstawie analizy dokumentacji, danych statystycznych, badań ankietowych. Diagnoza całościowa polega na zestawieniu wszystkich danych i opracowaniu wyników w oparciu o dane zastane, dane statystyczne, przeprowadzone ankiety oraz wypracowane materiały podczas warsztatów strategicznych, w których udział wzięli przedstawiciele różnych środowisk.

Przedstawiona analiza jest wypadkową udzielonych odpowiedzi uczestników warsztatów oraz uczestników badań ankietowych które odpowiednio zinterpretowane stworzą precyzyjny plan działania, opierający się na wiedzy i doświadczeniu respondentów oraz badaczy.

1. ROZWÓJ POWIATU	
Silne strony/atuty²⁷	Słabe strony/bariery²⁸
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Lokalizacja. ❖ Atrakcyjność terenu dla budownictwa mieszkaniowego, usługowego i rekreacyjnego. ❖ Dostępność komunikacyjna. ❖ Położenie (Jura). ❖ Dobrze rozwinięty sektor transportu, budownictwa, handlu, hotelarstwa, gastronomii. ❖ Dobre warunki dla rozwoju agroturystyki i eco-rolnictwa, zagrody edukacyjne. ❖ Tradycje wyrobów rękodzielniczych. ❖ Umiejętne pozyskiwanie i wykorzystywanie środków zewnętrznych przez samorządy. ❖ Ludzie operatywni, z pasją, zapałem. ❖ Oferta inwestycyjna powiatu (tereny). ❖ Możliwość pozyskania środków finansowych z UE w nowej perspektywie finansowej. ❖ Kruszywa budowlane: wapień, margle, glina czarna, piasek. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niewystarczająca baza noclegowa, gastronomiczna, rekreacyjna. ❖ Niewystarczająca ilość produktów lokalnych. ❖ Niewystarczająca infrastruktura w zakresie sieci przesyłowych: wodno-kanalizacyjnych, gazowych, szerokopasmowej sieci internetowej. ❖ Słaba infrastruktura drogowa jako hamulec rozwoju przedsiębiorczości. ❖ Mała ilość wolnych terenów pod inwestycje. ❖ Brak mieszkań, w tym mieszkań dla młodych ludzi oraz brak inwestycji mieszkaniowych. ❖ Rozdrobnienie gospodarstw rolnych i rozproszenie zabudowy w terenach wiejskich. ❖ Słaby rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego. ❖ Brak środków finansowych własnych powiatu. ❖ Niska przedsiębiorczość wśród młodych ludzi.
Szanse/okazje²⁹	Zagrożenia/pułapki³⁰
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Wykorzystanie walorów krajobrazowych, rozwój turystyki. ❖ Rozwój/poszerzenie zakresu i dostępności świadczonych usług. ❖ Możliwość pozyskania środków finansowych z zewnątrz. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Odpływ młodej wykwalifikowanej kadry poza teren Powiatu. ❖ Brak środków finansowych (własnych i zewnętrznych). ❖ Stagnacja, powiększające się dysproporcje w dochodach ludności.

²⁷ Silne strony (atuty)- zjawiska i procesy pozytywne z punktu widzenia powiatu, wynikające z uwarunkowań wewnętrznych, na które powiat i gminy wchodzące w jego skład mają bezpośredni wpływ.

²⁸ Słabe strony (bariery) - zjawiska i procesy negatywne z punktu widzenia powiatu, wynikające z uwarunkowań wewnętrznych, na które powiat i gminy mają bezpośredni wpływ.

²⁹ Szanse (okazje) -zbiór różnych czynników, okoliczności, zjawisk i procesów występujących w otoczeniu powiatu w określonym czasie, które będą miały pozytywny wpływ na jego funkcjonowanie i dalszy rozwój.

³⁰ Zagrożenia (pułapki)- zbiór okoliczności, zdarzeń, zjawisk, procesów, występujących w otoczeniu powiatu w określonym czasie, które będą miały negatywny wpływ na jego funkcjonowanie i dalszy rozwój.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Wykorzystanie potencjału lokalnych przedsiębiorców. ❖ Poprawa infrastruktury (drogowej, wypoczynkowej, rekreacyjnej). ❖ Pozyskanie nowych inwestorów. ❖ Wzbogacenie rynku pracy. ❖ Zainteresowanie pracodawców rynkiem pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mała liczba nowo powstających, atrakcyjnych, miejsc pracy. ❖ Brak inwestycji związanych z budownictwem mieszkaniowym powodujący odpływ młodych ludzi. ❖ Niewystarczające uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe. ❖ Brak wspólnej polityki rozwojowej na poziomie gminy – powiat.
---	---

2. KAPITAŁ LUDZKI

2. KAPITAŁ LUDZKI	
Silne strony/ atuty	Słabe strony/bariery
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Bogata oferta edukacyjna na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym. ❖ Wysoki odsetek ludzi młodych. ❖ Kadra. ❖ Niskie bezrobocie (spadek). ❖ Rozwój kreatywności młodych ludzi. ❖ Ludzie z pasją, zapałem. ❖ Wysoki odsetek ludności w wieku produkcyjnym. ❖ Zaplecze medyczne. ❖ Duża liczba organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Transport publiczny. ❖ Niewystarczające środki finansowe. ❖ Ograniczona dostępność dla osób z niepełnosprawnością. ❖ Brak atrakcyjnych dla młodych ludzi ofert pracy, co wpływa na ich emigrację i migrację w poszukiwaniu lepszych warunków życia. ❖ Mało atrakcji dla rodzin oraz osób z dziećmi i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnością i seniorów.
Szanse/okazje	Zagrożenia/pułapki
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozyskanie nowych inwestorów. ❖ Wzbogacenie rynku pracy. ❖ Zainteresowanie pracodawców rynkiem pracy. ❖ Kształcenie dla szeroko rozumianego rynku pracy w tym, rozwój kształcenia zawodowego zgodnego z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy. ❖ Rozwój kształcenia specjalnego i włączającego. ❖ Rozwijanie takich cech jak: przedsiębiorczość, innowacyjność, patriotyzm lokalny, samorządność. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Odpływ kadry na różnych stanowiskach i w różnym wieku. ❖ Brak specjalistów. ❖ Migracja osób z wyższym wykształceniem, w tym reprezentujący zawody deficytowe (medyczne, inżynierskie). ❖ Ujemny przyrost naturalny. ❖ Ubożenie mieszkańców. ❖ Odpływ młodej wykwalifikowanej kadry poza teren Powiatu.

3. TURYSTYKA I ŚRODOWISKO

3. TURYSTYKA I ŚRODOWISKO	
Silne strony/atuty	Słabe strony/bariery

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Położenie Powiatu na szlaku turystycznym „Orlich Gniazd”, potencjał turystyczny. ❖ Walory i tradycje historyczno-kulturowe (duża liczba zabytków prawnie chronionych, lokalne festiwale, święta, przeglądy. ❖ Brak uciążliwego przemysłu zanieczyszczającego środowisko. ❖ Bliskość dużych aglomeracji miejskich i płynące z nich potrzeby na różne formy wypoczynku i zdrową żywność. ❖ Rozwój różnych form turystyki, w tym agroturystyka, turystyka ekologiczna, turystyka pielgrzymkowa związana z kultem Maryjnym Jasna Góra, Żarki-Leśniów, Myszków- Mrzygłód, szlak pauliński. ❖ Zasoby wód podziemnych. ❖ Duże powierzchnie leśne różnorodnego runo leśne i zwierzyzna. ❖ Różnorodne ukształtowanie terenu sprzyjające rozwojowi różnych form turystyki. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niewystarczająca baza noclegowa. ❖ Słaba promocja produktów lokalnych, walorów gmin Powiatu. ❖ Brak wystarczających środków w budżetach gmin i powiatu na wsparcie rozwoju turystyki. ❖ Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa (tereny zielone, parki, place zabaw, ścieżki rowerowe, infrastruktura sportowa). ❖ Zanieczyszczenie rzek, cieków wodnych, zbiornika w Poraju. ❖ Infrastruktura drogowa jako hamulec rozwoju przedsiębiorczości (wąskie gardło DW 789 Myszków-Siewierz). ❖ Brak mieszkań, w tym mieszkań dla młodych ludzi. ❖ Brak środków finansowych własnych przedsiębiorców na rozwój działalności okołoturystycznej. ❖ Ubożenie mieszkańców.
Szanse/okazje	Zagrożenia/pułapki
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania. ❖ Zaangażowanie samorządów. ❖ Przedsiębiorczość mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Zanieczyszczenie środowiska. ❖ Migracja młodzieży. ❖ Starzejące się społeczeństwo. ❖ Brak rąk do pracy zwłaszcza wykwalifikowanych specjalistów. ❖ Niewystarczające środki na rozpowszechnianie atrakcji turystycznych powiatu.

4. SPRAWNE ZARZĄDZANIE

Silne strony/atuty	Słabe strony/bariery
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja transportu zbiorowego zgodna z zapotrzebowaniem Gmin. ❖ Położenie Powiatu-dobra lokalizacja komunikacyjna. ❖ Współpraca z sąsiednimi gminami w realizacji inwestycji drogowych. ❖ Współpraca z sąsiednimi gminami w obszarze budowy ścieżek rowerowych. ❖ Dbłość o bezpieczeństwo publiczne mieszkańców (niska przestępczość). ❖ Współpraca z Gminami Powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niskie nakłady na budowę i remonty dróg. ❖ Mała ilość ścieżek pieszo–rowerowych. ❖ Zagospodarowanie przestrzenne. ❖ Małe zaangażowanie społeczeństwa. ❖ Demografia – ujemny przyrost naturalny. ❖ Niedobór kadry specjalistycznej w zakresie opieki zdrowotnej.

Szanse/okazje	Zagrożenia/pułapki
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozyskiwanie środków zewnętrznych. ❖ Rozwój transportu zbiorowego – tworzenie nowych połączeń. ❖ Poprawa dostępności terenu poprzez przebudowę systemów komunikacyjnych (drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne, kolej). ❖ Pozyskiwanie inwestorów. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Migracja mieszkańców – wyludnienie, problemy demograficzne. ❖ Brak zainteresowania transportem publicznym.

Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń tkwiących w otoczeniu powiatu z jego atutami i słabościami pozwala na określenie możliwości rozwojowych w przyszłości w kierunku osiągnięcia standardów unijnych. Stanowi jednocześnie podstawę określenia priorytetów, celów rozwoju i zadań do realizacji.

Do najważniejszych międzynarodowych uwarunkowań dla oceny szans i zagrożeń powiatu myszkowskiego należy zaliczyć:

- 1) trendy globalne występujące w procesach rozwojowych, a mianowicie:
 - a. globalizacja rozwoju, wymuszająca tworzenie warunków do sprostania konkurencji (konkurencyjność w 3 wymiarach: innowacyjnej gospodarki, efektywnych struktur publicznych, obywatelskich struktur społecznych);
 - b. przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju (czynniki środowiskowe w coraz większym stopniu wpływają na konkurencyjność jednostki terytorialnej)
 - c. demokracja, realizująca decentralizację zarządzania i tworząca otwarte i zróżnicowane społeczeństwo obywatelskie;
 - d. konflikty zbrojne i ich skutki dla gospodarki;
- 2) członkostwo Polski w UE., a w konsekwencji:
 - a. efektywność wykorzystania środków finansowych z UE;
 - b. wzrost konkurencji międzynarodowej dla przedsiębiorców i gospodarstw rolnych;
 - c. wdrażanie polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego (kształtowanie powiązań w dziedzinie transportu i infrastruktury technicznej oraz kształtowanie sieci osadniczej).

Z uwarunkowań krajowych w wymiarze terytorialnym istotnymi dla analizy szans i zagrożeń rozwoju powiatu myszkowskiego są:

- 1) położenie powiatu myszkowskiego w granicach województwa śląskiego, na szlaku „Orlich Gniazd”;
- 2) polityka państwa wobec województwa śląskiego zapisana w dokumentach krajowych:
 - a. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030;

- b. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju;
 - c. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
 - d. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030;
 - e. Krajowy Plan na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK);
- 3) polityka województwa śląskiego wobec powiatu myszkowskiego, zapisana w:
- a. Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030”;
 - b. Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego;
 - c. Regionalnej Polityce Rewitalizacji Województwa Śląskiego;
 - d. RPO Śląskie 2021-2027;
- 4) polityka Zarządu Powiatu w Myszkowie, zapisana w :
- a. Programie Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030;
 - b. Powiatowym Programie ochrony środowiska na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028 – 2031;
 - c. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Myszkowa i gmin powiatu;
 - d. gminnych programach rewitalizacji i gminnych strategiach rozwoju.

Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju powiatu myszkowskiego dotyczą przede wszystkim:

- a. tempa rozwoju gospodarczego kraju;
- b. kondycji i stopnia decentralizacji finansów publicznych;
- c. funkcjonowania systemu podatkowego, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, oświaty oraz bezpieczeństwa;
- d. aktywności państwa w dziedzinie ochrony i kształtowania środowiska.

Prowadząc analizę możliwości rozwojowych Naszego Powiatu od wewnątrz na zewnątrz JST, poszukujemy odpowiedzi na pytania³¹:

Czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?

Czy słabości uniemożliwią (zablokują) wykorzystanie szans?

Czy mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia?

Czy słabe strony pogłębią zagrożenia?

O tym, czy zostaną wykorzystane szanse i przezwyciężone zagrożenia zdecydują konkretne działania, wysiłek wszystkich zaangażowanych na rzecz rozwoju powiatu osób i instytucji

³¹ W. Dziemianowicz, K. Szmigiel-Rawska, P. Nowicka, A. Dąbrowska, *Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa 2012, s. 104-120.

a także przedsiębiorczość mieszkańców wspierana przez decyzje samorządowców tworzące klimat do rozwoju szeroko rozumianej przedsiębiorczości i kapitału społecznego.

Rozdział III. Plan operacyjny

3.1. Misja i wizja Powiatu Myszkowskiego

Misja samorządu terytorialnego jest tożsama z: realizacją idei samorządności, która wyzwała w społeczności zmiany w mentalności, polegające na utożsamianiu się społeczności z władzą samorządową, (...), aktywizacją społeczności terytorialnej, oznaczającą inspirację dla społeczności do działań na rzecz swojego lokalnego środowiska, racjonalizację działania władz publicznych, które muszą mieć na uwadze potrzeby społeczności, a których spełnienie jest ograniczone w możliwościach ich zaspokojania na szczeblu jednostek podziału terytorialnego³².

Misja samorządu powiatu precyzuje zatem istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Kierując się tym posłannictwem Misja Powiatu Myszkowskiego określa wizerunek Powiatu w odniesieniu do kolejnych kilkunastu lat. Ukazuje priorytety w działaniach władz powiatowych na rzecz mieszkańców i określa planowane kierunki działań.

Misją Powiatu Myszkowskiego jest:

Powiat Myszkowski wykonuje zadania publiczne na rzecz mieszkańców, mające wpływ na warunki i poziom ich życia obecnie i w przyszłości. Realizuje szereg celów i zadań o charakterze ponadgminnym w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju z zachowaniem dbałości o środowisko przyrodnicze.

Tak sformułowana misja pozwala na wskazanie wizji rozwoju powiatu rozumianej jako stan docelowy, który władze samorządowe powiatowe i gminne chcą osiągnąć na koniec zakładanego horyzontu czasowego tj. do roku 2030, przy współpracy mieszkańców oraz partnerów społecznych i gospodarczych. Wizja określa zatem cel, do którego zmierza powiat wykorzystując własne atuty, zasoby i szanse pojawiające się w otoczeniu. Wizja wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań, których realizacja doprowadzi do tego, że Powiat

³² Encyklopedia zarządzania https://mfiles.pl/pl/index.php/Samorz%C4%85d_terytorialny (dostęp 28.02.2021)

Myszkowski będzie postrzegany jako: miejsce bezpieczne, przyjazne i atrakcyjne do zamieszkania, odpoczynku, edukacji i inwestowania.

Wizja rozwoju Powiatu Myszkowskiego

Obszar Powiatu Myszkowskiego jest obszarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, jest miejscem bezpiecznym i atrakcyjnym do zamieszkania, wypoczynku, pracy, nauki, inwestycji. Miejscem otwartym na wiedzę i świat.

Zgodnie z przedstawioną wizją do roku 2030 Powiat Myszkowski ma być przede wszystkim dogodnym miejscem do mieszkania, inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej, jednocześnie mającym wiele do zaoferowania lokalnej społeczności i przyjezdnym dzięki dostępności infrastruktury komunalnej, rozwiniętym usługom społecznym oraz atrakcyjnej ofercie spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i gości. Miejscem dynamicznym, nowoczesnym, w którym troszczy się o środowisko, warunki życia i samorealizacji mieszkańców.

3.2. Obszary interwencji, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działania

W celu skutecznego rozwoju Powiatu Myszkowskiego określono 4 obszary interwencji (**rozwój, kapitał społeczny, turystyka i środowisko, sprawne zarządzanie**) i 4 cele strategiczne. Obszary strategicznej interwencji to obszary, które ze względu na występowanie określonych czynników o różnym charakterze mogą powodować sytuację kryzysową bądź też odwrotnie – posiadać potencjał rozwojowy³³. Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju powiatu. Cele strategiczne odpowiadają na ogólne pytanie: **co chcemy osiągnąć?** W drugiej kolejności wytypowano cele operacyjne, które dotyczą średniego horyzontu czasowego i określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Tym samym odpowiadają na pytanie: **jak to chcemy osiągnąć?** Trzecim elementem są kierunki działań, które oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Odpowiadają na pytanie: **co jest do zrobienia?** Kierunki działań (zwane też

³³ Wojciech Dziemianowicz Katarzyna Gano, Jakub Tarnacki Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, *Obszary strategicznej interwencji – w kierunku modyfikacji i usprawnienia terytorialnego wymiaru polityki regionalnej*

zadaniami, działaniami, kierunkami interwencji – w zależności od stopnia ich szczegółowości) służą realizacji założonych celów, są podstawą wdrażania dokumentów strategicznych.

1. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI:

Rozwój gospodarczy, inwestycje i przedsiębiorczość w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY 1. Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym inwestycyjnie, wspierającym rozwój firm oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

Cel operacyjny 1.1. Wspieranie tworzenia oraz rozwój przedsięwzięć i pomysłów gospodarczych.

W odniesieniu do lat poprzednich na terenie Powiatu notuje się stopniowy spadek liczby mieszkańców. Sytuacja ta spowodowana jest przez kilka czynników, na które składają się problemy ze znalezieniem pracy, szczególnie przez młodych mieszkańców, ambitnych oczekujących, że praca spełni ich oczekiwania nie tylko w aspekcie finansowym ale również będzie zgodna z ich kwalifikacjami. Środowisko pracodawców wskazuje na potrzebę zwiększenia potencjału inwestycyjnego Powiatu. Taki potencjał zbudować może wspólna oferta inwestycyjna wszystkich gmin Powiatu oraz posiadanie odpowiednio przygotowanego kapitału społecznego. Rozwojowi potencjału inwestycyjnego sprzyja stosunkowo niedalekie położenie do miast stanowiących centra rozwoju. Jednym z istotnych uwarunkowań rozwoju jest wykorzystanie terenów inwestycyjnych i przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w powiecie myszkowskim (*Pola Będuskie, Łąki pod Żarkami*). Profesjonalne przygotowanie oferty wymaga nie tylko wskazania potencjalnych działek, scalania gruntów, ale również przygotowanie i profesjonalną obsługę oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu. Pozwoli to na obniżenie kosztów tych działań, jak również wzmocni siłę i zasięg ich oddziaływania. Równie ważna jest działalność związana z rozwojem lokalnych firm i ich potencjału zatrudnienia. Możliwość taką dają zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników.

Powyższe stwierdzenia, oraz istniejące trendy w inwestowaniu kapitału i aktywności inwestorów, pozwalają nakreślić problem terenów inwestycyjnych w szerszym kontekście: posiadanie wolnej działki inwestycyjnej jest tylko jednym z wielu czynników, które mogą przyczynić się do zachęcenia inwestora; inwestor to potencjalnie każdy przedsiębiorca, a szczególnie ważni są ci, którzy od lat znają uwarunkowania działalności w danej gminie, powiecie – lokalni przedsiębiorcy i właśnie ich działalność należy wspierać. Teren inwestycyjny, jeśli ma być sprzedany, musi spełniać kryteria często specyficzne dla konkretnej

branży. Dlatego warto zastanowić się, czy sprzedając działkę pozyskujemy inwestora, który będzie wpisywał się w wizję rozwojową powiatu. Wymaga to zarówno podejścia strategicznego, jak i wysokiej profesjonalizacji ze strony zarządzających mieniem powiatu. Dobre inwestycje stanowią o kierunku rozwoju, a pozyskiwanie inwestorów oznacza, że będą płacili podatki w gminie, powiecie, zagwarantują nowe miejsca pracy, przyciągną nowe technologie, będą eksporterami nowoczesnych produktów wytwarzanych w naszym powiecie, będą działać w konkretnej branży, którą powiat i gminy uznają za strategiczną (kluczową dla rozwoju), skorzystają z lokalnego kapitału społecznego, zatrudnią pracowników o wysokich kwalifikacjach, pośrednio wpłyną na poprawę sytuacji demograficznej (młodzi mając pracę, tutaj założą rodziny i tutaj zamieszkają), zastosują technologie bezpieczne dla środowiska a ich działalność gospodarcza nie będzie uciążliwa dla mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY 1. Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym inwestycyjnie, wspierającym rozwój firm oraz tworzenie nowych miejsc pracy.	
Cel operacyjny 1.1.	Kierunki działań
Wspieranie tworzenia oraz rozwój przedsięwzięć i pomysłów gospodarczych.	1.1.1. Przygotowanie i profesjonalna obsługa oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu, w tym kontynuacja programu scalania gruntów.
	1.1.2. Zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości i innowacji.
	1.1.3. Wsparcie tworzenia, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.
	1.1.4. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm opartych na potencjale i zasobach gospodarczych powiatu.

Cel operacyjny 1.2. Wspieranie działań rozwojowych obszarów wiejskich

Na terenie powiatu myszkowskiego znajdują się duże zasoby ziemi wykorzystywanej rolniczo, które odgrywają ważną rolę w procesach rozwoju gospodarczego ziemi myszkowskiej. Użytki rolne stanowią około 65,76% całego obszaru. Decyduje o tym m.in. zespół korzystnych warunków, sprzyjających produkcji rolnej. W związku z tym, że rolnictwo ekologiczne nabiera coraz większego znaczenia i może być satysfakcjonującym źródłem dochodów dla rolników, konieczne jest promowanie go na terenie powiatu.

CEL STRATEGICZNY 1. Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym inwestycyjnie, wspierającym rozwój firm oraz tworzenie nowych miejsc pracy.	
Cel operacyjny 1.2.	Kierunki działań
	1.2.1. Poprawa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej na obszarach wiejskich.

Wspieranie działań rozwojowych obszarów wiejskich	1.2.2. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich, w tym kół gospodyń wiejskich.
	1.2.3. Promocja produktów rolnych i spożywczych na lokalnych rynkach: Dożynki, Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne, Konkurs na najlepszy zakład przetwórstwa rolno-spożywczego itp.

Tereny kompleksowo przygotowane pod inwestycje produkcyjne to duży krok w kierunku **rozwoju powiatu, poprawy jakości życia mieszkańców oraz tworzenia nowych miejsc pracy.**

2. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Kapitał społeczny i aktywne społeczeństwo w powiecie myszkowskim

CEL STRATEGICZNY 2. *Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.*

Cel operacyjny 2.1 **Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania świadczeń zdrowotnych.**

Współcześnie za jeden z podstawowych czynników rozwoju gospodarczego i społecznego uznaje się wysoki poziom kapitału społecznego. Warunkiem poprawy jakości życia mieszkańców jest dobrze działający system ochrony zdrowia, który zgodnie z dokumentami krajowymi i międzynarodowymi, powinien gwarantować wszystkim ludziom dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zapewnić bezpieczeństwo zdrowotne, mieć zdolność do adaptowania się do zmieniających się uwarunkowań demograficznych i epidemiologicznych. Konieczne jest zatem doskonalenie systemu opieki zdrowotnej opartego o stabilne ekonomicznie i organizacyjnie podmioty lecznicze, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat myszkowski, co umożliwi poprawę dostępu do usług medycznych i podniesie jakości udzielanych świadczeń. Ponadto dzięki wysoko wykwalifikowanej kadrze oraz nowoczesnej infrastrukturze system ochrony zdrowia ma być efektywny, racjonalnie wykorzystujący swoje zasoby oraz kształtujący postawy prozdrowotne i zwiększający poczucie osobistej odpowiedzialności za własne zdrowie wśród mieszkańców. Sprostanie temu wyzwaniu wymaga inwestycji i rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia, stałego podnoszenia kwalifikacji personelu lekarskiego i pielęgniarskiego, a także koordynowania działań z zakresu szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia. Ponadto konieczne jest dostosowanie opieki zdrowotnej do długookresowych trendów demograficznych i epidemiologicznych.

CEL STRATEGICZNY 2. Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.	
	Kierunki działań
Cel operacyjny 2.1 Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania świadczeń zdrowotnych.	2.1.1. Wzmocnienie opieki medycznej nad pacjentem poprzez pozyskiwanie specjalistycznej kadry medycznej do placówek ochrony zdrowia.
	2.1.2. Rozbudowa, modernizacja oraz wyposażenie w nowoczesną aparaturę medyczną placówek ochrony zdrowia.
	2.1.3. Wprowadzenie nowoczesnych technologii (w tym informatycznych) w zakresie obsługi pacjenta i diagnostyki obrazowej.
	2.1.4. Rozwój profilaktyki prozdrowotnej, promocji zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zapewnienie kompleksowości usług medycznych.

Cel operacyjny 2.2. Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, w tym rynku pracy w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Myszkowski.

W Polsce rozwija się system usług i wytwarzania dóbr ukierunkowany na wykorzystanie potencjału nabywczego osób w wieku 65 – 80 lat, zaspokajający ich potrzeby konsumpcyjne, bytowe oraz zdrowotne. Stąd należy zakładać, że w perspektywie kilku lat wzrośnie zainteresowanie zawodem opiekuna osób starszych, bowiem zgodnie z szacunkami w ciągu najbliższych 10 lat liczba osób w wieku po 65 roku życia wzrośnie do 10 mln³⁴. Szkoły ponadpodstawowe w swojej ofercie coraz więcej uwagi będą poświęcały nabywaniu umiejętności praktycznych co jest zgodne ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „*Śląskie 2030*”. Należy pamiętać, że z kształceniem na poziomie ponadpodstawowym nierozdzielnie związany jest wybór przez absolwentów kierunków studiów. Jakość usług edukacyjnych średniego szczebla przekłada się bowiem na wybór określonego kierunku studiów (dalsze decyzje edukacyjne młodzieży) oraz, w szerszym kontekście, na sytuację na rynku pracy.

Rzeczywistość otaczająca człowieka XXI to świat ciągłych zmian, podyktowanych rozwojem cywilizacyjnym, globalizacją i postępem naukowo - technicznym. Współczesny świat to rosnące wymagania w zakresie elastycznego i szybkiego dostosowywania się do potrzeb rynku pracy, nowych zawodów i nowoczesnych technologii. Tempo postępu i wprowadzania innowacji w każdej dziedzinie życia ludzkiego, sprawia, iż zachodzi konieczność uzupełniania posiadanej wiedzy i zdobywania nowej. Uczenie się, nabywanie umiejętności czy kwalifikacji zawodowych to szansa na podtrzymanie zatrudnienia lub na znalezienie lepszej pracy. Przesłanka uzasadniająca edukację człowieka przez całe życie to także możliwość zaspokojenia własnych aspiracji i potrzeb oraz realizacja pasji i zainteresowań.

³⁴ Główny Urząd Statystyczny, Baza Demografia, <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>, dostęp 31.12.2024

Pozyskiwanie wiedzy niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia czy doświadczenia zawodowego to najlepsza inwestycja współczesnego człowieka.

Uczenie się przez całe życie w polityce oświatowej jest nazywane kształceniem ustawicznym lub edukacją dorosłych. Sprostanie wyzwaniom cywilizacji możliwe jest dzięki obecności kształcenia ustawicznego i wzrastającemu poziomowi edukacji. Idea kształcenia ustawicznego i inwestowanie w siebie, w swój rozwój ma w dzisiejszych czasach ogromne znaczenie, a przekłada się to również na wzrost i rozwój postępu społecznego i gospodarczego. Szeroka oferta szkolnictwa daje szerokie możliwości całościowej edukacji.

CEL STRATEGICZNY 2. Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.	
Cel operacyjny 2.2.	Kierunki działań
Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, w tym rynku pracy w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Myszkowski.	2.2.1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową służące rozwojowi systemu kształcenia dzieci, młodzieży i dorosłych.
	2.2.2. Realizacja projektów unijnych podnoszących kompetencje uczniów i nauczycieli.
	2.2.3. Nauka w miejscu pracy – poprzez staże, praktyki, zajęcia praktyczne w zakładach pracy, jako kontynuacja i podejmowanie współpracy z firmami i przedsiębiorcami w zakresie kształcenia młodzieży i dorosłych.
	2.2.4. Działalność Powiatowej Rady Rynku Pracy w kierunku zapewnienia synergii i spójności między realizowaną misją edukacyjną, a potrzebami lokalnych, regionalnych i krajowych społeczności.
	2.2.5. Wprowadzanie do systemu szkolnego nowoczesnych technologii kształcenia np. kształcenie modułowe, doskonalenie e-learningu, sztuczna inteligencja.

Cel operacyjny 2.3. Wspieranie powstawania i działalności organizacji pozarządowych.

Aktywne społeczeństwo to takie, które uczestniczy w procesach rozwojowych na swoim terenie, wykazuje inicjatywę w działaniu oraz aktywnie uczestniczy w wyborze swoich władz. Ważnym mechanizmem aktywizującym mieszkańców, obywateli i organizacje jest działanie takich narzędzi jak program współpracy z organizacjami pozarządowymi, budżet obywatelski, czy transparentne, czytelne i sprawiedliwe mechanizmy wspierania inicjatyw społecznych, obywatelskich i pozarządowych. Potrzebne jest do tego nie tylko dotowanie działań organizacji, ale przede wszystkim sprawne i transparentne zlecanie zadań publicznych istniejącym organizacjom. Tworzy to nie tylko większą paletę innowacyjności przy realizacji różnych działań, ale przede wszystkim daje szansę na rozwój lokalnych organizacji, którym zadania są zlecane.

CEL STRATEGICZNY 2. Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.	
Cel operacyjny 2.3. Wspieranie powstawania i działalności organizacji pozarządowych.	Kierunki działań
	2.3.1. Opracowanie przejrzystych procedur konkursowych dla organizacji pozarządowych.
	2.3.2. Promocja działalności organizacji pozarządowych, w tym projekty wspierające powstawanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych.

Cel operacyjny 2.4. Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na wieloaspektowe możliwości rozwoju, wymianę doświadczeń, współpracę różnych środowisk.

Młodzieżowa rada powiatu to sposób na systematyczne działanie obywatelskie młodzieży w jej społeczności. Działanie, które kształtuje kompetencje obywatelskie młodych ludzi, uczy ich, jak podejmuje się decyzje ważne dla mieszkańców na poziomie lokalnym i pozwala współdecydować o sprawach ważnych dla społeczności. Uczy współpracy oraz kształtuje przyszłych młodych liderów społecznych i politycznych. Z kolei rolą rady seniorów jest przede wszystkim komunikowanie potrzeb osób starszych poprzez opiniowanie i konsultowanie dotyczących ich decyzji lokalnych władz. Może ona jednak podejmować również wiele innych działań na rzecz poprawy sytuacji seniorów i senierek w powiecie.

CEL STRATEGICZNY 2. Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.	
Cel operacyjny 2.4. Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na wieloaspektowe możliwości rozwoju, wymianę doświadczeń, współpracę różnych środowisk.	Kierunki działań
	2.4.1. Utworzenie Młodzieżowej Rady Powiatu
	2.4.2. Utworzenie Rady Seniorów Powiatu Myszkowskiego

Cel operacyjny 2.5. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.

Warunkiem poprawy jakości życia mieszkańców jest spójny system kształtowania społeczeństwa obywatelskiego, zaufanie społeczne, zwiększenie dostępności do edukacji i kształcenia zawodowego oraz ustawicznego, tworzenie mechanizmów ułatwiających łączenie ról rodzinnych i zawodowych, poprawa poziomu zdrowia oraz podnoszenie różnych form aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zagadnienia te są szczególnie ważne w dobie po pandemii, odbudowywania relacji międzyludzkich i stabilności gospodarczej. Społeczeństwo i jego potencjał warunkują rozwój każdego obszaru. Aktywność musi dotyczyć wszystkich mieszkańców, dlatego ważnym jest również aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem, z powodu na różne sytuacje życiowe, zawodowe czy

niepełnosprawność (Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością). Ważne jest nie tylko tworzenie instrumentów aktywizacyjnych, ale również rozwijanie możliwości uczestnictwa grup aktywizowanych w realizowanych działaniach na terenie Powiatu, czy to poprzez klauzule społeczne w zamówieniach publicznych, czy wchodzenie we współpracę na rzecz realizacji różnych zadań, konsultacje społeczne. Działalność ta jest uzależniona od jakości współpracy samorządów działających na terenie powiatu, starostwa powiatowego oraz szkół, partnerów społecznych i gospodarczych. Należy tu również wykorzystać potencjał Lokalnych Grup Działania, spółdzielni socjalnych, organizacji pozarządowych.

Istotną rolę w rozwoju Powiatu odgrywa również prowadzenie zintegrowanej polityki społecznej, przejawiającej się wdrażaniem programów kompleksowo wspierających rodziny. Nieodzowne jest ponadto wspieranie bezrobotnych w podjęciu zatrudnienia oraz realizowanie inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.

CEL STRATEGICZNY 2. Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.	
	Kierunki działań
Cel operacyjny 2.5. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.	2.5.1. Zapewnienie możliwości łączenia pracy zawodowej i opieki nad osobami zależnymi (Opieka wytechnieniowa, Centrum opiekuńczo-mieszkalne).
	2.5.2. Wspieranie przedsiębiorczości wśród osób z niepełnosprawnością.
	2.5.3. Realizacja Programów i inicjatyw edukacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym oraz w lokalnych firmach.
	2.5.4. Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych i zależnych.
	2.5.5. Wspieranie i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym Rodzinnych Domów Dziecka.
	2.5.6. Opracowanie planu działań w procesie usamodzielniania się wychowanków (mieszkania treningowe).

3. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Turystyka i środowisko

CEL STRATEGICZNY: *Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym turystycznie, dbającym o środowisko naturalne.*

Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska.

Turystyka jest ważną i nowoczesną sferą aktywności zarówno gospodarczej, jak i społecznej. W przeprowadzonej ankietyzacji to właśnie ten obszar wskazywany był jako główny kierunek działań rozwojowych powiatu. Jest to dziedzina, która: przyczynia się do

wzrostu gospodarczego, angażuje różne sektory i dziedziny gospodarki, stając się jednocześnie kołem zamachowym rozwoju regionalnego i lokalnego, wyzwala przedsiębiorczość i aktywność, pomaga tworzyć nowe miejsca pracy, aktywizuje ośrodki mniejsze, peryferyjne, przyczynia się do rewitalizacji obszarów zdegradowanych, nadaje nowy sens istnienia obszarom pełniącym różne funkcje turystyczno-rekreacyjne, buduje świadomość społeczności lokalnych, wzmacnia i scala kapitał społeczny, pełni funkcje edukacyjne, wzmacnia odpowiedzialność za swoje otoczenie, kreuje dbałość o ład przestrzenny, estetykę i środowisko przyrodnicze, posiada silne oddziaływanie kulturotwórcze, kształtuje wrażliwość i poczucie piękna, stwarza wreszcie wartościowe i ciekawe propozycje zagospodarowania wolnego czasu, umożliwia zachowania prozdrowotne, prorodzinne i proekologiczne. Nie sposób nie wspomnieć o tym, że jest ważnym składnikiem zrównoważonego rozwoju, którego odpowiednie kształtowanie wpływa na ochronę dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych.

Powiat myszkowski posiada dogodne warunki do uprawiania różnych form turystyki. Rozwiązaniem umożliwiającym pełniejsze wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego Naszego regionu, wysokiego zróżnicowania wewnątrzregionalnego oraz wielowiekowego i bogatego dziedzictwa kultury materialnej i duchowej jest pakietyzacja (kompleksowość) oferty turystycznej. Powinna ona opierać się na wspólnym zaangażowaniu usługodawców rynku turystycznego w tworzeniu wspólnych (często wiązanych) inicjatyw, atrakcji, biletów. W pierwszej kolejności należy skoncentrować się na rozwoju produktu turystycznego w układzie wewnątrzregionalnym, zorientowanym na turystykę „weekendową”. Dlatego ważne jest, aby w zakresie rozwoju tej branży, która zasadniczo może wspierać gospodarkę Powiatu i jego gmin, skoncentrować się na współpracy, łączeniu sił i wspólnym działaniu. Wymaga to utworzenia wspólnego produktu turystycznego, jego promocji i wspierania, przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi, jak np. członkostwo Powiatu w Regionalnej Organizacji Turystycznej, Lokalnej Grupie Działania, Subregionie Północnym. Wszystkie działania samorządów gminnych i powiatu w tym obszarze wpłyną na **zwiększenie atrakcyjności turystycznej Powiatu.**

Pomimo, iż struktura gospodarcza naszego regionu nie sprzyja radykalnemu wprowadzeniu gospodarki niskoemisyjnej bez negatywnych konsekwencji dla rozwoju i rynku pracy, to możliwe jest podjęcie szeregu działań wpływających na ograniczenie szkodliwych dla środowiska czynników. Jakość powietrza w województwie śląskim pozostaje bardzo zła – to najbardziej zanieczyszczony region w całej Unii Europejskiej. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym i rakotwórczym benzo[a]pirenem

są pozaklasowe kotły na paliwa stałe tzw. „kopciuchy”. Skutki ich użytkowania są powszechnie znane – to poważne choroby i przedwczesne zgony. Dlatego **Wojewódzki Program ochrony powietrza (POP)** zakłada stopniową poprawę sytuacji poprzez realizację uchwały antysmogowej, która nakłada na samorządy oraz mieszkańców województwa śląskiego liczne obowiązki w zakresie wymiany źródeł ciepła oraz podnoszenia efektywności energetycznej budynków. Zadaniem samorządów jest tworzenie odpowiednich warunków do realizacji **Programu**. To właśnie do obowiązków powiatu należą zadania między innymi z zakresu: realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru i kontroli w zakresie zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, właściwego wykonania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, prowadzenie spraw związanych z udzielaniem bądź odmową zgody na odstępstwo od przepisów techniczno-budowlanych, prowadzenie analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego, odnoszących się do obszaru powiatu i zagadnień jego rozwoju., wydawania pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz wytwarzanie odpadów oraz wydawanie decyzji zobowiązujących podmioty negatywnie oddziałujące na środowisko do usunięcia przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowisko i przywrócenia środowiska do stanu właściwego. Od tego jak zadania te będą wykonywane zależy stan środowiska w Naszym powiecie.

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym turystycznie, dbającym o środowisko naturalne.	
Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	Kierunki działań
	3.1.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
	3.1.2. Instalacja odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej.
	3.1.3. Realizacja Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego oraz Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031.
	3.1.4. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Myszkowski oraz gminy powiatu myszkowskiego.

Cel operacyjny 3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej, mostowej oraz modernizacja transportu zbiorowego w powiecie.

Współpraca powiatu i gmin dotyczy między innymi rozbudowy regionalnej sieci tras rowerowych. Ważna jest współpraca na etapie tworzenia planów przebiegu tras rowerowych,

montażu finansowego, udziału poszczególnych podmiotów samorządowych Subregionu Północnego.

Ideą tworzenia tras rowerowych jest połączenie ich w regionalną sieć łączącą sąsiadujące ze sobą gminy i powiaty. Stąd ważnym aspektem jest przystosowanie przyszłych przebiegów tras do już istniejącej infrastruktury rowerowej, która została zaprojektowana i wykonana przez gminy i powiaty. Nowe trasy mają powstać w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Krajowego Programu Odbudowy.

Udział samorządów gminnych i powiatowych Subregionu Północnego jest ważnym elementem projektowania szerokiej i wygodnej dla mieszkańców i turystów sieci tras rowerowych z uwagi na znajomość terenu i rozeznanie, co do najbardziej korzystnego rozkładu tras stąd aktywny udział przedstawicieli Naszego Powiatu w pracach nad projektem.

Istotnym elementem w zakresie poprawy jakości powietrza jest uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzanie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek Naszego Powiatu. Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.

Sieć drogowa na terenie powiatu jest dobrze rozwinięta, ale konieczne jest ciągłe remontowanie nawierzchni i prace modernizacyjne, poprawiające bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego. Ponadto, konieczne jest uzupełnienie infrastruktury towarzyszącej, poprawiającej bezpieczeństwo i warunki do rozwoju transportu zbiorowego (zatonczki, oświetlenie przejść i przejazdów, budowa chodników, rozwiązania bezkolizyjne itp.)

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym turystycznie, dbającym o środowisko naturalne.	
	Kierunki działań
Cel operacyjny 3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej, mostowej oraz modernizacja transportu zbiorowego w powiecie.	3.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruch pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzenie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek powiatu.
	3.2.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.
	3.2.3. Wspieranie ekologicznych form transportu – budowa ścieżek rowerowych. Wdrażanie rozwiązań na rzecz integracji transportu rowerowego z miejskimi systemami transportowymi.

	3.2.4. Wspieranie działań mających na celu wybudowanie stacji ładowania pojazdów w każdej gminie.
--	--

Cel operacyjny 3.3. Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w powiecie myszkowskim.

Powiat myszkowski posiada dogodne warunki do uprawiania różnych form turystyki. Rozwiązaniem umożliwiającym pełniejsze wykorzystanie potencjału turystycznego i przyrodniczego Naszego regionu, wysokiego zróżnicowania wewnątrzregionalnego oraz wielowiekowego i bogatego dziedzictwa kultury materialnej i duchowej jest pakietyzacja (kompleksowość) oferty turystycznej. Powinna ona opierać się na wspólnym zaangażowaniu usługodawców rynku turystycznego w tworzeniu wspólnych (często wiązanych) inicjatyw, atrakcji, biletów. W pierwszej kolejności należy skoncentrować się na rozwoju produktu turystycznego w układzie wewnątrzregionalnym, zorientowanym na turystykę „weekendową”. Dlatego ważne jest, aby w zakresie rozwoju tej branży, która zasadniczo może wspierać gospodarkę Powiatu i jego gmin, skoncentrować się na współpracy, łączeniu sił i wspólnym działaniu. Wymaga to utworzenia wspólnego produktu turystycznego, jego promocji i wspierania, przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi, jak np. członkostwo Powiatu w Regionalnej Organizacji Turystycznej, Lokalnej Grupie Działania, Subregionie Północnym.

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym turystycznie, dbającym o środowisko naturalne.	
Cel operacyjny 3.3. Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w powiecie myszkowskim.	Kierunki działań
	3.3.1. Opracowanie wspólnego kalendarza imprez, eliminacja konkurencji między gminami w miejsce przygotowywania wspólnych ofert na terenie powiatu, przykładem może być szlak konny, ścieżki rowerowe.
	3.3.2. Opracowanie wspólnego systemu promocji (portale internetowe, informator, cykliczne imprezy, ubieganie się o rekomendacje, katalogi turystyczne).

4. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Sprawne zarządzanie

CEL STRATEGICZNY 4. Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.

Cel operacyjny 4.1. Współpraca samorządów lokalnych powiatu w planowaniu zrównoważonego rozwoju i realizowaniu działań o znaczeniu strategicznym dla rozwoju powiatu i jego gmin.

W aktualnie trwającej perspektywie finansowej w subregionie Północnym w ramach obszaru *Efektywność energetyczna (CS 1)* planuje się realizację projektów, których celem będzie szeroko rozumiana ochrona środowiska naturalnego w tym redukcja zanieczyszczeń powietrza poprzez obniżenie ilości substancji wprowadzanych do powietrza z procesów energetycznego spalania paliwa oraz likwidacja „niskiej emisji” poprzez wymianę/ modernizację źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła u odbiorców indywidualnych, w tym infrastruktura OZE na terenie gmin znajdujących się w granicach administracyjnych Subregionu. Zadania realizowane w tym obszarze stanowią kontynuację kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej polegającą na wymianie/modernizacji źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła u odbiorców indywidualnych, w tym infrastruktura OZE na terenie powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Rozwój odnawialnych źródeł energii (farmy/instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, wysokosprawna kogeneracja) ma stanowić jedno z wielu działań służących poprawie jakości powietrza. Wsparciem finansowym objęte będą również klastry energii, spółdzielnie energetyczne.

Realizując te zadania w 2021 roku podpisane zostało z Gminami Powiatu Porozumienie w sprawie utworzenia Klastra Energii Powiatu Myszkowskiego.

Podstawowym celem Porozumienia jest dążenie do osiągnięcia zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego Powiatu poprzez zmniejszenie energochłonności gospodarki oraz zwiększenie udziału źródeł OZE oraz odnawialnych źródeł energii (OZE), dążenie do zwiększenia i racjonalizacji wykorzystania zasobów lokalnych i zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych poprzez zmniejszenie kosztów zaopatrzenia w energię.

Umowa o partnerstwie zawarta została pomiędzy Powiatem Myszkowskim a Gminą Myszków, Gminą Koziegłowy, Gminą Żarki, Gminą Poraj i Gminą Niegowa.

Ochronie środowiska mają służyć również projekty, które będą realizowane w ramach obszaru: *Adaptacja do zmian klimatu (CS 4)* w tym budowa infrastruktury gospodarowania wodami opadowymi oraz adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu (m.in.: zielono-błękitna infrastruktura, gospodarowanie wodami opadowymi, zazielenianie w funkcji retencji i ewapotranspiracji (w tym ogrody deszczowe, zielone dachy, ściany, ogrody miejskie). W ramach tego obszaru realizowane będą również projekty związane z *Zakupem sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych*.

W zakresie *Gospodarki wodno-ściekowej (CS 5)* realizowane będą projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody

w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych), zaopatrzenie w wodę pitną (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji) oraz Projekty w oczyszczalni ścieków (bądź sieci kanalizacyjne – opcjonalnie, w ograniczonym zakresie) tylko jako modernizacja obiektu w oparciu o rozwiązania zasobooszczędne („samowystarczalność oczyszczalni”).

W obszarze *Gospodarka o obiegu zamkniętym (CS 6)* realizowane będą kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (RIPOK, PSZOK, ZZO, kompostownie, sortownie, recykling, selektywna zbiórka, zagospodarowanie komunalnych osadów ściekowych) oraz odpadami innymi niż komunalne (przemysłowe, azbest, w tym zagospodarowanie przemysłowych osadów ściekowych) oraz budowa zamkniętych systemów obiegu gospodarki odpadami komunalnymi.

W ramach obszaru *Zrównoważony transport miejski (CS 4 z CP3)* planowana jest realizacja projektów ograniczających emisję zanieczyszczeń z sektora transport. Planuje się zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego na potrzeby zbiorowego transportu publicznego, autobusy niskoemisyjne oraz modernizacja niskoemisyjnego taboru szynowego, trolejbusowego i autobusowego dla połączeń miejskich i podmiejskich z niezbędną infrastrukturą (stacje ładowania pojazdów, stacje tankowania paliw alternatywnych).

W celu zorganizowania powiatowych przewozów pasażerskich na obszarze gmin i powiatu - uczestników związku został powołany związek powiatowo-gminny ***Jedźmy razem!***. Związek ten przejął od gmin i powiatu myszkowskiego organizację publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej.

W ramach tego samego obszaru zaplanowano rozwój sieci regionalnych tras rowerowych oraz inwestycje związane z systemami zarządzania ruchem (ITS) i energią. Utworzona zostanie również sieć Miejsc Odpoczynku Rowerzystów (MOR), jak również zgodne z przepisami obowiązującymi w Polsce oznakowanie regionalnych tras rowerowych (znaki typu R4). Oprócz ograniczenia emisji realizacja tego zadania z pewnością wpłynie na wzrost konkurencyjności turystycznej regionu.

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.	
Kierunki działań	
Cel operacyjny 4.1. Współpraca samorządów lokalnych powiatu w planowaniu	4.1.1. Aktualizacja, modernizacja i uatrakcyjnienie szlaków turystycznych i infrastruktury turystycznej (monitoring).
	4.1.2. Współpraca samorządów przy realizacji inwestycji powiatowych oraz gminnych.

zrównoważonego rozwoju i realizowaniu działań o znaczeniu strategicznym dla rozwoju powiatu i jego gmin.	4.1.3. Współpraca samorządów w zakresie pozyskiwania środków oraz współfinansowania realizacji zadań infrastruktury drogowej i mostowej.
	4.1.4. Rozwój transportu publicznego w ramach Związku Powiatowo-Gminnego <i>Jedźmy razem!</i>
	4.1.5. Rozwój Klastra Energii Powiatu Myszkowskiego

Cel operacyjny 4.2. Rozwijanie współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi.

Współpraca z miastami partnerskimi jest formą współpracy na różnych płaszczyznach, takich jak kultura, edukacja, turystyka, ochrona zdrowia. W ramach współpracy realizowane są spotkania, które umożliwiają wymianę poglądów i doświadczeń. Tego rodzaju współpraca jest ważna dla tworzenia wspólnej przestrzeni, w której regiony integrują się społecznie i gospodarczo.

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.	
Cel operacyjny 4.2. Rozwijanie współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi	Kierunki działań
	4.2.1. Działania mające na celu podtrzymanie współpracy z miastem partnerskim (Broxtowe, Anglia), poszukiwanie nowych miast partnerskich (Litwa, Węgry).

Cel operacyjny 4.3. Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych powiatu

Większość zadań w ramach tego celu wykonywana jest w ramach bieżącej działalności placówek powiatowych, oferujących mieszkańcom rozmaite usługi publiczne. Dyrektorzy poszczególnych jednostek podejmują szereg działań, które mają na celu poprawę obsługi klientów. Obecnie największym wyzwaniem jest cyfryzacja procesu obsługi spraw administracyjnych prowadzonych przez Starostwo oraz konieczność podjęcia działań w celu poprawy stanu technicznego siedziby Starostwa Powiatowego (remont windy, termomodernizacja, wymiana okien, grzejników, klimatyzacja).

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.	
Cel operacyjny 4.3. Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek	Kierunki działań
	4.3.1. Systematyczne działania na rzecz podnoszenia jakości usług i ich dostępności dla mieszkańców, podmiotów społeczno-gospodarczych oraz instytucji na terenie powiatu.
	4.3.2. Zwiększenie bezpieczeństwa systemów informatycznych w Starostwie oraz jednostkach podległych. Cyberbezpieczny samorząd.

organizacyjnych powiatu	4.3.3. Ciągłe wspieranie rozwoju kompetencji i umiejętności pracowników Starostwa oraz jednostek organizacyjnych powiatu.
	4.3.4. Utworzenie Centrum Usług Wspólnych dla obsługi jednostek organizacyjnych Powiatu.

Cel operacyjny 4.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1526) Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym m.in. w zakresie: porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

W zakresie zwierzchnictwa Starosty nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, działa **Komisja Bezpieczeństwa i Porządku**. Za realizację zadań z zakresu porządku publicznego odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie.

Zadania z zakresu poprawy bezpieczeństwa obywateli zawarte zostały w **Powiatowym Programie Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego**. Corocznie Komenda Powiatowa Policji w Myszkowie przygotowuje ocenę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu myszkowskiego oraz poszczególnych gmin, w zakresie zdarzeń drogowych, różnych form popełnionych przestępstw, działań prewencyjnych.. Na jej podstawie podejmowane są działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego.

CEL STRATEGICZNY: Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.	
	Kierunki działań
Cel operacyjny 4.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	4.4.1. Analiza i ocena warunków ruchu ze specjalnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego (wypadkowość, mapa zdarzeń drogowych).
	4.4.2. Budowa, przebudowa i remont przejść dla pieszych wraz z oświetleniem na drogach powiatowych oraz wspieranie działań w tym zakresie na drogach gminnych i wojewódzkich.
	4.4.3. Wspieranie inwestycji w zakresie modernizacji infrastruktury oraz wyposażenia służb, inspekcji i straży odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie powiatu.
	4.4.4. Monitorowanie i informowanie o zagrożeniach oraz współdziałanie w zakresie reagowania na zagrożenia (powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz Komisja Bezpieczeństwa i Porządku).
	4.4.5. Podejmowanie działań prewencyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.

3.4. Zgodność Programu z dokumentami wyższego rzędu

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest dokumentem, który uwzględnia cele i priorytety wskazane w dokumentach szczebla krajowego i regionalnego. Wszystkie obszary interwencji, cele strategiczne i operacyjne oraz zadania kluczowe wpisują się w założenia dokumentów strategicznych wyższego rzędu takich jak:

1. Zrównoważona Europa 2030

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójny ze Strategią *Zrównoważona Europa 2030*, która obejmuje 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz związanych z nimi 169 zadań, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 roku.

2. Długookresowa Strategia rozwoju kraju. Polska 2030

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójny z **Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030**. Jest to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe.

3. Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójny z Koncepcją Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie czasu.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSSR)

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójny z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Celem strategicznym polityki regionalnej, jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

4. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLASKIE 2030

Strategia Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójna ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego, ŚLASKIE 2030. Strategia ta zakłada realizację czterech celów strategicznych:

- 1) (CS A) Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej,
- 2) (CS B) Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca,

- 3) (CS C) Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni,
- 4) (CS D) Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

5. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest spójny ze *Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)*. Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030.

Głównym celem SOR jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”.

6. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK)

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

1. bezpieczeństwa energetycznego,
2. wewnętrznego rynku energii,
3. efektywności energetycznej,
4. obniżenia emisyjności oraz
5. badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Poniżej w sposób syntetyczny zaprezentowano cele Programu w nawiązaniu do „Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, ŚLĄSKIE 2030”.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego jest powiązany także z dokumentami wewnętrznymi Powiatu, takimi jak:

- 1) Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Myszkowskiego.
 - 2) Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy Powiatu Myszkowskiego.
 - 3) Lokalny program rewitalizacji obszarów miejsko-wiejskich Powiatu Myszkowskiego.
 - 4) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2028-2031,
- oraz strategiami gminnymi (Myszków, Żarki, Koziegłowy, Poraj, Niegowa)

Tabela 25. Zgodność Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030”.

Poziom strategiczny	Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030	Poziom strategiczny	Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego, „ŚLĄSKIE 2030”.
CEL STRATEGICZNY 1. <i>Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym inwestycyjnie, wspierającym rozwój firm oraz tworzenie nowych miejsc pracy.</i>		CEL STRATEGICZNY A. <i>Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej</i>	
Cel operacyjny 1.1. Wspieranie tworzenia oraz rozwój przedsięwzięć i pomysłów gospodarczych	1.1.1. Przygotowanie i profesjonalna obsługa oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu, w tym kontynuacja programu scalania gruntów.	Cel operacyjny A.1. Konkurencyjna gospodarka	A.1.2. Rozwój infrastruktury ułatwiającej lokowanie i prowadzenie działalności gospodarczej, w tym stref aktywności gospodarczej, specjalnej strefy ekonomicznej, parków technologicznych.
	1.1.2. Zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjnych form pracy.	Cel operacyjny A.2. Innowacyjna gospodarka	A.2.3. Wsparcie uczelni wyższych, instytucji i organizacji badawczych, w tym rozwój potencjału kadrowego w zakresie tworzenia rozwiązań innowacyjnych i kreatywnych, w tym patentów oraz ich komercjalizacji we współpracy z sektorem gospodarczym.
	1.1.3. Wsparcie tworzenia, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.		A.2.2. Rozwój i aktywizacja oraz przyciąganie zasobów ludzkich, w szczególności w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji.
	1.1.4. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących lokalnych firm opartych na potencjale i zasobach gospodarczych powiatu.		A.2.5. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm, w tym start-upów, opartych na potencjałach regionu oraz wykorzystujących technologie rozwijane w regionie.
Cel operacyjny 1.2. Wspieranie działań rozwojowych obszarów wiejskich	1.2.1. Poprawa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej na obszarach wiejskich.		Cel operacyjny A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość
	1.2.2. Wspieranie kół gospodyń wiejskich i organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich.	A.3.4. Rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wzmacnianie marek terytorialnych, w tym poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej.	
	1.2.3. Promocja produktów rolnych i spożywczych na lokalnych rynkach: Dożynki, Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne, Konkurs na najlepszy zakład przetwórstwa rolno-spożywczego itp.		
CEL STRATEGICZNY 2. <i>Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.</i>		CEL STRATEGICZNY B. <i>Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca</i>	
Cel operacyjny 2.1 Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania	2.1.1. Wzmocnienie opieki medycznej nad pacjentem poprzez pozyskiwanie specjalistycznej kadry medycznej do placówek ochrony zdrowia.	Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych,	B.1.3. Tworzenie atrakcyjnych warunków pracy dla pracowników związanych z ochroną zdrowia, w tym wsparcie dla podnoszenia kwalifikacji oraz kształcenie nowych kadr.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

<p>świadczeń zdrowotnych.</p>	<p>2.1.2. Rozbudowa, modernizacja oraz wyposażenie w nowoczesną aparaturę medyczną placówek ochrony zdrowia (np. diagnostyka obrazowa).</p> <p>2.1.3. Wprowadzenie nowoczesnych technologii (w tym informatycznych) w zakresie obsługi pacjenta i diagnostyki obrazowej.</p> <p>2.1.4 .Rozwój profilaktyki prozdrowotnej, promocji zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zapewnienie kompleksowości usług medycznych.</p>	<p>w tym zdrowotnych.</p>	<p>B.1.1.Podniesienie jakości infrastruktury placówek ochrony zdrowia (w szczególności w obszarach deficytowych) oraz podniesienie jakości obsługi pacjentów, w tym wykorzystanie nowoczesnych technologii.</p>
<p>Cel operacyjny 2.2. Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, w tym rynku pracy w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Myszkowski.</p>	<p>2.2.1 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową służące rozwojowi systemu kształcenia.</p> <p>2.2.2.Realizacja projektów unijnych podnoszących kompetencje uczniów i nauczycieli.</p> <p>2.2.3. Nauka w miejscu pracy – poprzez staże, praktyki, zajęcia praktyczne w zakładach pracy, jako kontynuacja i podejmowanie współpracy z firmami i przedsiębiorcami w zakresie kształcenia młodzieży i dorosłych.</p> <p>2.2.4. Działalność Powiatowej Rady Rynku Pracy w kierunku zapewnienia synergii i spójności między realizowaną misją edukacyjną, a potrzebami lokalnych, regionalnych i krajowych społeczności.</p> <p>2.2.5. Wprowadzanie do systemu szkolnego nowoczesnych technologii kształcenia np. kształcenie modułowe, doskonalenie e-learningu.</p>	<p>Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki</p>	<p>B.1.2.Aktywna profilaktyka i zapewnienie kompleksowości usług medycznych, w szczególności w zakresie chorób cywilizacyjnych i wynikających ze zmian demograficznych.</p> <p>B.3.1. Podniesienie jakości i poprawa dostępu do nowoczesnej oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania, odpowiadającej wyzwaniom społecznym i gospodarczym, w tym rynku pracy.</p> <p>B.3.2.Wzmocnienie kształcenia kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów z uwzględnieniem umiejętności emocjonalnych oraz psychospołecznych, niezbędnych do funkcjonowania w dorosłym życiu oraz swobodnego poruszania się na rynku pracy.</p> <p>B.3.3.Rozwój umiejętności, kompetencji i kwalifikacji kadry dydaktycznej na wszystkich poziomach nauczania.</p> <p>B.3.4. Rozwój współpracy podmiotów edukacyjnych w wymiarze międzysektorowym oraz międzynarodowym, w tym na rzecz dualnego kształcenia zawodowego.</p>
<p>Cel operacyjny 2.3. Wspieranie powstawania i działalności organizacji pozarządowych.</p>	<p>2.3.2. Promocja działalności organizacji pozarządowych, projekty wspierające powstawanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych.</p>		<p>B.3.10.Wzmocnienie świadomości i budowanie tożsamości narodowej oraz regionalnej.</p>
<p>Cel operacyjny 2.4. Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na wieloaspektowe możliwości rozwoju,</p>	<p>2.4.1. Utworzenie Młodzieżowej Rady Powiatu</p>		<p>B.2.4.Wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych, w tym zapewniającą dostępność urbanistyczno-architektoniczną dla osób ze szczególnymi potrzebami.</p>

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

wymianę doświadczeń, współpracę różnych środowisk.	2.4.2. Utworzenie Rady Seniorów Powiatu Myszkowskiego		B.2.6. Wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
Cel operacyjny 2.5. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.	2.5.1. Zapewnienie możliwości łączenia pracy zawodowej i opieki nad osobami zależnymi (Opieka wytchnieniowa).	Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych.	B.1.5. Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami oraz wykluczonych społecznie.
	2.5.2. Wspieranie przedsiębiorczości wśród osób z niepełnosprawnością.		B.1.6. Podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodziny, w tym opieki wytchnieniowej nad osobami zależnymi.
	2.5.3. Realizacja Programów i inicjatyw edukacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością wśród środowiska lokalnym oraz w lokalnych firmach.		B.1.7. Rozwój sektora srebrnej gospodarki oraz rozwój, integracja i koordynacja usług wspierających funkcjonowanie osób niesamodzielnych.
	2.5.4. Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych i zależnych.		
CEL STRATEGICZNY 3. <i>Powiat myszkowski powiatem dbającym o środowisko, atrakcyjnym turystycznie.</i>		CEL STRATEGICZNY C. <i>Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni.</i>	
Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	3.1.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	Cel operacyjny: C.2. Wysoka jakość środowiska	C.1.1. Wspieranie wdrożenia i egzekwowania rozwiązań poprawiających jakość powietrza.
	3.1.2. Instalacja odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej.		C.1.5. Promocja i rozwój zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, w tym ograniczenie wytwarzania odpadów oraz prawidłowa segregacja odpadów przez wytwórców.
	3.1.3. Realizacja Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego oraz Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego.		C.2.4. Rozwój proekologicznej infrastruktury wytwarzania, magazynowania i przesyłu energii elektrycznej i ciepła, w tym rozwój OZE.
Cel operacyjny 3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej, mostowej oraz modernizacja transportu zbiorowego w powiecie	3.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruch pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzenie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek powiatu.	Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja i dostosowanie	C.2.1. Poprawa powiązań transportowych poprzez ich przywrócenie, rozbudowę, modernizację i zarządzanie infrastrukturą wzmacniającą dostępność i spójność regionu, w tym w zakresie dróg, linii kolejowych, szlaków wodnych oraz dróg rowerowych, a także wsparcie działań na rzecz wzrostu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.
	3.2.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor		C.3.7. Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

	autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.	do zmian klimatu	w miastach i ich obszarach funkcjonalnych oraz obszarach wiejskich, w szczególności transportu zbiorowego.
Cel operacyjny 3.3. Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w powiecie myszkowskim.	3.3.1. Opracowanie wspólnego kalendarza imprez, eliminacja konkurencji między gminami w miejsce przygotowywania wspólnych ofert na terenie powiatu, przykładem może być szlak konny, ścieżki rowerowe.	Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu.	D.2.5. Ochrona, promocja oraz podnoszenie atrakcyjności miejsc i obiektów o wartości historycznej, symbolicznej, architektonicznej, przyrodniczej stanowiących „wizytówki” regionu.
CEL STRATEGICZNY 4. <i>Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.</i>		CEL STRATEGICZNY D. <i>Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym</i>	
Cel operacyjny 4.1. Współpraca samorządów lokalnych powiatu w planowaniu zrównoważonego rozwoju i realizowaniu działań o znaczeniu strategicznym dla rozwoju powiatu i jego gmin.	4.1.1. Aktualizacja, modernizacja i uatrakcyjnienie szlaków turystycznych i infrastruktury turystycznej (monitoring).	Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny	D.1.1. Wspieranie rozwoju zróżnicowanych i wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców regionu.
	4.1.2. Współpraca samorządów przy realizacji inwestycji powiatowych oraz gminnych.		D.1.2. Budowanie trwałych partnerstw wewnątrzregionalnych i międzysektorowych.
	4.1.3. Współpraca samorządów w zakresie pozyskiwania środków oraz współfinansowania realizacji zadań infrastruktury drogowej i mostowej.		C.2.3. Wsparcie rozwoju transportu intermodalnego i multumodalnego, w tym rozwój centrów logistycznych o znaczeniu międzynarodowym o wysokiej dostępności transportowej.
	4.1.4. Rozwój transportu publicznego w ramach Związku Powiatowo- Gminnego <i>Jedźmy razem!</i>		D.1.4. Rozwój partycypacji społecznej w procesie kreowania i wdrażania polityki rozwoju.
Cel operacyjny 4.2. Rozwijanie współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi	4.2.1. Działania mające na celu podtrzymanie współpracy z miastem partnerskim, poszukiwanie miast partnerskich (Litwa, Węgry).	Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu	D.2.1. Rozwijanie współpracy międzynarodowej, transgranicznej i międzyregionalnej.
	4.3.1. Systematyczne działania na rzecz podnoszenia jakości usług i ich dostępności dla mieszkańców,	Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna	D.3.1. Wsparcie działań podnoszących jakość systemu planowania i wdrażania na poziomie regionalnym i lokalnym.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Cel operacyjny 4.3. Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych powiatu.	podmiotów społeczno-gospodarczych oraz instytucji na terenie powiatu.	administracja publiczna.	
	4.3.2. Zwiększenie bezpieczeństwa systemów informatycznych w Starostwie oraz jednostkach podległych. Cyberbezpieczny samorząd.		
	4.3.3. Ciągłe wspieranie rozwoju kompetencji i umiejętności pracowników Starostwa oraz jednostek organizacyjnych powiatu.		
Cel operacyjny 4.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	4.4.3. Wspieranie inwestycji w zakresie modernizacji infrastruktury oraz doposażenia służb, inspekcji i straży odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie powiatu.		D.3.3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego, w tym poprzez rozwój infrastruktury, wyposażenia służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i powszechne oraz zapewnienie sprawnego systemu zarządzania kryzysowego.
	4.4.4. Monitorowanie i informowanie o zagrożeniach oraz współdziałanie w zakresie reagowania na zagrożenia (Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz Komisja Bezpieczeństwa i Porządku).		

3.3. Potencjalne źródła finansowania realizacji Programu

Aby zrealizować zakładane w Programie cele konieczne jest posiadanie określonych zasobów: ludzkich organizacyjnych i finansowych³⁵. Największe znaczenie w realizacji Programu będą miały środki Unii Europejskiej w okresie programowania 2021 – 2027, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego jak i w ramach programów ogólnopolskich. W aktualnie trwającej perspektywie unijnego finansowania województwo śląskie jest największym beneficjentem funduszy europejskich spośród wszystkich regionów w Polsce. Dla Śląskiego przypada prawie 2,4 mld euro w ramach programu regionalnego (FE SL 21-27) oraz ponad 2 mld euro z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), co przełoży się na ponad 4,4 mld euro wszystkich dostępnych środków.

Zatem potencjalnymi źródłami finansowania realizacji celów Programu są i będą:

1. Środki Unii Europejskiej tj. w szczególności środki funduszy strukturalnych, środki przeznaczone na realizację Wspólnej Polityki Rolnej oraz programów wspólnotowych w tym w ramach przyjętych w Polsce programów operacyjnych, w tym regionalnych programów operacyjnych.
2. Publiczne środki krajowe tj. budżetu państwa oraz państwowych funduszy celowych, w tym między innymi: Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Programy Ministerstwa Sportu, Rządowy Program na rzecz osób starszych „Aktywni plus”, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, Środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich,
3. Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań w ramach podpisanych Porozumień (Myszków, Żarki, Koziegłowy, Poraj, Niegowa) oraz inne środki jednostek oraz form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych,
4. Inna publiczna pomoc zagraniczna, w szczególności Program działań na rzecz środowiska i klimatu „Life”, Program Erasmus +,
5. Wkład własny Powiatu Myszkowskiego obejmujący również kredyty i pożyczki, także poręczone lub gwarantowane przez uprawnione podmioty do udzielania poręczeń lub gwarancji.
6. Programy realizowane w ramach Krajowej i Regionalnej tarczy antykryzysowej,

³⁵ Encyklopedia zarządzania, <https://mfiles.pl/pl/index.php/>

7. Fundusze sektora pozarządowego.

3.4. System wdrażania, monitorowania , ewaluacji i aktualizacji Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego do roku 2030 jest dokumentem określającym wizję, misję, cele i kierunki rozwoju Powiatu. Do jej realizacji konieczna będzie współpraca wielu podmiotów i instytucji - samorządu, organizacji pozarządowych i mieszkańców oraz skuteczny i systematyczny monitoring.

Monitoring Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego polegać będzie na gromadzeniu i analizie danych oraz ich ocenie dokonywanej raz w roku. Roczny okres działań monitorujących pozwoli na zapoznanie się z aktualnymi danymi statystycznymi, opracowywanymi przez większość podmiotów za dany rok oraz publikowanymi w **Raporcie o stanie powiatu**. Monitorowane będą zarówno dane statystyczne, jak również otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Powiatu. W przypadku konieczności dokonania zmian w celach, czy też kierunkach działania, zapisy **Programu** będzie można aktualizować.

Za monitoring **Programu** odpowiedzialny będzie Wydział Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Myszkowie. Monitoring będzie odbywał się na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji celów i działań, przedkładanych przez wydziały, jednostki i instytucje odpowiedzialne za ich realizację. Monitoring obejmie swoim zasięgiem wszystkie dziedziny z życia społeczno-gospodarczego Powiatu. Termin składania sprawozdania z realizacji celów i działań za dany rok wyznacza się na **31 grudnia** każdego roku.

Na podstawie sprawozdań dokonana zostanie ocena zasadności i skuteczności podejmowanych działań.

Po otrzymaniu rocznych sprawozdań z realizacji założeń **Programu**, pracownik Wydziału Organizacyjnego opracowuje całościowe sprawozdanie z realizacji **Programu** za dany rok. Sprawozdanie to przedstawione zostanie Radzie Powiatu w Myszkowie.

Ze względu na długi okres realizacji Programu (do roku 2030) zakłada się także przeprowadzanie okresowej ewaluacji Programu w roku 2027 oraz ewaluacji końcowej, po zakończeniu jego wdrażania. Ewaluacja okresowa powinna określić skuteczność podjętych działań oraz ocenić stan wdrażania **Programu** i wpływ wykonanych działań na efekty rozwojowe wskazane na poziomie wskaźników do celów. Powinna ona również zaproponować ewentualne zmiany w przyjętych kierunkach działań (ewentualna aktualizacja Programu). Ewaluacja końcowa powinna ocenić efekty na poziomie wskaźników do celów strategicznych oraz dodatkowo powinna stanowić podstawę dla przyszłych dokumentów strategicznych.

Tabela 26. Mierniki realizacji oraz źródła weryfikacji celów

1. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI : Rozwój Powiatu Myszkowskiego			
CEL STRATEGICZNY 1: Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym inwestycyjnie, wspierającym rozwój firm oraz tworzenie nowych miejsc pracy.			
	Kierunki działań	Mierniki realizacji	Źródło weryfikacji
Cel operacyjny 1.1. Wspieranie tworzenia oraz rozwój przedsięwzięć i pomysłów gospodarczych	1.1.1. Przygotowanie i profesjonalna obsługa oferty inwestycyjnej na terenie Powiatu, w tym kontynuacja programu scalania gruntów.	Liczba wskazanych działek inwestycyjnych.	Starostwo Wydział GM
	1.1.2. Zintegrowane działania urzędu pracy, pracodawców, szkół i pracowników w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości i innowacji	Liczba zrealizowanych projektów związanych z przygotowaniem pracowników dla przyszłych inwestorów (kierunki kształcenia, kursy kwalifikacyjne).	Dane szkół
	1.1.3. Wsparcie tworzenia, rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.	Liczba firm i osób, które otrzymały wsparcie finansowe i/lub merytoryczne wspierających przedsiębiorczość	Dane PUP
	1.1.4. Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm opartych na potencjale i zasobach gospodarczych powiatu..	Wzrost liczby miejsc pracy. Liczba nowo powstałych firm.	Dane GUS, PUP
Cel operacyjny 1.2. Wspieranie działań rozwojowych obszarów wiejskich	1.2.1. Poprawa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej na obszarach wiejskich.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie poprawy i modernizacji infrastruktury komunikacyjnej na terenach wiejskich	Raport GUS, Dane PZD
	1.2.2. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich, w tym kół gospodyń wiejskich.	Liczba organizacji pozarządowych na terenach wiejskich, które uzyskały wsparcie (finansowe, rzeczowe)	Starostwo Wydział PK, ES
	1.2.3. Promocja produktów rolnych i spożywczych na lokalnych rynkach: Dożynki, Konkurs na najlepsze gospodarstwo rolne, Konkurs na najlepszy zakład przetwórstwa rolno-spożywczego itp.	Liczba podjętych działań mających na celu promocję produktów rolnych i spożywczych na lokalnych rynkach	Starostwo Wydział PK
2. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI : Kapitał ludzki			
CEL STRATEGICZNY 2: Powiat myszkowski powiatem przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o wszystkie sfery życia społecznego.			
	Kierunki działań	Mierniki realizacji	Źródło weryfikacji

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Cel operacyjny 2.1 Poprawa dostępności oraz podniesienie jakości udzielania świadczeń zdrowotnych.	2.1.1. Wzmocnienie opieki medycznej nad pacjentem poprzez pozyskiwanie specjalistycznej kadry medycznej do placówek ochrony zdrowia.	Liczba pacjentów korzystających z usług medycznych placówek ochrony zdrowia.	Dane SP ZOZ, Starostwo, Wydział ES
	2.1.2. Rozbudowa, modernizacja oraz wyposażenie w nowoczesną aparaturę medyczną placówek ochrony zdrowia.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację tego zadania	Dane SP ZOZ, Starostwo, Wydział ES
	2.1.3. Wprowadzenie nowoczesnych technologii (w tym informatycznych) w zakresie obsługi pacjenta i diagnostyki obrazowej.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację tego zadania	Dane SP ZOZ, Starostwo, Wydział ES
	2.1.4. Rozwój profilaktyki prozdrowotnej, promocji zdrowego i aktywnego stylu życia oraz zapewnienie kompleksowości usług medycznych.	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, liczba odbiorców tego działania.	Dane SP ZOZ, Starostwo, Wydział ES
Cel operacyjny 2.2. Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, w tym rynku pracy w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Myszkowski.	2.2.1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową służące rozwojowi systemu kształcenia.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację tego zadania oraz rodzaj zrealizowanych przedsięwzięć.	Dane szkół, Starostwo, Wydział ES
	2.2.2. Realizacja projektów unijnych podnoszących kompetencje uczniów i nauczycieli.	Liczba zrealizowanych projektów, liczba uczniów i nauczycieli objętych działaniem.	Dane szkół, Starostwo, Wydział ES
	2.2.3. Nauka w miejscu pracy – poprzez staże, praktyki, zajęcia praktyczne w zakładach pracy, jako kontynuacja i podejmowanie współpracy z firmami i przedsiębiorcami w zakresie kształcenia młodzieży i dorosłych.	Liczba staży, praktyk, zajęć praktycznych w zakładach pracy.	Dane szkół, Starostwo, Wydział ES
	2.2.4. Działalność Powiatowej Rady Rynku Pracy w kierunku zapewnienia synergii i spójności między realizowaną misją edukacyjną, a potrzebami lokalnych, regionalnych i krajowych społeczności.	Sprawozdanie z działalności Powiatowej Rady Pracy za każdy rok kalendarzowy objęty Programem	Dane szkół, Dane PUP
	2.2.5. Wprowadzanie do systemu szkolnego nowoczesnych technologii kształcenia np. kształcenie modułowe, doskonalenie e-learningu.	Liczba zrealizowanych projektów. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na realizację tego zadania	Dane szkół
Cel operacyjny 2.3. Wspieranie powstawania i działalności organizacji pozarządowych.	2.3.1. Opracowanie przejrzystych procedur konkursowych dla organizacji pozarządowych.	Roczne Programy Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	Starostwo Wydział ES
	2.3.2. Promocja działalności organizacji pozarządowych, w tym projekty wspierające powstawanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych.	Wzrost liczby aktywnie działających organizacji pozarządowych.	Starostwo Wydział ES
Cel operacyjny 2.4. Wspieranie inicjatyw ukierunkowanych na	2.4.1. Utworzenie Młodzieżowej Rady Powiatu	Uchwała Rady Powiatu	Starostwo Wydział OR
	2.4.2. Utworzenie Rady Seniorów Powiatu Myszkowskiego	Uchwała Rady Powiatu	Starostwo

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

wieloaspektowe możliwości rozwoju, wymianę doświadczeń, współpracę różnych środowisk.			Wydział OR
Cel operacyjny 2.5. Rozwój wysokiej jakości usług społecznych.	2.5.1. Zapewnienie możliwości łączenia pracy zawodowej i opieki nad osobami zależnymi (Opieka wytchnieniowa).	Wysokość środków uzyskanych w ramach udziału w Programie Rządowym. Liczba osób, które uzyskały wsparcie	Dane PCPR
	2.5.2. Wspieranie przedsiębiorczości wśród osób z niepełnosprawnością.	Wysokość środków przeznaczonych na realizację tego działania. Liczba osób objętych działaniem.	Dane PUP
	2.5.3. Realizacja Programów i inicjatyw edukacyjnych na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym oraz w lokalnych firmach.	Liczba zrealizowanych działań. Liczba osób objętych działaniem.	Dane PUP, PCPR
	2.5.4. Rozwój systemu wsparcia dla osób starszych i zależnych.	Liczba zrealizowanych działań. Liczba osób objętych wsparciem.	Sprawozdania NGO, Dane PCPR
	2.5.5. Wspieranie i promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym Rodzinnych Domów Dziecka.	Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu. Liczba Rodzinnych Domów Dziecka.	Dane PCPR
	2.5.6. Opracowanie planu działań w procesie usamodzielniania się wychowanków (mieszkania treningowe).	Liczba wychowanków objętych planem działań. Liczba utworzonych mieszkań treningowych.	Dane PCPR
3. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI : Turystyka i środowisko			
CEL STRATEGICZNY 3: Powiat myszkowski powiatem atrakcyjnym turystycznie, dbającym o środowisko naturalne			
Cele operacyjne	Kierunki działań	Mierniki realizacji	Źródło weryfikacji
Cel operacyjny 3.1. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	3.1.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.	Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji.	Starostwo Wydział IR
	3.1.2. Instalacja odnawialnych źródeł energii na obiektach użyteczności publicznej.	Liczba zainstalowanych OZE na obiektach użyteczności publicznej.	Starostwo Wydział IR
	3.1.3. Realizacja Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego oraz Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Myszkowskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2031.	Liczba przedsięwzięć w zakresie realizacji POP i POŚ	Sprawozdania z realizacji POP WSL oraz POŚ

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

	3.1.4. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach zarządzanych przez Powiat Myszkowski oraz gminy powiatu myszkowskiego.	Liczba obiektów, w których zainstalowano energooszczędne oświetlenie	Starostwo Wydział OR Kierownicy Jednostek
Cel operacyjny 3.2. Poprawa i rozwój infrastruktury drogowej, mostowej oraz modernizacja transportu zbiorowego w powiecie.	3.2.1. Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzenie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach miast i miasteczek powiatu.	Liczba uwzględnionych w planach transportu i zrealizowanych działań.	Dane GUS, Sprawozdania POŚ, Dane Związku Powiatowo - gminnego <i>Jedźmy razem!</i>
	3.2.2. Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego.	Liczba zakupionych autobusów. Liczba miejsc przesiadkowych.	
	3.2.3. Wspieranie ekologicznych form transportu – budowa ścieżek rowerowych. Wdrażanie rozwiązań na rzecz integracji transportu rowerowego z miejskimi systemami transportowymi.	Liczba km nowopowstałych ścieżek rowerowych/ chodników powiatowych.	Dane GUS, PZD
	3.2.4. Wspieranie działań mających na celu wybudowanie stacji i punktów ładowania pojazdów elektrycznych w każdej gminie.	Liczba wybudowanych stacji i punktów	Dane GUS, PZD, Gmin Powiatu
Cel operacyjny 3.3. Opracowanie Strategii Rozwoju Turystyki w powiecie myszkowskim.	3.3.1. Opracowanie wspólnego kalendarza imprez, eliminacja konkurencji między gminami w miejsce przygotowywania wspólnych ofert na terenie powiatu, przykładem może być szlak konny, ścieżki rowerowe.	Liczba zrealizowanych działań, przygotowanych ofert.	Starostwo Wydział PK, IR
	3.3.2. Opracowanie wspólnego systemu promocji (portale internetowe, informator, cykliczne imprezy, ubieganie się o rekomendacje, katalogi turystyczne).	Liczba zrealizowanych działań: portali internetowych, informatorów, cyklicznych imprez, katalogów turystycznych.	Starostwo Wydział PK
4. OBSZAR STRATEGICZNEJ INTERWENCJI: Sprawne zarządzanie			
CEL STRATEGICZNY 4. Powiat myszkowski powiatem sprawnie zarządzanym, dbającym o zrównoważony rozwój.			
Cele operacyjne	Kierunki działań	Mierniki realizacji	Źródło weryfikacji
Cel operacyjny 4.1. Współpraca samorządów lokalnych	4.1.1. Aktualizacja, modernizacja i uatrakcyjnienie szlaków turystycznych i infrastruktury turystycznej (monitoring).	Liczba km zmodernizowanych szlaków turystycznych i obiektów infrastruktury turystycznej.	Raport o stanie Powiatu za lata objęte Programem.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

powiatu w planowaniu zrównoważonego rozwoju i realizowaniu działań o znaczeniu strategicznym dla rozwoju powiatu i jego gmin.	4.1.2. Współpraca samorządów przy realizacji inwestycji powiatowych oraz gminnych.	Liczba km przebudowanych /zmodernizowanych dróg powiatowych oraz obiektów mostowych.	Starostwo Wydział IR, PZD, Dane Gmin
	4.1.3. Współpraca samorządów w zakresie pozyskiwania środków oraz współfinansowania realizacji zadań infrastruktury drogowej i mostowej.	Wysokość środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych z przeznaczeniem na poprawę infrastruktury drogowej w powiecie.	Starostwo Wydział IR, PZD, Dane Gmin
	4.1.4. Rozwój publicznego transportu zbiorowego na liniach komunikacyjnych w powiatowo-gminnych przewozach pasażerskich w ramach Związku Powiatowo- Gminnego Jedźmy razem!	Wysokość środków pozyskanych na organizację publicznego transportu zbiorowego. Liczba usług przewozowych na liniach użyteczności publicznej na terenie powiatu.	Dane Związku Powiatowo - gminnego Jedźmy razem!
	4.1.5. Rozwój Klastra Energii Powiatu Myszkowskiego		
Cel operacyjny 4.2. Rozwijanie współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi	4.2.1. Działania mające na celu podtrzymanie współpracy z miastem partnerskim (Anglia), poszukiwanie nowych miast partnerskich (Litwa, Węgry).	Liczba działań podejmowanych przez Powiat Myszkowski w ramach współpracy zagranicznej.	Starostwo Wydział PK
Cel operacyjny 4.3. Podnoszenie poziomu funkcjonowania jednostek organizacyjnych powiatu	4.3.1. Systematyczne działania na rzecz podnoszenia jakości usług i ich dostępności dla mieszkańców, podmiotów społeczno-gospodarczych oraz instytucji na terenie powiatu.	Rodzaj i liczba działań realizowanych przez Powiat. na rzecz podnoszenia jakości usług.	Starostwo Wydział OR, Kierownicy Jednostek
	4.3.2. Zwiększenie bezpieczeństwa systemów informatycznych w Starostwie oraz jednostkach podległych.	Wysokość środków przeznaczonych na modernizację systemów informatycznych.	Starostwo Wydział OI, Kierownicy Jednostek
	4.3.3. Ciągłe wspieranie rozwoju kompetencji i umiejętności pracowników Starostwa oraz jednostek organizacyjnych powiatu.	Liczba szkoleń i liczba pracowników, którzy uczestniczyli w szkoleniach	Starostwo Referat PKS, Kierownicy Jednostek
	4.3.4. Utworzenie Centrum Usług Wspólnych dla obsługi jednostek organizacyjnych Powiatu	Liczba jednostek obsługiwanych przez CUW	Dyrektor CUW
Cel operacyjny 4.4.	4.4.1. Analiza i ocena warunków ruchu ze specjalnym uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu drogowego (wypadkowość, mapa zdarzeń drogowych).	Liczba wypadków i zdarzeń drogowych. Wysokość środków przeznaczonych na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Starostwo Raport o stanie powiatu, Raport KPP
	4.4.2. Budowa, przebudowa i remont przejść dla pieszych wraz z oświetleniem na drogach powiatowych oraz wspieranie działań w tym zakresie na drogach gminnych i wojewódzkich.	Liczba i rodzaj podejmowanych działań w zakresie realizacji tego zadania	Dane PZD

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego na lata 2025-2030

Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	4.4.3. Wspieranie inwestycji w zakresie modernizacji infrastruktury oraz doposażenia służb, inspekcji i straży odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie powiatu.	Wysokość środków na modernizację infrastruktury oraz doposażenia służb, inspekcji i straży	Starostwo Wydział FN
	4.4.4. Monitorowanie i informowanie o zagrożeniach oraz współdziałanie w zakresie reagowania na zagrożenia (Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego oraz Komisja Bezpieczeństwa i Porządku).	Liczba odnotowanych zdarzeń kryzysowych na obszarze Powiatu	Starostwo Biuro ZK
	4.4.5. Podejmowanie działań prewencyjnych na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu.	Liczba i rodzaj podejmowanych akcji prewencyjnych oraz edukacyjnych w zakresie bieżącej działalności służb i inspekcji.	Dane Sanepidu, KPP, PSP, PIW

Podsumowanie

Proces zarządzania jednostką samorządu terytorialnego w ujęciu strategicznym to przemyślany i uporządkowany zbiór kolejnych czynności kierowania rozpoczynający się od postawienia rzetelnej diagnozy poprzez opracowanie celów i racjonalnego planu działania, organizowanie, pozyskiwanie potrzebnych do ich realizacji zasobów, podejmowanie działań, monitorowanie i porównanie osiągniętych celów z planowanymi. Odpowiedzialność za rozwój powiatu jest rozłożona na wiele instytucji i osób, których głównym celem jest troska o szeroko rozumianą jakość życia wspólnoty lokalnej. W przestrzeni publicznej przeważa oczekiwanie w stosunku do administracji samorządowej na innowacyjność rozwiązań, dbałość o estetykę przestrzeni publicznej i zorientowanie na wygodne życie mieszkańców. Co za tym idzie, w ocenie mieszkańców, skala podejmowanych przez samorzady działań odbudowy i rewitalizacji także tej społecznej powinna być coraz większa.

Wspólnota lokalna musi coraz lepiej zarządzać swoimi sprawami. Z jednej strony w urzędach, które mocą ustaw mają służyć, a nie administrować, z drugiej strony poprzez aktywność obywatelską w ramach społeczeństwa obywatelskiego. Współdziałanie różnych podmiotów samorządowych w ramach Powiatu to wartość sama w sobie.

Każdy samorząd lokalny włożył i nadal wkłada bardzo znaczący wkład w przebudowę i modernizację naszego kraju. Mieszkańcy oczekują, że inwestycje samorządowe nie tylko poprawią jakość życia mieszkańców, ale dadzą też duży napęd dla całej gospodarki ponieważ samorząd jest znaczącym inwestorem i daje impuls do ważnych działań proekologicznych tak istotnych w województwie śląskim, które jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się regionów w Polsce i skutecznie mierzy się z wyzwaniami społecznymi i gospodarczymi związanymi z restrukturyzacją tradycyjnych sektorów.

W całym województwie na fundamentach przemian gospodarczych rozwijają się specjalizacje regionalne tj. energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, zielona gospodarka i przemysły wschodzące. Przyczyniają się one również do przekształceń strukturalnych, zróżnicowania produktów i usług oraz tworzenia innowacyjnych rozwiązań społeczno-gospodarczych, również wspierających transformację w kierunku gospodarki efektywnie wykorzystującej zasoby. Powiat myszkowski jako część województwa śląskiego również pełni istotną rolę w łańcuchach wartości, stanowiących o sile regionalnego ekosystemu gospodarczego.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego oprócz swojego zasadniczego celu, jakim jest wskazanie kierunków rozwoju, celów strategicznych do osiągnięcia, jest również dokumentem,

który integruje władze i społeczności gmin wchodzących w skład Powiatu Myszkowskiego wokół jego najważniejszych problemów i szans rozwojowych, jakie niesie współczesny świat. Realizacja **Programu** będzie wymagała sprawnego działania oraz zaangażowania Zarządu Powiatu, radnych i mieszkańców, a także innych instytucji, które mają wpływ na jej realizację. Należy pamiętać, że **Program** to dokument długookresowy i planistyczny. Nie zawsze uda się zrealizować wszystkie założenia, a nawet gdyby się udało, pojawią się nowe problemy i zadania do realizacji. Niezwykle ważny w związku z tym będzie monitoring realizacji **Programu**. Bieżące śledzenie realizacji kierunków działania oraz obserwacja zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych pozwoli na ewentualne korekty i zminimalizowanie skutków powstających problemów.

Za wdrażanie koncepcji zawartych w **Programie** odpowiedzialny jest Zarząd Powiatu w Myszkowie. Na wniosek Zarządu Powiatu można dokonywać okresowych uaktualnień całości lub części niniejszego dokumentu.

Jak zaznaczono we *Wstępie* proces wdrażania **Programu** jest wypadkową działań podejmowanych przez wielu interesariuszy rozwoju wspólnoty lokalnej. Realizacja zapisów dokumentu strategicznego powinna w głównej mierze pobudzać oraz integrować inicjatywy i działania na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego podejmowane przez różne grupy podmiotów funkcjonujących w regionie.

Program Rozwoju Powiatu Myszkowskiego wpisuje się w zapisy dokumentów krajowych, takich jak: Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Program dla Śląska, Krajowa Polityka Miejska oraz jest spójna z polityką Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Zapisy przedstawionego dokumentu dedykowane są gminom wchodzącym w skład powiatu. Zasady i kierunek rozwoju zgodne są ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego do roku 2030.

Spis tabel

Tabela 1. Gminy wchodzące w skład powiatu myszkowskiego	12
Tabela 2. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu myszkowskiego.....	13
Tabela 3. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie powiatu myszkowskiego.	13
Tabela 4. Rodzaje gleb występujących na terenie powiatu myszkowskiego.	14
Tabela 5. Dane demograficzne powiatu myszkowskiego.	15
Tabela 6. Podstawowe dane finansowe w układzie porównawczym w latach 2021 -2023.	20
Tabela 7. Zestawienie środków pozyskanych z różnych źródeł w latach 2018-2023.....	23
Tabela 8. Klasy bonitacyjne gleb występujące na terenie powiatu myszkowskiego.....	24
Tabela 9. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu myszkowskiego.	25
Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu myszkowskiego.	30
Tabela 11 . Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu myszkowskiego.	30
Tabela 12. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie powiatu myszkowskiego.....	31
Tabela 13. Obiekty elektroenergetyczne zlokalizowane na terenie powiatu myszkowskiego.	33
Tabela 14. Charakterystyka sieci ciepłowniczej na terenie powiatu myszkowskiego.	35
Tabela 15. Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku wg lokalizacji.....	35
Tabela 16. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu myszkowskiego.	36
Tabela 17. Wyniki pomiarów stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu oznaczonego w pyłe PM10 w latach 2015-2023.	37
Tabela 18. Średnie stężenie zanieczyszczeń powietrza w powiecie myszkowskim w roku 2022. .	37
Tabela 19. Najważniejsze zabytki w Powiecie Myszkowskim	41
Tabela 20. Ilość personelu medycznego na 1000 mieszkańców Powiatu	45
Tabela 21. Zestawienie przychodów z Narodowego Funduszu Zdrowia za okres 2019-2023	46
Tabela 22. Liczba pacjentów leczonych na oddziałach szpitalnych w latach 2019-2023	47
Tabela 23. Udzielone porady w Poradniach Specjalistycznych w latach 2019-2023.....	47
Tabela 24. Liczba zabiegów wykonanych na Bloku Operacyjnym w latach 2019-2023	47
Tabela 25.Zgodność Programu Rozwoju Powiatu Myszkowskiego ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2030”.....	88
Tabela 26. Mierniki realizacji oraz źródła weryfikacji celów	95

Spis rysunków

Rysunek 1. Etapy budowy Programu.....	7
Rysunek 2. Działania przy realizacji poszczególnych etapów budowy Programu	9
Rysunek 3. Granice administracyjne powiatu myszkowskiego.....	11
Rysunek 4. Biologiczne grupy wieku	16
Rysunek 5. Prognozowana populacja – powiat myszkowski w latach 2025-2050	17
Rysunek 6. Poziom wykształcenia – powiat myszkowski.....	40
Rysunek 7. Liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną.....	48
Rysunek 8. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dotyczące atrakcyjności Powiatu	51
Rysunek 9. Zbiorcze zestawienie odpowiedzi na temat obszarów będących największym problemem Powiatu Myszkowskiego.....	52
Rysunek 10. Zbiorcze zestawienie zadań, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności	54
Rysunek 11. Zbiorcze zestawienie zbiorcze odpowiedzi na temat najważniejszych kierunków rozwoju *	56
Rysunek 12. Jakie są wg Pana/i silne strony Powiatu Myszkowskiego?	58
Rysunek 13. Jakie są wg Pana/i słabe strony Powiatu Myszkowskiego?	58
Rysunek 14. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne szanse rozwojowe dla Powiatu Myszkowskiego? ...	59
Rysunek 15. Jakie są wg Pana/i zewnętrzne zagrożenia dla Powiatu Myszkowskiego?	60
Rysunek 16. Analiza SWOT, ujęcie wielowymiarowe	63